

Özgür gelecek

16-31 EKİM 1993 SAYI:14 FİYATI: 10.000 TL (KDV DAHİL)

İNSANLIK ONURU TECAVÜZÜ YENECEK

21. sayfa

HATİCE DİLEK'İN MEZARI AÇILDI

10. sayfa

KÜÇÜKÇEKMECE İŞÇİLERİ SÜRESİZ İŞ BIRAKTI

6. sayfa

DEPREM KADER DEĞİLDİ

23. sayfa

TÜRKİYE'DE RANTİYECİLİK VE RANT SİSTEMİ

15. sayfa

DOSTLUĞUN BİRİ DİĞERİNE RAM OLANI DEĞİL,

"KAVGALI" OLANI GÜZELDİR

7. sayfa

KAMER ÖZKAN PKK TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ.

7. sayfa

KOMİSERİN CENAZE PARASI İŞÇİLERE HAVALE

8. sayfa

BİR ÇATIŞMANIN İÇİNDEN

19. sayfa

PKK yanlış yolda!

Yürüyüşünüz sizi halkı sindirmeye değil, faşizme karşı direnişe götürmelidir.

■ Söylemde "çatışmayı biz de istemiyoruz" açıklamaları tepkileri törpülemek içindir, samimiyet derecesi azdır...

Halkın tepkileri ortadadır. Bu PKK'ya bir uyarı olmalı, bir zamanlar Apo'nun kendi insanları için söylediği gibi 'Eline silahı alınca kendini şaşırılmamalıdır'lar.

■ Diğer sol güçlerin varlığı faşizme karşı bir başka cephe. Cephelerin çoğalması tüm sosyalist ve yurtseverlerin yararına.

Onbinlerce insan Gonzalo'yu selamladı

■ 13 yıl önce, Ayakuço'nun Şuşi köyünde seçim sandıklarını yakan eller, sadece sandıkları değil Peru bozkırlarını da tutuşturuyorlardı. Ellerindeki meşale MLM idi. Ve dün başta ABD ve Peru faşist rejimi tarafından "Bir avuç kan içici" diye adlandırılan PKP bugün dünyanın her tarafında, düşmanlarının gözünde bile haklı bir saygıya sahiptir.

22. Sayfa

TIKKO Karadeniz'de ilerliyor

■ "...Özellikle TC, ordumuzu PKK diye propaganda ederek bölge halkının olumsuz tavır göstermesini sağlamaya çalışmaktadır. Ancak TC'nin bu politikasını bizler boşa çıkartmaktayız..."

4. sayfa

Somali'de Serhildan

■ Başkent Mogadişu'yu 28.000 asker bile denetleyemiyor. Şimdiye kadar halk tarafından 56 "Mavi Bereli" öldürüldü. Emperyalistler yaptıkları talanın diyetini ödüyorlar.

23. sayfa

Tuzla şehitleri mezarları başında anıldı

■ 7 Ekim 1988 günü dünya devrim tarihine bir katliam daha yazıldı. Daha sonra birçok sahnesinin yaşandığı filmin '80

sonrası gösterime giren ilk karesi, Tuzla Köprüsü'nde gerçekleştirildi. Dört karanfil koparıldı dalından.

10. Sayfa

Beşinci yılında mezarı başında anılan Tuzla şehitlerinin hesabı sorulacaktır.

Trabzon Tekstil'de patron attı, polis gözaltına aldı

■ İkitelli'de kurulu Trabzon Tekstil'de patronun attığı işçilerden üçünü polis gözaltına aldı.

8. Sayfa

Özgür Gelecek ve Partizan'a baskılar

■ Yazışları Müdürümüz Bülent Özdemir ifade için gittiği savcılık tarafından tutuklanmak istendi.

10. Sayfa

Okurdan

Özgür Gelecek'ten okurlarımıza

Çeşitli milliyetlerden halkımızın bu karanlıktan kurtulması, emperyalist zinciri kırarak tam bağımsızlığa kavuşması, halk demokrasisi, sosyalizm ve oradan da komünizm doğrultusunda ilerlemenin adidir Özgür Gelecek.

Gazetemiz yayın hayatına başlayalı tam yedi ay geçti. Bu süre içerisinde çıkarmış olduğumuz 13 sayımızın 10 sayısı DGM ce toplatıldı. Sanki toplatmalar otomatikçe bağlandı.

Toplatılmayan sayılarımız da dahil olmak üzere bütün sayılardan toplam yüzlerce yıla varan davalar açıldı. Yayın hayatı boyunca hemen hemen bütün çalışanlarımız gözaltına alınmış, işkenceli sorgulara maruz kalmışlardır.

Biz biliyoruz ki toplumsal mücadelenin boyutlandığı ve insiyatilin devrimin lehine döndüğü zamanlarda egemen sınıflar, tüm demokratik hareketlere, demokrasi güçlerine ve beraberinde devrimci-demokrat basına da saldırılarını artırırlar. Sınıf mücadelesinin seyirinin artmasıyla birlikte bu saldırılar daha da artacaktır.

Düzenin bugünden pervasızlaşan topyekün saldırılarına ve böylesine anti demokratik uygulamalarına karşı her alanda tek vücut, tek yumruk olmak zorundayız. Egemen sınıfların beş vakti ağzularına pelesenk ettiği, kırınımın bile olmadığı demokrasi, basın özgürlüğü, hak-hukuk palavralarını boşla çıkartmanın yolu özgürlük savaşçılarının ve Özgür Gelecek'in sesine kulak vermektir, ve omuz omuza olmaktan geçmiştir unutmamak gerekir. Yayınlarımızın düzeni, bu derece tedirgin olmasının nedenini görmek gerekir.

Hele ki Yeni Demokratik Türkiye mücadelesinin bir parçası olan, Özgür Gelecek'i yaşatmak ve geliştirmek başta yeni demokratların, devrimcilerin ve yüreğinde insan sevgisi taşıyan onurlu insanların görevidir.

Bugün kendi gücü oranında halka gerçekleri ulaştırmayı, onların sesi, soluğu ve sözcüsü olmayı sürdüren yayın yaşamına başlamasıyla birlikte demokrasi mücadelesinin bir mevzisi olan gazetemize maddi ve manevi destek verelim. Okuyucularından ve halkından başka hiçbir güç ve kaynağı olmayan gazetemizin bu şartlarda yayın hayatını sürdürebilmesi daha da gelişebilmesi için desteğe, destekten de öte okuyucularıyla bütünleşmeye ihtiyacı vardır.

Unutulmamalı ki yapılacak en küçük destek, gazetemizin gelişmesi, güçlenmesi ve bulunduğu mevziden daha da ileri fırlayıp güçlü, gur; halkın devrimci sesi olmasına hizmet edecektir. Küçük küçük derelerin birleşerek coşkun akan büyük nehirleri oluşturması gibi, küçük küçük katkılarını da büyük bir güç haline geleceği gerçeği unutulmamalı ve böylesi bir devrimci görevi yerine getirme sorumluluğunu kendimizde hissetmeli

ve bilincimize kazınmalıyız.

Bu amaçla başlıca görevlerimiz;

— En geniş alanlara, en uca köşelere sesimizi taşımak,
— Ulaşamadığımız alanlara ulaşarak, genişlemek, dallanıp budaklanmak ve kök salmak,

— Özgür Gelecek'i daha ileri kolektif çabaların ürünü haline getirmek.

— "Benim katkım az olabilir, bu nedenle işe yaramaz" mantığını söküp atmak,

— Cezaevlerinde bulunan tutsakların, şehit düşen mücadele arkadaşlarının ve diğer devrim şehitlerine ilişkin, anı, anılatı ve bütün yönleriyle onları tanıtan yazılar ile çeşitli konular içeren çalışmalarını göndermeleri, yaşanan devrimci değerlerden öğrenmek ve sahip çıkmak anlamında önemlidir.

Yayın ücretlerinin düzenli, disiplinli olarak gönderilmesi,

Özellikle Yay-Sat bayilerinin denetlenmesi büyük önem arz ediyor. Her yeni sayımızın çıktığı günlerde bayilerde gazetemizin bulunup bulunmadığı kontrol edilmeli, bulunmuyorsa nedeni sorulmalı, ayrıca özellikle vitrinde teşhir etmesi istenmelidir. Olumsuzluk çıkaran bayilerin isim ve adresleri merkez büro ve bürolarımıza bildirilmelidir. Bu da yayımızın dağıtımında yaşanan aksaklıkların azaltılmasına neden olacaktır.

Özgür Gelecek

E.Kürkçü baklayı çıkart ağzından

12 Ekim 1993 tarihli Ö.Gündem gazetesindeki yazını senin adına utanç içinde okudum. Cesur bir yazı değildi, dostça da değildi. PKP ve Başkan yoldaş Gonzalo'nun olumsuz olmasını isteyen, bundan sevinç duyan/duyacak olan bir ruh hali yansıyordu yazından.

Faşist Fujimori'nin, Gonzalo'nun kendisine barış mektupları yazdığını açıklaması ve kaynağı belli olmayan "haberlere göre" Peru'daki bütün kanallarında birden kanuşma yaptığını duyması üzerine MLM'ye karşı beslediğin gerçek duygularını açıklamak için birazcık cesaretin harekete geçmiş, "Birazcık" diyorum, çünkü lafları geveleyip duruyor, cepheden saldırıyor.

Abimael Guzman'ın 24 Eylül polis merkezindeki konuşması nedense seni bu kadar sevindirmemişti. Yazık! Oysa orada "savaşa devam" çağrıları vardı. "Sosyalist" bir yazar olarak bu çağrıyı sahiplenmen, dalga dalga yayılması için caba göstermen ve yine Yoldaş Gonzalo'nun yaşamının savunulması için çalışman gerekirken yapmadın şimdi, kaynağı belirsiz şüpheli bir haber için ve haber doğru olursa mutlu olacağın havasıyla yazıyorsun. Ve "Marksizm-Leninizm dördüncü kılıcı" diyenlerle, Gonzalo'nun yaşamını savunan insan Hakları savunucularını kendince "sıkıştırmaya" çalışıyorsun. Dün nasıki sen radkal çizgiden pasif

çizgiye kaydığında, radikalizmin sorumlu olmadiysa ve neden senin için nitelermeler bulunduysa, herkes içinde, orneğin eğer Gonzalo için söylenenler doğruysa, bunda da MLM'nin bir suçu olmayacak ve onun için de uygun nitelermeler yapılacaktır. Sen nanın kalanı yorma! Fakat neden, bu iddia karşısında PKP'nin inanmadığı, yapmışsa bile ağır işkence ya da uyuturucu vb. sonucu yapmış olabileceği ama kendilerinin "savaşa devam" edeceği açıklamasını görmezden geliyor da, "safanın epayce çalkalanacağı" istek-beklentisine giriyorsun? Sen kimden yanasın? Rengini belli et!

Söylenecek çok şey var, ama sana kısa birşeyden söz edeyim. Geçenlerde bir gazetele okudum. Fujimori'yle röportaj yapıyor. Fujimori ülkesindeki "terör"ün ekonomik ve sosyal koşullardan kaynaklandığını söylüyor. Gazetesinin "ama çevresindeki diğer ülkelerin koşulları da böyle, onlarda neden yok?" sorusuna şu karşılığı veriyor: "iyide oralarda Gonzalo gibi birisi yok!"

Evet, Sayın Kürkçü: düşmanın bile saygı duyduğu yoldaş Gonzalo gibi bir öndere en az faşist Fujimori kadar da sen saygı duymak ve böylesine saygın insanların Eğer olumsuz düşmüşlerse-olumsuzluklarına sevinmemeli, üzülmelisin. Zira sizi kurtaracak olan da MLM ve onun ısrarlı uygulayıcıları olacaktır.

Istanbul'dan Özgür Gelecek okuru

Kültür ve Sanat dergisine kavuşmak umuduyla

"Hiçbir şey zor değildir bu dünyada, eğer dürükları fethetme cesaretin varsa

Mao Zedung

Merhaba Özgür Gelecek Çalışanları! Öncelikle, okuru Özgür Gelecek gibi bir gazeteyle kavuşturmanız ve bu gazete yoluyla halka doğru haber ve yorum iletmekle, sizi yüreğten kutuyorum.

Gazete de haber ve yorumun yanı sıra kültür ve sanatın da işlenmesi sevindiricidir. Ancak, bu alanda (kültür ve sanat alanında) işlenilene yetinilmemesi, okuru geniş kapsamlı bir kültür ve sanat dergisine kavuşturmanız daha da sevindirici olacaktır.

Faşist-feodal kültür ve sanatına alternatif, enternasyonalist bir proleter devrimci kültür ve sanat dergisinin sınıf mücadelesinin gelişme seyri içindeki

yokluğunu hergün biraz daha yakıcı bir şekilde kendini hissettirmektedir.

Bugün faşist-feodal kültür ve sanatın kuşatması altındaki, hakin kültür ve sanatı, ancak, proleter devrimci politikanın öncülüğünde, proleter devrimci kültür ve sanatın kaleme, fırçaya, müziğe ve diğer kültür ve sanat dallarına ışık olması (yönlendirilmesi), gelişip, kök salmasıyla kırılacaktır. Bunun alanı da proleter devrimci kültür ve sanat dergisidir.

Bunun için, hayatın diğer alanlarında olduğu gibi, kültür ve sanat alanında da ağırbaşlılığı koyarak, birikim, sabır ve inatla okuru bir kültür ve sanat dergisine kavuşturmanız umuduydu...

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Almanya Hannover'den M.Karabulut

Istanbul'da bir ses Mehmet Ali'ler ölmez

Sen dost can, can dostu kavuşmanın En keri havasında İstanbul'un Dağları koparıp kelimelerim bise sunmadın mı?

Biz sana aşkımız, çektiğiz acılardan öperken, Kay, her ne kadar bir macerayı kıran elini akarken Ve sen lüvelerine aşk değil miydin?

Kavuşmanın bilgeligi nereden gelirdi Fakülte kapılarında, Ya da genç üyelerin topra uzağına Simli sevin kıran sillerini Kıyafatı nakşetiyorlar güreçlerine

Ve sen başkan Nereğimizi okuyalım mı hiç? Gözlerini gözlerimle can sylemedin mi?

İyimiz bin öffe dost can Ama "nasıl pidersin" demiyoruz Çimliği o yavru

İlâçlerden ve ilaçlardan kopup gelen, Ve asla boyun eğmeyen yaşamın, Simli bilincimizin ve sevgimizin tas orta yerinde

Canları bayramımız o ses Mehmet Ali'lerin sesi, Genç Mevritlerin sesidir.

I. Çetinkaya

Özgür Gelecek

elinize daha sağlıklı geçsin istiyorsanız

ABONE OLUN!

ABONE BEDELİ: Yurtiçi
6 aylık (12 sayı) 120.000 TL 1 yıllık (24 sayı) 240.000 TL
Yurtdışı
6 aylık (12 sayı) 48 DM 1 yıllık (24 sayı) 96 DM

Banka mahuzatunun fotokopisini

Özgür Gelecek Gazetesi, Umut Yayıncılık Ltd. Şti. Oğul Sokak No. 16/2 Sultanahmet/İSTANBUL adresine gönderin.

— 6 aylık/1 yıllık gazete bedeli olarak 120.000 TL/240.000 TL'yi Yurtiçi Hesap No: 84597-2 Hasan BÜYÜKDERE - Yapı Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesine yabdrım. Maktubun fotokopisi ektedir.
— 6 aylık/1 yıllık gazete bedeli olarak 48 DM/96 DM'yi Hasan BÜYÜKDERE - Yapı Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi Mark Hesabı: 3001530-5 yurtdışı hesabına yabdrım. Maktubun fotokopisi ektedir.

ADI SOYADI:
ADRESİ:
ŞEHİR:
TELEFON:

İMZA

UMUT YAYINCILIK VE BAŞIM SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ Yazı İşleri Müdürü: Bülent ÖZDEMİR, Genel Yayın Yönetmeni: Aydın Hembayatı, Yönelim Yeri: Oğul Sokak No. 16 Sultanahmet/İSTANBUL, Tel: 516 25 38 - 516 60 20 Faks: 513 23 23, BÜROLAR: ANKARA: Naciibey Cad. No. 60-12 Maltepe Tel-Faks: 230 63 27, İZMİR: Mehmet Ağa Mah. 853. Sok. Özyünlüsever İşhanı Kat:2 No:212 Konak Tel: 419 309, ÇUKUROVA: Atalık Cad. Belediye Karşısı Çikmaz Sokak Seven Ap. Kat:1 Daire:1 Tel: 573 780 Adana, MALATYA: Tsbekhana Mah. Balçoğlu Çarşısı Yarı Sarıbeyoğlu İşhanı K:2 NO:64 Tel-Faks: 22 08 04, KAYSERİ: Sivas Cad. Stad İşhanı Kat:6 NO:605, Avrupa Temsilciligi: Basel Halkeri Erlen Str. 58-4057 Basel SCHWEIZ
ABONE KOŞULLARI: Yurtiçi, 6 aylık (12 sayı) 120.000 TL, 1 yıllık (24 sayı) 240.000 TL, Yurtdışı, 6 aylık (12 sayı) 48 DM, 1 yıllık (24 sayı) 96 DM, Yurtiçi Hesap No: 84597-2 Hasan BÜYÜKDERE - Yapı Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi, Mark Hesabı: 3001530-5, Avusturya Şilini: 3001531-3, Başkaya Hazirlik: UMUT YAYINCILIK, Basıldığı Yer: AYDINLAR MATBAASI, Dağıtım: YAY-SAT

Bir kez daha "PKK nereye?" diye sormak zorundayız... Türkiye'nin içte ve dışta iddiaları-başarısızlıkları-çifte standartları-çözülüşü üzerinde durmak, gerçekleri neden-sonuç ilişkisi içinde irdeleyip gelişmelerin yönünü göstermek uğrasına ağırlık vermek gerekirken; PKK'nın olumsuz yanının birdenbire hızlı bir artış göstermesi doğal olarak yöneleceğimiz konunun ağırlığını da değiştirmiş bulunuyor.

Bilintiyorki, iç düşman daima dış düşmandan daha tehlikelidir, daha tahrikardır. Ancak bu; iç muhalefet, ya da aralarında çelişki olan dost güçler konumunda olduğu süreçte değil, düşmanlaştığı süreçte böyledir. Her çelişki, her farklılık, her muhalefet ya da farklı farklı örgütlenmeler içinde olmak düşman olmak değildir. Düşmanlık; ideolojik-politik-örgütsel ve pratik halk düşmanlığı olduğunda, halkın çıkarlarına zarar verdiğinde sözkonusu edilebilir. Aksine, ideolojik-politik farklılığa, aynı örgütlenmeler bulunmasına rağmen, bu düşmanlık niteliğinde olmadığı süreçte ideolojik olarak o yönlü bulunsun ve ileride bu yönünün gelişme ihtimali olsa dahi bu güçleri halk safarındaki güçler olarak görmek, çelişkileri barışçıl yöntemlerle çözmek ve olabildiğince ortak hareket etmek gerekmektedir.

PKK ise, varolan farklılığı, dönem dönem düşmanca karşıtık olarak ele almakta ve düşmanca yöntemlere başvurmaktadır. Kuruluşundan beri bu böyledir. Kendini güçlü hissettiğinde, eğer diğer güçleri kuyruğuna takamamışsa, alanın tek hakimi olmaya yönelmiş, dost güçlere karşı da şiddetli bir yol olarak kullanmıştır. Dost güçler arasındaki gelişmelerde Devrimci-Sol DK'nın mantığıyla PKK Apo'nun mantığı aynı şekilde işlemektedir. Kendisinden olmayan ya da kuyruğuna yamayan kendisine karşıdır ve susturulmalı, sindirilmelidir! Bu ortaklık kır ve şehir küçük burjuvazisinin ideolojik ortaklığından dolayı böyle olmaktadır. Son günlerde geliştirilen akılcılamaz olaylara bakın. Geçmişte nasıl KUK'cular şiddetle yok edilme noktasına getirilmişse, bugün Dersim'de TKP/ML TIKKO'nun, TDKP'nin, Devrimci-Sol'un ve diğer devrimci yapıların üzerine aynı anlayışla gidilmektedir. TDKP'ileri öldürülmesi üzerine ARGK'nın yaptığı açıklama inandırıcılıktan fersah fersah uzaktır. DS DK'nın, daha önce Gazi Mahallesi'nde iki devrimcinin öldürülmesi üzerine yaptığı, "onlar uzak kurup bize saldırdılar, çıkan çatışmada öldüler" açıklamasını bugün PKK, TDKP'ilerin katedilmesi üzerine yapmaktadır.

Bölgeden gelen bilgilere göre, PKK; Dersim'deki diğer sol güçleri silmeye, Özgür Gündem dışındaki sol/sosyalist basın'da dahil yayıncıların bölgeye girmesini engellemeye, okulların kapatılmasına vb. karar vermiş ve bunu gerçekleştirmek için saldırılarını hızlandırmıştır. Söylenide "çatışmayı biz de istemiyoruz" açıklamaları tepkileri törpülemek içindir, samimiyet derecesi azdır... PKK, şunu bilmek zorundadır; eğer şiddet her şeyi çözeceği geçmişin faşist diktatörlükleri hep yaşıyor olurdu! Halk üzerinde estirilen şiddetle "halk şiddet" diyemeyeceğimize göre bunu savunmanın ya da kılıfına uydurmanın mantığı yoktur. Nitekim Dersim halkı bunu PKK'ya da göstermeye başlamıştır, gösterecektir del halka ve devrimci güçlere yönelik saldırılan protesto etmek için Tunceli, Pülümür, Ovacık ve Hozat'ta kepenkleri kapamış, protesto yürüyüşleri yapmıştır. Öğrenciler ve öğretmenler okullara gitmemiştir. Bu PKK'ya bir uyarı olmalı, bir zamanlar Apo'nun kendi insanları için söylediği gibi "eline silahı alıncı kendini şaşırmamalıdır." Dersim halkının tepkisinin "nasıl faşizmin baskılarına karşı direniyorsak, PKK'nın baskılarına karşı da aynı şekilde direnelim" boyutunda olduğunu görmelidir. Böyle bir durumda "biz o halka gösteririz" mantığı vahim bir mantıktır ve sonunda sahibine zarar verecektir. Halkın, "TIKKO bizi silahlandırsın PKK'ya karşı savaşalım" istemi PKK için olduğu kadar TKP/ML TIKKO için de dikkatle yaklaşılması gereken bir noktadır. Dost bir kuvvet, bir bütün olarak (niteliğini belirleyecek düzeyde) halk düşmanı konumuna oturmamışsa, zaman zaman düstlüğü bu korum karşısında esas olarak kazanıcı olmak gerekiyor. Halkın tepkisi de bu nitelikte bir rotaya sokulmak zorundadır. Aksi takdirde olumsuz sonuçlar doğacak ve bu da faşizmin işine yarayacaktır.

Dostluk, düşmanlık ve PKK'nın tavrı

şey doğacaktır. Geline aşamada TC'nin politikası; "teröre taviz verildiği imaj yarabilmadan (terör yok edilerek ya da sindirilerek... Ama şimdi bir açıdan görmezden gelmekle yüzyüze kalmışlardır) bazı kültürel hakların verilmesiyle ve yerel yönetimlerin güçlendirilmesiyle "ulusal isyanın sona erdirilmesiyle. Ancak burada şimdi bir farklılık doğmuştur. "Terör" yok edilemediğine göre var olan politika daha nereye kadar sürdürülecektir? Bir kesim eski anlayışta (önce ezli) ısrarlı olurken, bir kesim ise "bir açıdan görmezden gel" yönelimine girmiştir. Olayın nasıl bir gelişme kaydedeceği bunların hangisinin değerine galebe çalacağına bağlıdır. Ve şu anda ikinci şik daha öne geçmiş gözükmektedir. Zira olayı düğümleyen ve bir an önce "çözümü" zorlayan yerel seçimler gündeme girmiş bulunuyor. Zemin kaygan, dengeler hassas noktadadır. Bu durumu gözlemleyen PKK'da eylemlerine hız vererek ve faşist Muhsin Yazıcıoğlu ve Aydın Menderes'in partilerine işbirliği mesajları yollayarak ikinci şifkin kazanması için kalkışmaktadır. Bu durumda doğum gerçekleşirse ortaya çıkacak şey şimdiden de rahatlıkla söyleyebiliriz ki Kürt sorununu çözmüş demokratik bir toplum olmayacaktır. Pembe görüntüler egemen sınıfların çizdikleri tabloda ve ona inanıp "ileri bir adım, kazanılmış bir mevzi olacak" yanılgısına düşenlerin hayallerinde olacaktır. TC, devletin Anayasa ve Yasaların, reformlarının ve iyileştirmelerinin ne olduğunu yaşamış olanlar bilirler ki yapılan iyileştirmeler üstü örtülü ve cilalanmış olarak gerçekte halk güçlerinin geriletilmesi ve kazanımlarının gasbedilmesidir. Zira demokratik bir toplumun yaratılması/dönüştürülmesi için egemen sınıfların ne ekonomik, ne politik, ne de felsefi ve kültürel güçleri/alanları yoktur... Ne Kürtler Baskınlardır, ne Kürdistan Baskı'tır, ne Türkiye İspanya'dır, ne Ortadoğu Avrupa'dır ve ne de Baskıların sorunu gerçek çözümüne kavuşmuştur. En önemlisi budur, En basit mantıkla

"PKK ise, varolan farklılığı dönem dönem düşmanca karşıtık olarak ele almakta ve düşmanca yöntemlere başvurmaktadır. Kuruluşundan beri bu böyledir. Kendini güçlü hissettiğinde, eğer diğer güçleri kuyruğuna takamamışsa, alanın tek hakimi olmaya yönelmiş, dost güçlere karşı da şiddetli bir yol olarak kullanmıştır."

Olay üzerine TKP/ML TIKKO'nun PKK ile üst düzeyde görüşme kararı alıp harekete geçmesi olumlu bir girişimdir. Herkes bu girişimin sağlıklı ve halkın çıkarını, birliğini güçlendirici şekilde sonuçlanmasını için üzerine düşeni yapmak zorundadır.

Konuyu geçerken bir noktayı daha belirtmemiz gerekiyor. Okullarımız Özgür Gündem gazetesini sıkça tek yanlılık nedeniyle eleştirdiğimiz bilirler. Dersim'deki olaylar üzerine bir kez daha eleştirilmesi gerekiyor. Biz, Özgür Gelecek olarak olaylar üzerine bir basın açıklaması yaptık ve Devrimci-demokrat kamucuya "Provokasyon ortamı yaratılmamasına dikkat ederek tavır alması" çağrısında bulunduk. Özgür Gündem, sadece "Provokasyon ortamı yaratılmamasına dikkat edilmesi gerektiğini belirtti"ğimizi yazarak çağrımızı topallaştırdı ve esasta "aman birşey yapmayın provokasyon olur" demiş gibi bir tavrı yarattı. Bu doğru değildir. Şiddetle karşı çıkarak olayın teşhin yapılmalı, her yerde halka anlatılmalı, karşı çıkılması sağlanmalıdır.

TC. DOĞUM SANCILARI CEKİYOR BİR GUDUBET DOĞACAK

TC'nin tükandığını artık egemen sınıf kliklerinin tamamı kabul ediyor. Başbakan, uçurum çizgisinde olduklarını ilan etti. Klikler arası, halta klikler içi çelişkilerin çok daha boyutlanması gündemdedir. Devlet ne yapacağı sorusunu kısa zamanda yanıtlamakla yüzyüze kalmıştır. Bütün hoybetli, güçlü, herşeyi muktedir havasına rağmen devlet çözümsüzlük içinde çözümlenmektedir.

Klikler arası çelişki, emperyalistler arası çelişkinin ülkemizdeki izdüşümü olduğuna göre; çatışan, tartışan, yarışan plan-programlar emperyalist programlardır. Ve gündemi belirleyen "Yeni Dünya Düzeni"nin programı olmaktadır. Adına "Bask Modeli" ya da başka birşey derseniz önemli olan şudur; TC'yi kıvrandıran sorunlardan en önceli olan Kürt sorununda doğum sancıları gittikçe kendini daha sık hissettirmektedir. Nasıl bir

bile, Bask sorunu çözülmüş farzedilse de, aynı olmayan sorun ve koşullarda aynı yöntemle sorunun çözülemeyeceği anlaşılacaktır. O halde, eğer bir doğum olursa, ortaya çıkacak şey; anti-terör yasasıyla 141-142 gibi maddelerin kaldırılıp (!) getirilen demokrasi (!) gibi ucube bir "çözüm" olacaktır. Kürt halkının istediği de bu değildir.

KOKUŞMAYA GÜLSUYU'NDAN TAVİR!

"Temiz toplum", "temiz kalemler" çılgınları ne kadar çok atılırsa, pislikler de o kadar paçalardan taşıyor. Çıkar çelişkisi olan her klik, tekel, şirket, aile, bürokrat vb. işbirliği yaptığı ya da zaten kendisinin kurduğu tv-gazete aracılığıyla rakibinin kirliliğini çamaşırını ortaya döküyor. Ortaya dökülenlerin kirliliğinden toplumsal zehirlenme geçirmektedir... Kimilerinin bu pislik taşımını yine komplo teorileriyle değerlendirip öcüler yaratmaları artık ciddiye alınır bile değildir. Ya da ancak düzene bir başka türlü hizmet düzeyinde ciddiye alınmakla anlamını olmaktadır... Toplum kokuşmaktadır, gerçek budur. Kompradör kapitalizmin ve feodal kalıntıların emperyalizmin güdümünde yaşatılmasının sorunudur bunlar. Bu gerçeği teslim etmek zorundayız. Zorundayız çünkü halkların düşmanı bu düzenin lükemmiş ömrüne nokta konulmalıdır. Bu azim ve kararlılık olan gerillerin ateş gücüne Gülsuyu halkı da gücünü katmıştır. Egemen sınıfların aldıkları halk düşmanı katariara, zamlara, yasaklamalara vb. karşı süreduran sessizliği Gülsuyu halkı ekme zammına karşı yürüyüş yaparak bozmuştur. Bu tavrı yaygınlaştırmalıdır.

Gerillerin sırtından dökülen ter, namusundan çıkan kurşun, şehirlerde, varoşlarda, nerede olursak orada sesimizi yükseltmekle daha da güzelleşecek, savaşım şenlenecek, arşa yükselen haklı ve onurlu ses, daha bir cumbüşle ve daha bir renklikle bütünleşecektir.

Ulusal bağımsızlık; devrimci-dost güçlere karşı şiddet uygulamakla elde edilemez.

PKK 6 TDKP'liyi öldürdü

Haber Merkezi- 9 Ekim günü saat 16.00 sıralarında Tunceli'nin Hozat ilçesine bağlı Tavuk köyünde, bir (TDKP) Türkiye Devrimci Komünist Partisi propagandası birimi ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Üzerlerine yayılım atışı açılan TDKP militanlarından 6'sı öldü, 2'si PKK gerillatları tarafından "esir" alındı. Olaydan hemen sonra TKP/ML TIKKO'nun PKK ile merkezi düzeyde görüşme girişiminde bulunduğu söyleniyor.

Olayın duyulmasından sonra Hozat'ta bir bareket eden 25-30 misabirlik bir konvoyun Tavuk köyüne geldiği, Hozat Sağlık Ocakı'na götürülen cesetlerin üzerinden çok sayıda mermi çıktığı bildirildi.

6 TDKP militanının PKK tarafından katledilmesini protesto etmek için 11 Ekim'de Mazgirt, Pülümür, Hozat ve Ovacık esnafı kepenk ve kontak kapatma eylemi yaptı. Ovacık'ta ise sabah saat 09.00 sıralarında, yaklaşık 1000 kişilik bir kitlenin yürüyüş yaparak halkı TKP/ML TIKKO sularını çağırarak sloganlar attığı, yürüyüş sırasında asker, polis ve sivilin yoğun önlemler aldığı ve kitlenin, havadan helikopterlerle strekli olarak kontrol edilmeye çalışıldığı gelen haberler arasında. Ovacık'ta kepenk kapatma eylemi öğlene kadar sürerken, Hozat'ta gün boyu devam etti.

Bu arada 6 TDKP'linin katledilmesini istenen ARGK Ana Karargâh Komutanlığı; "Olay 8 kişilik bir gurubun, Tunceli belediye başkanına sahip çıkararak birliğimize saldırmasını üzerine çıktı" (!) iddiasında bulundu.

KURD-HA tarafından geçilen habere, 2 TDKP'linin de ARGK tarafından "esir" (!) alındığı bildirildi.

TDKP Merkez Komitesi ve Kürdistan Komitesi ise, 13 Ekim günü yaptıkları, "Kürt ve Türk Halkına ve Deniz Kamuyuna" başlıklı açıklama

ta, "Kürdistan'da ve Dersim'de, giderek artan oranda cinayetler işlendiği ve katliamlar yapıldığı kamuoyuna bilinmektedir. Kürdistan'daki cinayet ve katliam çeteleri bilinmektedir. Ne var ki, bu katliamı yapan ne kontr-gerilla, ne Hizbulah, ne de devletin öteki cinayet örgütleri oldu. Kendilerini, Kürt halkının özgürlük ve Türk ve Kürt halkının kardeşliğine adanmış bir devrimci pusuya düşürerek yayılım ateşine tutan, almasını katleden ve öldürdü yaralayan örgüt. Kitle oluşunun örgütlüğü için mücadele ettiğini öne süren PKK Dersim Örgütü oldu. PKK Dersim örgütünün silahlı bir timi, kendilerinin görüşüne tabii kabal eden, ağırlayan ve ıçtenlikle konuşan bu on devrimci halk adamını, bu kabul ve ağırlama sırasında, oniden bittirerek, pusuya katletti ve yaraladı".

Olayı geçesi Ovacık muhabirimiz Ferhat Eren ARGK tarafından kaçırılarak tehdit edildi. Daha önce de ARGK tarafından kaçırılan Eren, "Türk Solu'na hizmet etmemesi, bölgedeki TKP/ML TIKKO eylemlerini yazmaması ve PKK'ya katılması için tehdit edilmişti".

Olayın gelişimi şöyle oldu: Ferhat Eren'in evine gelen PKK gerillaları, anne ve babasını götürerek "Ferhat bize gelmezse zararını siz çekersiniz" diyorlar. Muhabirimiz gidince, anne ve babasını serbest bırakıyorlar. Muhabirimizi ormanlık bir araziye götürerek, hâlâ muhabirimiz olup olmadığını soruyorlar. Muhabirimizin "istifa ettim" demesi üzerine, PKK komutanı "Eğer istifa etmemiş olsaydın seni şimdi öldürcektik" diyor ve bundan sonra gazetemizle en ufak bir ilişkiyi öğrenirlerse kendisini kesinlikle öldürceklerini söyleyerek serbest bırakıyor. Henüz muhabirimiz ellerindeyken PKK komutanına telsizle gelen bir talimata tanık oluyor. Talimatta,

ARGK gerillalarının TKP/ML TIKKO ve taraftarlarına yönelik operasyon yapmaları ve hepsini tutuklamaları emrediliyor.

Gazetemize ulaşan habere göre 5-6 Ekim arası Ovacık / İspıkveren köyüne ARGK tarafından yapılan baskında "askerlik çağına geçtikleri" gerekçesiyle kaçırılan 5 gençten 4'ü kaçarak TIKKO birliklerine sığındı. Bu olay üzerine masilemeye giren ARGK gerillalarının İspıkveren köyünü, aynı köyün Aktaş mezarasını, Yakarlar köyü Mansuran mezarasını basarak 4 evi yaktığı ve diyet olarak her evden iki kişiyi kaçırdığı bildirildi. Bu arada Mansuran köylülerini direnerek iki evin yıkılmasını engellediği gelen haberler arasında. Daha önce PKK tarafından kaçırılan 2 kişi de kaçarak TIKKO hirlanma katıldılar.

17 Eylül'de Ovacık / Yeşilyazı Karakolu ARGK tarafından basılması esnasında silahlarını bırakarak kaçan askerlerin 13 tüfeğini dayarlı insanların toplayarak TIKKO birliklerine teslim etmesinin ve "adamlarının" kaçarak TIKKO'ya katılmasını içerleyen ve silahları isteyen ARGK gerillalarının, halka karşı "Ya herkes bize katılır, ya da burayı kan gölüne çeviririz" şeklinde konuştuğu da gelen bilgiler arasında. ARGK, son olarak 11 Ekim akşamı Yenışagüt köyünden Hasan Kaçar, Murat Kaçar, Bülent Mençes ve Erkan Karaca isimli gençleri kaçırdı.

Olay yandan PKK televizyon izleme ve gazete okunması da yasaklandı ve PKK'nın Tunceli il sınırları içerisinde "Özgür Gündem hariç hiçbir gazete satılmayacak!" şeklindeki karar üzerine Tunceli başbayii ve diğer bayiler bu kararın protesto ederek Özgür Gündem de dahil hiçbir gazeteyi satmama tavırını girdiler. Gerici-faşist basın ile devrimci-demokrat basın arasında hiçbir ayrım yapılmaksızın koyulan bu ya-

sak, halk arasında tepkiyle karşılandı.

2 Ekim günü yayımladığı bir bildiriyle Tunceli'deki bütün okulların kapatılmasını ve öğretmenlerin görevlerini bırakmalarını, bu karara uymayanların cezalandırılacağını açıklayan ARGK, 4 ekim günü görev giden iki öğretmeni Ovacık yolunda kaçırarak ölümle cezalandırmış, iki gün sonra Pertek / Pirinçli ilköğretim öğretmenini baskan ARGK gerillaları 4 öğretmeni daha MHP'li oldukları gerekçesiyle öldürmüştü. Malatya muhabirimizin bildirdiğine göre; öldürülen öğretmenlerden Malatya'nın Pütürge ilçesine bağlı Mamurek köyünden, Kürt bir ailenin çocuğu olan Orhan Bakış'ın ailesi, çocuklarının MHP'li olmadığını, aksine PKK hareketine yakınlık duyan yurtsever bir insan olduğunu biliyorlardı. Bakış'ın ailesi ve köylüleri, böylesi bir eylemi PKK'nın değil ancak kontrgerillanın yapacağına inanarak cezazeye sarılı Türk bayrağını yurdular. Ancak daha sonra eylemin PKK tarafından yapıldığı öğrenilince, Bakış'ın ailesi ve köylüler büyük bir hayal kırıklığına uğradı. Bu olaylardan sonra Tunceli'de 400'e yakın köy okulu kapatılmış ve bütün öğretmenler merkeze alınmıştır. Tunceli merkezinde bulunan 7 ilse ile 3 ilkokulun öğretmenleri, bağlı bulandıkları Eğitim-İş ve Eğitim-Sen sendikalarının aldığı PKK'nın bu eylemlerini protesto kararı doğrultusunda 11-12 Ekim günlerinde derslere girmeme eylemi yaptılar.

PKK tarafından devrimcilerin öldürülmesi, köylülerin kaçırılması, bölgeye sosyalist basının girmesini engellemesi vb. zora dayalı tavırlardan dolayı 12 Ekim günü Tunceli'de kepenk, kontak kapatma eylemlerinin yanı sıra bir protesto yürüyüşü yapıldığı bildirildi.

TKP/ML TIKKO'dan bir atak daha

Haber Merkezi- İstanbul Alibeyköy'de, TKP/ML TIKKO bir dişi eylemle Baba Erdoğan'ı andı.

Baba Erdoğan'ın üçüncü ölüm yıldönümü olan 17 Eylül'e denk getirilen eylemler dizisi, çevrede yoğun asker-polis yığınağı olmasına rağmen başarıyla gerçekleştirildi. Bildiri dağıtma, afişleme ve altı adet elektrik trafosunun imha edilmesiyle başlayan eylemler İSKİ ve belediyece ait araçların molotoflanmasıyla sürdürüldü. Her taraftan alevler yükselirken yapılan vazifamalar halkın oldukça fazla ilgisini ve beğenisini topladı. Yeni yapılan PTT'ye atılan bir bomba ise patlamadı.

Eylemler sonunda o kadar ölüme rağmen başarısız kalan ve süsarı TC, "careyi estesi gün halktan rastgele insanların tetkiklayarak, karakollarla sorgu ve işkencelerden geçirmekte aradı. Alibeyköy Semt Komitesi'ni gerçekleştirdiği eylemlerde yapılan vazifamalarından birkaçı şöyle: "Takat'ta Bir Ses - Babalar Ölmez", "Yasasın TKP/ML TIKKO", "Komünist Önder Baba Erdoğan Kavgamızda Yaşıyor".

TKP/ML TIKKO Savşat'ta TC'nin Rambo'larını vurdu

Haber Merkezi- Üç yıldır Karadeniz Bölgesi'nde faaliyet yürüten TKP/ML TIKKO, birçoklarının "Dersim'e sıkışıp kaldılar" söylemini dillerine sardığı bir ortamda, yeni bölgeleşme aşama politikasını başarıyla yürütüyor. Komünist Önder Baba Erdoğan'ın "Bir Dersim Yalnız! Hedef bin Dersim!" şiarını hayata geçirmede tleri adımlar atan TKP/ML TIKKO, 9 Ekim Cumartesi günü Artvin'in Şavşat ilçesi kırsal kesiminde özel timlerden Secaatin Özlük'ü öldürdü; Fatih Özdil ve Bayram Sağır'ı yaraladı.

"Gazetemize PTT kanalıyla gelen TKP/ML TIKKO Karadeniz Bölgesi Altı Bölge Komutanlığı imzalı bildiriye, olay şöyle anlatılıyor: "Özellikle TC, ordumuzu PKK diye propaganda ederek bölge halkının olumsuz tavır göstermesini sağlama çalışmaktadır. Ancak TC'nin bu politikasını, bizler boşa çıkarmaktayız. Bölge halkı PKK ile TKP/ML TIKKO arasındaki farkı görmüştür. Halk, bizlerden kendilerine zarar gelmeyeceğini çok iyi bilmekte birlikte, partimize ve ordumuza güven duymaktadır. Buna, bölgedeki üç yıllık faaliyetimiz açık bir örnektir.

9 Ekim'de, saat 15.00-16.00 arası mevziler almıştı. Düşmanın tizerimize, ormana doğru paricadan geldiğini saptık ve 5 metre yaklaştığı sırada ateş açtık. Bu esnada, düşmanın kılıfı ile birlikte, korkudan öfse gerek "Polis!", "Polis!" diye bağırarak duyuldu. Saldırı 10 dakika sürdü. Eylemi başarıyla gerçekleştiren geri çekildik. Yapılan telsiz konuşmalarında, düşman "Telsiz bağlantısı kuramıyoruz", "İşaret vermeniz gerekirken neden vermediniz?" diyerek paniğini açığa vurdu. Düşman yaralılarını toplayarak şehre doğru kaçarken, gerilla karşısındaki aczleri ve halkın gözündeki güçlü olduklarına dair imajın yıkıldığı açığa çıktı. Buna gizlemeye için şehre vardıklarında karımız ve çocuğumuz yanında olduğu halde Askerlik Şubesi Yürbayaşı'nı ve İlçe Kaymakamı'nı tartakladıklarını öğrendik".

Devrimci-demokrat kamuyona

Faşizmin devrimci-demokratlara, sosyalistlere ve yurtseverlere ağırca saldırıldığı bir dönemi yaşıyoruz. Topyekûm saldırı herüz sonuçlanmıyorsa da, hergün çağışmalar, gerilla ölümleri, köylülerin katledilmesi, sosyalist ve yurtsever basın mensuplarının kaçırılması, katledilmesi vb. faşist saldırı haberleri alıyoruz. Aynı zamanda buna karşı direnmiş haberleri de bir olur olarak kendini gösteriyor.

Böylesi bir dışı dış çağışma ortamında kötü haberler de alıyoruz. PKK'nın son zamanlarda köylüleri topluca katletme haberleri bunlardan birisidir. Daha önce özleştirenisnel tutum alınan bu konu yeniden canlanmıştı. Yine Dersim'de diğer sol/sosyalist güçlere, taraftarlarına karşı, sosyalist basının mensuplarına ve yayınlara karşı aldığı tavır aynı şekilde vahim bir ölçüde yaşanmaktadır.

6 TDKP'nin öldürülüp 2'sinin "esir alınması" olayın vahametini göstermektedir.

Halktan 15-20 TKP/ML TIKKO taraftarlarının kaçırılması diğer bir örnektir.

Geçenlerde gazetemiz Özgür Gelecek'in Ovacık/Dersim muhabiri Ferhat Eren'in kaçırılması ve ardından ikinci bir kez (9.10.93 günü) kaçırılıp tehdit edilmesi, muhabirliğin vazgeçmeye zorlanması Özgür Gündem gazetesini dışında kalan devrimci-demokrat ve sosyalist basın organlarının bölgeye girmesinin yasaklanması, salacak bayilerin cezalandırılacağına belirtilmesi ile faşist TC'nin genelde sol basına, özel-

de Özgür Gündem gazetesine karşı uyguladığı baskı, yasaklama ve çalışanlarının katledilmesi arasındaki farkın ne olduğunu herkesin zornası ve buna karşı tavır almaya zorlanılmaktadır.

TDKP'lerin öldürülmesi kimsa hizmettir? Sorulmalı, yanıtı istenmelidir!

"Güçlü olduğum yerde kimseyi yaşatmam, var olanları da yok ederim" anlayışı devlete hizmet eden bir anlayıştır. Diğer sol güçlerin varlığı faşizme karşı bir cephe'dir. Cephenin çoğalması tüm sosyalist ve yurtseverlerin yararına'dır. Bunları yok etmek ise faşist TC'ye hizmettir.

Devletin, sol güçleri birbirine kırdırma oyununa gelinmemelidir. "Benden olmayan kontradik" anlayışı subjektiftir ve vahim bir yanıdır. Böyle bir anlayışla hareket etmek objektif olarak kontratik yapmak anlamına gelecektir. Bundan derhal ve mutlak vazgeçilmelidir. Sol güçler ve sosyalist basın üzerindeki baskılara son verilmelidir.

Tüm devrimci-demokratları, yurtseverleri ve halktan yanayım diyen güçleri bu soruna karşı duyarlı olmaya, provakasyon ortamı yaratılmamasına dikkat ederek tavır almaya çağırıyoruz.

Halk güçlerine karşı şiddet TC'ye hizmettir!

Yaşasın devrimci dostluk ve dayanışma!

Özgür Gelecek
11.10.1993

TKP/ML'den çağrı ve uyarı

Haber Merkezi- TKP/ML TIKKO Sivas İl Komitesi, 27.9.1993 tarihli iki bildiri yayımlayarak, Sivas halkını ve orta öğrenim gençliğini Alevi-Sunni, Türk-Kürt ayrımına karşı kendi bünyesinde birliğe ve faşist-feodal eğitim sistemini yerle bir etmeye çağırıyor.

Komite'nin "Yoksul ve Emekçi Sivas Halkına" başlıklı bildiriminde, "TC devletin kuruluşundan günümüze dek gerek tek parti diktatörlüğü sürecinde, gerekse 1950'den sonra hayata geçirilen çok partili sistemde, kitledara gelen her siyasi partinin yoksul, ezilen, ücretli işçi ve köylünün yanına olacağını bilince keşif etmiş. Ve sonunda gördük ki nafile! Her gelenin devletine tepesine körelenmiş bir avuç tefeci-lüccan, komprador burjuvazinin ve büyük toprak sahiplerinin temsilcisi olduklarını, defalarca utanmaz bir yüzle kanıtama çabası içinde olduklarını gördük ve yaşadık" demiyor. Bildiride; bir avuç para babasının çıkarlarını savunma devlete uygulanan zam, sömürü ve katliamlardan halkın kendi payına düşeni fazlasıyla aldığı, yıllardır birarada kardeşçe yaşayan halkımızın arasında devlet tarafından nifak tohumları ekildiği, Alevi-Sunni, Türk-Kürt ayrımanın bizzat devlete hızlandırıldığı, yakın zamanda yine devlet destekli gerici-faşistlerin Sivas'ta 37 insanı katlettiği vurgulandıktan sonra, "Bölgemizde, devletin son günlerde geliştirdiği silahlanma ve insanları silah almaya teşvik etme çabalarını görüyoruz. Faşist devletin bu teşviklerini ilk olarak geçmişte ve günümüzde semayecilerin köpekliğini yapan faşist zihniyetli, halk düşmanı MHP'ilerin sahip çıktığını görüyoruz. Bizim onlara

önceceğimiz tek şey: Derhal alınış oldukları silahları devlete teslim etmeleridir. Şayet aldıkları silahları halka yönlendirse en acımasız şekilde partimiz TKP/ML önderliğindeki Halk Ordusu TIKKO tarafından cezalandırılacaklarını belirtiyoruz" şeklinde bir uyarı yapıyor. Aynı şekilde bölgede koruculuğun geliştirilmeye çalışıldığı belirtilerek, "faşist TC devletine usaklık edenleri ve buna yeltenenleri tarayacak, haliyoruz. Onlara bundan vazgeçmelerini tekrarlıyoruz. Aksi takdirde Halk Ordusu TIKKO bu konuda acımasız davranacaktır" deniliyor.

"Gençlik gelecektir. Gelecek Ellemizdedir" başlıklı ikinci bildiri de ise; faşist, feodal, söven bir ideolojiyle kafaları biçimlendirilmek istenen ve düzenin kendi itibyalarını karşılayacak düzeyde insan dışında büyük çoğunluğu doldurt-boşalt sistemiyle tezgahlarıncin orta öğrenim gençliğine seslenilerek: Eğitim, öğrenimi parasız olması, polis-idare işbirliğine son verilmesi ve gerici-faşist kadroların dağıtılması, faşist disiplin yönetiminin kaldırılması, öğrencilerin tek tipleştirilen baskıları kaldırılması, her ulas ve azınlık milliyetlerden öğrencilerin ana dilde eğitim hakkının tanınması, kurum çalışan emekçilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin örgütlene hakkının tanınması, ders programlarını yaşamla bilimin bağılılığı çerçevesinde olması demokratik talepler olarak konuluyor. PTT kanalıyla gazetemize ulaşan her iki bildiri de, Sivas halkını ve gençliğini TKP/ML TIKKO ve TMLGB'de örgütlemeye çağırarak sona eriyor.

Ne dediler:

Ahmet TÜRK (DEP Mardin Milletvekili): Söyleyecek birşey yok. Hiçbir insanımızın öldürülmesini istemiyoruz. Belirli bir düşünceye sahip insanlara bu

biçimde öldürülmesi yanlış birşey. Hoş karşılamıyorum.

Mahmut KILINÇ (DEP Milletvekili): Olayla ilgili fazla bilgimiz yok(!). Kimin yaptığını da tam olarak bilmiyoruz (!!!). O tarı örgütleri arasında silahlı mücadele olmamalıdır.

Sinan YERLİKAYA (SHP Milletvekili): PKK'nın halka karşı şiddet uygulaması kabul edilemez. Bu tür hareketlerin kime hizmet edeceği bellidir. Devletin de zaten yapmak istediği budur. Olayda yaralanan 3 kişi halen Dev-Sol gerillalarının elindeymiş. O yüzden PKK'nın

olayı sahiplenmemesi olanaksız. Hiçbir şekilde devrimci kanı dökmemesi açıklanamaz. Buna Tunceli halkı da biliyor.

Zübeyr AYDAR ve Hatip DİCLE (DEP Milletvekilleri): Olay hakkında bilgileri olmadığımız söyledik(!).

Demokratik Haklar Derneği'nde Gonzalo Belgeseli

İstanbul/Özgür Gelecek-4 Ekim günü Demokratik Haklar Derneği, Dr. Abimael Guzman'ın Hayatını Koruma Hattasına katkı olarak, Peru Komünist Partisi'nin mücadelesini ve Başkan Gonzalo'nun "Kafesten Konuşması"na konu olan bir video gösterimini düzenledi. Karşılıklı oldukça yüksek olduğu gözlenen etkinlik devrim şehitleri için yapılan saygı duruşu ile başladı.

Peru Komünist Partisi'nin lideri Başkan Gonzalo'nun peşpeşi yılın 12 Eylül'ünde eli geçmesinin hemen ardından, PKP'nin de üyesi olduğu Devrimci Enternasyonalist Hareket, bütün dünya halklarının ayararak harekete geçirdi. Kuruluşundan bu yana en büyük uluslararası kampanyasını örgütleyen DEL Dr. Abimael Guzman'ın Hayatını Korumak İçin Acil Enternasyonal Komite'yi kurdu. Komite bu yıl dünya halklarına 12-24 Eylül tarihleri arasında "Uluslararası Eylem Çağrısı" yaptı. "Dr. Abimael Guzman'ın hayatını koruyalım!", "Fujimori rejiminin Peru'daki siyasi tutuklulara karşı caniyane çabalarını geri püskürtelim!", "Sloganlarıyla ifade edilen kampanya son zamanlarda Peru'da yeniden yürürlüğe konulan ölüm cezasına karşı Gonzalo'nun ve siyasi tutukluların hayatlarının korunması gerektiğine inanarak herkesi dünya çapında sesini yükseltmeye çağırıyor.

Bu çağrıya yanıt ve kampanyaya katkı olarak DHD'nin düzenlediği olduğu etkinlikte "Uluslararası Eylem Çağrısı" okunduktan sonra önce başkan Hasan Erdem bir konuşma yaptı. "Başkan Gonzalo hayatını korumak seradan bir insan, bir parti lideri değildir. Kampanya ilk başladığı andan itibaren bunu herkes hissedebiliyordu. "Aydınlık Yol'un efsanevi lideri Başkan Gonzalo'dur bu insan! Bilinen "Latin Amerika Devrimleri"nde köklü değişiklikler yaratan ve yeni bir öz ve soluk getiren yeni bir devrim dalgaının lideridir O!.. Basta ABD olmak üzere emperyalistlere korkusuzca meydan okuyan, sosyal emperyalizmi amansızca teşhir eden ve Çin'deki Deng Siao Ping'in karşı devrimci darbisine, Lima'daki Çin elçiliği önünde Deng'i izafeten daracağına bir köpek asan Peru Demokratik Halk Devrimi'nin önderidir O!" diyerek başladığı konuşmasında Başkan Gonzalo'nun nasıl ve neden sağ yakalandığını anlattı. Başkan Gonzalo'nun hayatını korumanın proleter enternasyonalizmin bir gerekliliği olduğunu belirterek, "Başkan Gonzalo'yu kurtaracak olan şey Peru devrimidir" sözleriyle konuşmasını noktaladı. Çokkula karşılardan konuşmadan sonra, Sağlıkçılar Cezaevi'nden gönderilen TKP/ML tutuklularının "Yoldaş Gonzalo'nun tutuklu düşmesi gerçekten büyük bir tahliisizlik. Ama yigit Peru halkı, egemenlerin zafer sarhoşluğu yaşamalarına bile izin vermemek için, halk savaş yolunda ilerlemeye devam etmektedir" dediği mesaj ile SA-DER'in mesajı da okunduktan sonra video gösterimine geçildi.

Belgeselde Peru Komünist Partisi'nin devrimi nakış nakış işlemesi ve faşist Peru hükümeti ile Amerikan askerlerinin yaptıkları vahşet anlatılıyordu. "İnsan haklarını en üst boyutta ihlal eden ordu" olarak tanımlanan Peru ordusu ve Amerikan askerleri 12 yıldır resmi rakam-

lara göre 25 bin insanın katili durumundalar.

Her karesinde PKP'nin oluşturduğu güçlü ve disiplinli örgütlülüğün izlendiği belgeselde konuşan herkesin ortak kullandıkları "eskiden" ve "şimdi" kelimeleri izleyen devrim olmuş kanısı uyandırıyor. Halk savaşının stratejik denge aşması basamağında bulunan Peru devrimi sürecinde saflar her geçen gün hızla nedeliyor ve halk üst boyutlara ulaşan rakamlarla PKP'nin yanında yer alıyor. "Biz zafier kazanmaya mahkumuz" sözleriyle Başkan Gonzalo devrimin kaçınılmaz zorunluluğuna belirirken, belgeselde konuşan bir genilla bu durumu Mao'nun bir sözüyle açıklıyor: "Ayakkabın eskimesi ne yaparsın? Yenişini alırsın, Eskişini ne yaparsın? Tabii çıkarı atarsın".

Peru'nun en büyük hapishanesi olan Canto Grande Hapishanesi PKP örgütlülük tutsaklarının eğitim kampı. Orada ayakkabı, elbise yapımı, olaştıran müzik ve tiyatro gruplarının çalışmaktan tutun, siyasal eğitim çalışmalarına kadar sağlık taramalarını dahi kendilerinin yaptığı, yaşamın her alanında üretken, çalışkan kasacası yeni toplumun yeni insanı olma çalışması mevcut. Koşu temsilcileri halka yük olmamakla birlikte, her yerde ve her koşulda yeni topluma inşa etmelerini anlatıyor. Bunları sindiremeyen faşist rejimin burada yaptığı kuthan görüntüleri televizyonlarda büyük nefret yaratıyor.

"Göğün yarısını tucaklayan kadınlardır" şiarını yaşama geçiren PKP, kadınların örgütlenmesi ve devrim mücadelesinde görevlendirilmesine büyük önem veriyor. "Kadınlar katılmadan devrim olmaz" şiarını en güzel şekilde somutlayan PKP'nin saflarında savaşan kadınların oldukça fazla olduğu belirtilen belgeselde kadınlar zamlara karşı sokak gösterileri yaparken görülüyor.

PKP'nin dünyanın Peru olarak tanımlanan topraklarında verdiği dev-

rim mücadelesi emperyalistlere korku salarken, halklara umut ve güzel bir gelecek müjdeliyor. Bir saatten fazla süren belgesel, izleyenlerde coşku, heyecan, hayranlık ve isyan duygularını uyandırırken, halkın kahreden ve yaratan gücünü, Devrimin MLM ışığındaki çeliktin önderliğini somutluyor.

Kasetin sonunda Peru ve Enternasyonal Proletaryanın komünist önderlerinden Başkan Gonzalo'nun 24 Eylül '92 tarihinde yaptığı tarihi "Kafesten Konuşması"nda şöyle haykırıyordu: "Bizim içinde yaşadığımız siperler bu siperlerdir. Çünkü bizler komünistiz. Çünkü biz halkın çıkarlarını savunuyoruz. Bizim yapmamız olduğumuz ve yapmaya devam edeceğimiz şey de budur. Birakin rüya görmeye devam etsinler. Bugün bu durumun bizim yolumuz üzerinde sadece bir bükünce, Yol uzundur ve biz bu yolu katedeceğiz. Hedefe erişeceğiz. Biz muzaffer olacağız! Göreceğiz!"

Bugün yalnızca Fujimori hükümetini değil, bütün emperyalistlerin canını sıkın ve onları korkutmaya devam eden konuşma dünyanın birçok yerinde iştiliyor, işitilecek.

Büyük bir merak ve dikkatle gösterimi izleyen kitle, gösterim sonunda kasete çabın ve PKP'li tutsaklar tarafından söylenen Enternasyonal marşı yunruklar şıklı olarak ayakta dinledi. Ardından TKP/ML Enternasyonal Büro'nun Peru'ya ilişkin yayınladığı bildiri okunduktan sonra, Aydınlık Yol'u inceleyen Amerikalı iki terör uzmanının Peru devriminin kaçınılmaz olduğuna dair yaptıkları itiraflar kitleye aktarıldı.

Demokratik Haklar Derneği'nin düzenlediği bu etkinlik kitleler üzerinde oldukça olumlu bir etki bıraktı.

Acil Enternasyonal Komite'nin imza kampanyası

İstanbul/Özgür Gelecek- Acil Enternasyonal Komite'nin içinde yer alan Ragıp Zarakolu, 29 Eylül'de 68'lier Vakfı'nda bir basın açıklaması yaparak, Peru'da Gonzalo ve tüm siyasi tutuklulara karşı girişilen hak ihlallerini engellemek amacıyla imza kampanyası başlatıldıklarını açıkladı.

Zarakolu imza kampanyasını, PKP önderi Dr. Guzman'ın yakalanmasının 1. yıldönümü ve bu arada Peru'da ölüm cezasının rejime kabul edilmesi nedenlerinden dolayı başlattıklarını belirtti.

Zarakolu Peru'daki insan hakları ihlalleri ile 12-24 Eylül arası gerçekleştirilen Acil Enternasyonal Komite kampanyaları çerçevesinde dünyada ve Türkiye'de gerçekle-

ştirilen eylemleri kısaca özetledi.

AEK'in "Peru'da Ölüm Cezasına Hayır - PKP Önderi Dr. Abimael Guzman ve Diğer Tutuklulara Özgürlük - Savunma Hakkına Saygı" başlıklı imza metninde şu istemlere yer veriliyor: "Biz Türkiye'de insan hakları savunucuları olarak, Peru yönetimine ve OAS İnsan Hakları Komisyonu'na şu noktaları iletmek istiyoruz: 1) Peru'da adil olmayan yargılamalara son verilerek, bütün davalar normal mahkemelere devredilmeli, 2) PKP önderi Dr. Guzman ve diğer siyasi tutukluların güvenliği teminatı verilmeli, yeni cezaevi katliamları engellenmeli, 3) Savunma hakkına saygı gösterilmelidir. Avukat Dr. Crespo ve diğer avukatlar derhal serbest bırakıl-

mahdır. 4) Peru'daki siyasi tutukluların haklarının inkarı endişe verici boyutlardadır. Siyasal tutukluların tüm haklarının iadesi derhal sağlanmalıdır".

Bu metinden de anlaşılacağı üzere AEK için sadece hukuki yanıyla, insan hakları ihlalleri yanıyla uğraşmaktadır. Geçtiğimiz ay Peru Halk Hareketi önemli bir dizi karar almıştır. Tamamen katıldığımız bu kararlardan birine göre: "Hukuki kampanyalar önemlidir ancak esas değildir. Peru'ya gönderilen delegasyonlar da Halk Savaşını desteklemelidir ve insanlık yönleri Peru hükümetini caydıracakları hayalinden vazgeçmelidirler".

Dolaysızca

Ferhat Ali

Rusya'da yeni burjuvazinin iç hesaplaşması

A tıziyle it izinin büsbürüne karıştığı cebelleşme ve bu dastla öne çıkan üç isim: **Yeltsin, Rutskoy ve Hasbulatov.**

Yeltsin parlamento'yu feshediyor. Buna karşılıkta parlamento hemen toplanıyor ve Rutskoy'u devlet başkanlığına adayını ilan ediyor. Her iki kanata birbirini yasal sayıyor. Ve bir bakıma "iki iktidar" oyunu oynanıyor. Bu uzun süremedi. Öyle de oldu. Rutskoy ve Hasbulatov yanlıları ve bu arada Yeltsin iktidarına tavir içinde olan yığınlar-amirli de olsa- sokağa döküldü, parlamento'yu kışkırtan askeri birliklerin çemberini yaralarlar. Yeltsin boş duramazdı tabii... Parlamento binasını tanklarla sarar ve ağır silahlarla ve toplarla döver. Sonuç: Rutskoy-Hasbulatov iktisat teslim olur.

Önce bir saptama: Rusya'da her şey hareket halindedir; ne saflar yeterince belirgin ve ne de istikrarlı bir denge tutarabilmştir. Şeyler oynak zemin üzerinde yol alıyor.

Sonra bir analiz gereksinim var: Rusya'daki dalaşma, kanlı "soruşturma" cebelleşme yeni burjuvazinin kendi içinde iç hesaplaşmasıdır. Yeni Burjuvazi'nin iki kanadı arasında yıllardır sürüp gelen hırsların patlama noktasına varacağı son yer sarımsıdır. Bazılarının sandığı gibi, Stalin yanlılarıyla, Yeltsinler arasındaki bir savaşın değildir. Bir şey'in iki kanadı arasındaki iç hesaplaşmadır bu.

Netleşmek gerekir.

Yüzeysel, kaba bir değerlendirmeyle gerçekler yakalanamıyor.

Yeltsin'de, Hasbulatov ve Rutskoy'da Rus Yeni Burjuvazinin temsilcileridir. Farklı kanatları temsil etmektedirler. Yeni burjuvazinin bir kanadı, yani şu an esasta genleri elinde tutan kanat "reformcular diye anılır, serbest piyasa ekonomisinden yanadır. Yeni burjuvazinin bu kanadı, kapitalizmin o vahşi ortamında, serbest pazar mekanizmalarını tüm hızıyla ve devrim yerindeyse "bugünden yarına" uygulayan kanattır. Klasik kapitalizmin serbest piyasa bu kanadı geçmişin işletme yöneticiliği sensininden burgun veren bir süreçle bugüne gelmiştir. Diğer kanat, çıkarını geçmişin parti ve devlet aygıtı içindeki yerinden sağlayan, külfatında ekonomisini tıtan terk etmekten yana olmayan ağır aksak bir reformdan yana olan kanattır. Bu kesim, devletin merkezi-bürokratik yönlendiriciliğini serbest piyasa ile harmanlamakta yanadır.

Birinci kanat, bütünüyle Amerikan emperyalizmine dayanmaktadır. Umudu ABD ve Batıdır. Uluslararası kapitalizmle dışlanmaz ve bütünleşme, bu kanadın tek amacıdır. Uluslararası kapitalizmin temsilciliğini ve özellikle de Clinton'un hemen Yeltsin'den yana tavır takınması bu saptamamız yeterince doğrulamaktadır da. **İkinci kanat**, yani "muhafazakar" olarak adlandırılan kanat, belli çerçevede, ölçülü bir tavirle ABD'ye yaklaşmaktadır. Dışlanmaz ve stabilizasyon hızı bir süreçle ve merkezi-bürokrasinin az çok bir yönlendirici denetimi olmayan bir reform hareketine sempatiyle bakmaktadır. Devletin serbest piyasa üzerinde denetimini tümüyle kalkıtıp bir mekanizma ile çatışma içindedir bu kanat. Anlaşılmalı, böyle bir durum ABD ve emperyalist ağababaların işine gelmez.

Rusya'daki son olaylarda, kanlı çatışmada, çatışmalı taraflardan Yeltsin'in yanında ABD'nin saf tutmasının temelinde yatan bu realitedir.

Özetle, işte, ekonomik zorunlu idari zorunlu yerine geçiren, dışta, kapitalist-emperyalist dünya pazarlarıyla bütünleşme girişimine airtım yalayan çığgıyla, bu çığgiden öde pek farklı kulvarda yol alan ama ekonomik zorunlu idari zorunlu malgamalayan bir rotaya dayanan çığg Rusya da tephe tephe geldi.

Bu bir hesaplaşmadır. Elinde sonunda şöyle ya da böyle çözümlenmesi gereken bir gelişmeydi. Gücünü devlet içindeki mevkiisinden, merkezi-bürokrasiden alan kanat hilmekteydi ki, Yeltsin kanatın katıksız ABD'ye endeksi politikacı bütünüyle piyasa mekanizmaları tabanında yassam hakkı bulursa, bu elinde bulundurdukları mekanizmadan gücünü alan ve bu güde sümürden pay alan kendilerinin sonu olacaktı. Bu son bir karşı şaktı; bir bakıma belkide son bir kuvvet denemesiydi.

Rusya'daki bu son güç gösterilerinde özellikle "herinde durulması gereken çok önemli ve batta "aydınlama"nın kendisinden de önemli bir kilit nokta var. Yeni Burjuvazinin iki kanadı arasındaki bu güç denemesinde yığınların oynadığı rolüdür. Çeşitli örgütlenmeler, partiler vb. bu harekette Yeltsin'e karşı ofkeyle ayağa doğrulduklar ve silaha sarıldılar. Yığınların tabandan gelen dolaysız zorunlu, Hasbulatov görüşünde yol aldıkça da, bu zor Hasbulatov-Rutskoy önderliğini de bir yana ilip "ayaklanma"da yer yer önderliğe verilecekti. Stalin'in resimleri ellerde bayraklaştırdı. Her ne kadar saflar yeterince belirgin değidiyse ve her ne kadar ittifaklar ince bir iple birbirine bağlanıyorsa da halk yığınlarının Sosyalizm ve Stalin öncesini simgeleyen flamaların ve en önce büyük bir Stalin resmiyle ayağa doğrulmaları fevkalade önemlidir.

Seyler, karşısına dönüyor. Sosyalizmi bir kaç yıl önce "öldürülen" gördükleri, sosyalizm halk halkların isteğidir, gereksinimidir.

Sonuç: Bu sınırlı "ayaklanma" Rus Yeni Burjuvazinin iç hesaplaşmasıydı. Çözülme hesaplarının dayanıyordu. Bu işte saptama, ikinci, her iki burjuva kanadı da burda aynı güzergahı kullanmaktadır. Ama bütünüyle değil. Bu fevki farkedim. Bu önemli. Üçüncüsü, bu harekette, halk yığınları kendini göstermiş, Rusya'nın işi ve emeği kitlesine oranla bu sınırlı da olsa yığınların aşığıdan gelen dolaysız zorunlu, harekete geçirebilecek egemen olmuştur. Dördüncüsü, ABD ve Batı emperyalistler ve diğerleri halkın bu gücü karşısında cinnet geçirmişlerdir. Fena halde uykuları kışkırtıyor. Beşincisi, bu hareketle, Rusya'da işi ve emeği bütünüyle yolu açılmıştır. Alacağı, burdan sonra sahne ışıklarının önünde sınırlı istisnaları görüncecektir.

Ve nokta: Proletarya ve konguları, sosyalizm amacıyla emeği Rus Yeni Burjuvazinin boyunduruğundan kurtarmak için silahlanmayı ve savaşmayı ve Yeni Ekim'leri yaratmayı mutlak biçimde beğaracaktır. Tarih, Yeltsinlerin, Rus Yeni Burjuvazinin proletarya tarafından infama tank olma da geçilmeyecektir.

Rus titanlarının soluğu Rus Yeni Burjuvazinin enesindedir!

KÜÇÜKÇEKMECE İŞÇİLERİ SÜRESİZ İŞ BIRAKTI

Burjuva basını Gürkanat'ın yalanlarını yayınlıyor

İstanbul/Özgür Gelecek- Yaklaşık bir aydır çeşitli eylemlilerle seslerini duyuran Küçükçekmece Belediyesi işçileri, eylemlerine hız kazandırdılar. En son olarak E-5 Karayolu'na kesen Küçükçekmece işçileri bu olaydan sonra süresiz iş bıraktılar. Bildiği gibi Küçükçekmece belediyesi 6 aydır işçilere maaş ödemiyor. Bu sadece Küçükçekmece'de değil bütün belediyelerde yaşanıyor.

Belediye işçilerinin eylemlilikleri, burjuva gazeteleri tarafından verilmiyor. İşçilerden biri buna "Sana sanırım tavır" olarak değerlendirdi. Buna da şöyle cevap: "Burjuva gazetesi, kendi smifına zarar verecek eylemi gazetesinde yayımlar mı? Bu elbette kendi üyesine zarar verir. O nedenle yayınlamaması doğal."

Küçükçekmece işçilerinden bir başkası, Küçükçekmece Belediye yönetiminde yolsuzluğun ayyuka çıktığını söylüyor ve binların dışarı sızmasını şöyle açıklıyordu: "Belediye Başkanı, Personel müdürlüğü ve Yazışmaları müdürlüklerini kendi yandaşlarını yerleştiriyor."

4 Ekim günü iş bırakan belediye emekçileri, o günden bu yana çöpleri toplamıyor. Temizlik ve fen işçileri "Süresiz" devam eden eyleme, haklarını alınca kadar devam edecekler. Yanıtları yürüyüşle "Yaşamın işçilerin birliği", "Maşamızın üstünün sabrımıza laşırın", "İşçiyiz haklıyız kazanacağız", "Patron çöpçü dediler, hakkımızı yediler" sloganları ile kamuoyu yaratmaya çalışan işçilere, yürüyüş boyunca eylemi izleyen halk alkışlarla destek verdi.

İşçiler eylemlerini sürdürürken Küçükçekmece Belediye Başkanı'nın Ali Rıza Gürkanat'ın boş durmuyor, gazetelere "Haber yazdırmıyor."

Eylemin hazırlıkları yapılırken 30 Eylül tarihli Bugün gazetesinde şöyle bir haber çıktı: "Patron çöpçüler saltanatına son". Böyle bir

Yalana, dolara ve tüm sahtekarlıklara rağmen Küçükçekmece işçileri coşkulu yürüyüşüne devam ediyor.

başlığı bulunan haber şöyleydi: "Küçükçekmece Belediye Başkan Vekili Ali Rıza Gürkanat, temizlik işçilerinin aldıkları maaşın yarısına kadar yerlerine adam tutarak çalıştırdıklarını belirtti."

"Paşa alıyolar" şeklinde kamuoyuna sunulan yalanların yanısıra, "İşçi fazlalığı var" yalanı da Rathiyor. İşçiler beledelerde nüfus oranına göre işçi çalıştırıldığını söylüyor ve Küçükçekmece'de nüfusa göre 2400 işçi çalıştırılması gerekirken 1600 işçi çalıştırıldığını anlatıyorlar. İşçi fazlalığı yalanının müteahhillerle iş vermek amacıyla yayıldığını anlatan işçi önderi, "bizim yapmamız gereken işleri taşeronla veriyorlar" diyor.

"BİZİ DESTEKLEYİN, EYLEM YAPMAYALIM"

Sendikalar arasındaki rekabetin de eyleme zarar verdiğini anlatan

işçi önderleri, Genel-İş'i SHP'li belediyelerin aktif olarak desteklediğini ve doğal olarak aralarında bir pazarlığın söz konusu olduğunu anlatıyorlar. Bir işçi önderi Genel-İş'te başkanlığa ve yönetime soyunmuşları "siz bizi desteklerseniz, biz de yönetime geldiğimiz zaman eylem yapmayacağız" dediğini söylüyor. Bu alışveriş karşısında son günlerde gelişen eylemliliklere Genel-İş'in katılmak istememesini örnek gösteriyor. "Ancak" diyor "işçi onlara rağmen eyleme katılma aldı".

Bu arada 4 Ekim'deki yürüyüşte Genel-İş bir bildiri dağıttı. Bildiri gayet nazik bir dille yazılmıştı. Anlam olarak özetle şuna ifade ediyor: "Sizin halkımız, paramızı almamдық. Bu nedenle çöpleri toplamıyoruz. Sizden özür dileriz." Bildirinin altında imza yoktu. Ancak bunu Belediye-İş temsilcileri "Biz yaz-

madık" diyor. Muhafızlar onlar yazmadığı, Küçükçekmece işçi temsilcileri "Neden imza koymadılar" diye sordular. "Hem 'biz yetkiliyiz' diyorlar, hem de yazdıkları bildirinin altına imza koymuyorlar." İşçiler şu uyarıya da yapıyor: "Eğer yetkilileri yoksa, bize söylesünler biz her şeyi göğüsleriz".

MUHTARLAR DESTEKLİYOR

Küçükçekmece'ye bağlı Cumhuriyet, Cennet, Tevakkübey, Söğütöçme, Kartaltepe, Yeşilova, Fatih, Atatürk, Altınşehir, Ziya Gökalp, Yenimahalle, Kemalpaşa vs. mahalle muhtarları bir araya gelerek bir bildiri hazırladı. Bu bildiri "Küçükçekmece'de çalışan işçilerin aynı zamanda mahalle sakinleri olduğunu, aynı araçlara bindikleri"

ni, aynı kasap ve marketten alışveriş ettiklerini söylüyorlar. "Ve belediye başkanı ve Meclis üyelerine sesleniyorlar: "6 aydır maaş alamadan nasıl yaşarız? 1982 anayasası angaryayı yasaklamıştır. Belediye yönetimi anayasal suç işliyor." Bildirinin sonunda işçilerin demokratik eylemleri desteklediklerini söylüyorlar ve bütün mahalle sakinlerinin bu eylemin yanında yer alması için çağrı yapıyorlar.

Dergimiz baskıya girdiği sırada Küçükçekmece belediye işçileri yeni bir yürüyüşe hazırlanıyorlardı. 13 Ekim günü iki koldan başlayacak yürüyüş ilk olmadıkları gibi son da olmayacak. Küçükçekmece Belediyesi işçileri haklarını almaya kadar çeşitli eylemlerle seslerini duyurmada oldukça kararlılar.

Belediye İş Sendikası 2 Nolu Şube bildiresi

Kamuoyuna ve Küçükçekmece halkına

Küçükçekmece Belediye işçileri 3-4 yıldır maaşlarını ve sosyal yardımlarını zamanında alamıyorlar. Son birkaç yıldır maaş alamıyorlar. 1992 Mart ayından itibaren maaş tutuklu, ikramiye, sosyal yardımlar: 1993 yılının ikramiye, sosyal yardımlar hata işlemeyi göbi son altı aydır işçilere maaş da ödenmiyor. Maaşından başka geliri olmayan insanların ALTAY MAAŞ almada, İstanbul gibi bir kentte insanca yaşayabilmelerini imkansız olmasına şüphe de takdir ederiz. Belediye işçileri, alın terinin karşılığında hakettikleri ücretleri alamadıkları için açlık targa taşıyadılar. Ev kiralarını, bakkal borsalarını ödeyemiyor, hastanını doktora gidemiyor, çocuklarını okula gönderemiyorlar. Buna rağmen işçiler bugüne kadar hizmet vermeye devam ettiler. Stokte işi durdurduğuna, halkın işi bitireceği vevceğin olduğunu Küçükçekmece Belediye Yürütme, bu süre içinde işçileri ve halkı uyararak, almama dışında bir şey yapmadı. İşçilerin mağdurlarından rahatsız olmadıkları görüldü. Sorunu çözmek için ciddi bir çaba göstermedi. Bununla da yetinmeyen Belediye Yürütme için belemek, işçiler aleyhine gerçek dışı beklentilerle kamuoyu dışlanarak işçilerin durumuna tam tersi bir şekilde gülmeye Küçükçekmece halkını ve kamuoyuna almama yoluna geçti. Örneğin; Küçükçekmece Belediye Başkanvekili Ali Rıza Gürkanat 30 Eylül tarihli Bugün gazetesinde verdiği ve gazetede "Patron Çöpçüler" başlığı ile çıkan demeçinde, çöpçülerin 12 milyon maaş aldıklarını, maaşlarının yarısını bekersini yerine adam çalıştırdıkları kendilerinin çalışmadıklarını söylemektedir. Yani, altı aydır maaşını vermediği işçi açlık tehdidiyle karşı karşıya olan işçiler patavah çıkıyorlar. Bu büyük bir yalandır. Belediye işçilerinin maaşı 12 milyon değil, yıl ve yetmiş paraş vb. yan ödemelerle birlikte olmak üzere 5,5 milyondur. 6 aydır maaşları da alamadıkları için, bekersini kendi yerine işçi çalıştırması söfi durumundadırlar. Ayrıca suvak gerekir. İşçilerine aykırı bir durumda Ali Rıza Gürkanat neden konuşuyor? Bu, kamuoyu önünde, Ali Rıza Gürkanat'ın iddialarını ispatla davet ediyoruz. Değerli Küçükçekmece'de: Bir işçilerin belediye yöneticileri gibi televizyon karanlıklarında büyük gazetesinde seslerini duyurmak imkansızdır. Ancak sizlerle işçi yaşadığımız için, sizler ne durumda olduğumuzu çok iyi biliyorsunuz. Belediye yönetimini de iyi tanıyoruz. Verilmeyen haklarımızı da, işçilerin mağdurlarını da soruyoruz. Yürütme'de Değerli Küçükçekmece halkı, işçilerin sorunu sizin de sorunuzdur. İşçi alacaklarını ödemeyi, daha iyi hizmet verilmesini ve belediye yönetimini sorularla davatmaya zorlamak için, işçi ile emekçi emine sızileri bu sorunlara sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Özelleştirmeye karşı platform hazırlığı

Ankara/Özgür Gelecek- Kamu Çalışanları Platformu'nun yaptığı çağrı ile toplanan Kimya Mühendisleri Odası, Veteriner Hekimleri Derneği, Tüketiciler Hakları Derneği ile işçi ve memur sendikalarının temsilcilerinin katıldığı özelleştirmeye karşı mücadele amaçlı toplantı, 7 Ekim tarihinde Yapı-Yol-Sen Ankara Şubesi'nde yapıldı. Bütün DKO'lere ve sendikalara çağrı yapılmasına rağmen katılım fazla değildi.

Devletin özelleştirme uygulama-

larına karşı yapılması gereken acil eylemler ve faaliyetlerin nezer olabileceğini yanısıra yöntemler üzerine tartışılan toplantıda, bildiri dağıtılmak, paneller düzenlemek, TV'deki özelleştirme konulu tartışmalara katılmak ve meslek odalarının bildiri ve yayın organlarında konunun işlenmesi şeklindeki eylemler gerçekleştirildi.

Bütün katılımcıların hemfikir olduğu konu, toplumun bu konuda bilgisiz olduğu, halkın, zararına olan özelleştirme konusunu bilgi-

sizliği yüzünden haklı gibi görebildiği, özelleştirmenin kendi faydasına olduğunu düşünenlerin bu konuda bilgilendirilmesi gerektiği oldu.

Özelleştirmeye karşı oluşturulacak bir platformun ilk temeli sayılabilecek bu toplantıda, ileride dönük, kalıcı çalışmalar yapılması gerektiği vurgulandı. Bir konuşmacı, "Bu sorunlara sahip çıkan bir parti yoktur, işçi sendikaları da buna yeterince karşı çıkmıyor, sorunlara bu düzen içinde çözüm bulma-

ya çalışıyorlar. Biz çalışanlar meşru olan her zemünde, sadece yasal zeminde değil, meşru olan her zeminde buna karşı çıkmalıyız" şeklinde görüşlerini özetledi.

Toplantıya katılanlar, özelleştirmeye karşı acil önlemler alınması gerektiği noktasında anlaşılabilir. Toplantıya yeterince katılım olmadıkları için, kitle örgütlerine ve sendikalara ikinci bir çağrı yaparak 18 Ekim tarihinde ikinci bir toplantı yapılması ve bu arada 15 Ekim tarihinde DISK'de yapılacak aynı

"Biz devletin derneği değiliz"

İzmir/Özgür Gelecek- Sivas katliamını protesto etmek amacıyla 3.7.1993 tarihinde eylem yapan İzmir Hacı Bektaş-ı Veli Kültür ve Tanıtma Derneği hakkında, bildiri dağıtma, izinsiz yürüyüş yapma, slogan atma gibi suçlardan dolayı İzmir Emniyet Müdürlüğü tarafından soruşturma açıldı.

Dernek yöneticileri 27.9.1993 tarihinde ifade vermek üzere tek tek Emniyet Müdürlüğü'ne çağrıldı. Derneğin yaptığı açıklamada ise ifade vermeye tek tek gidilmeyeceği, toplu olarak gidileceği söylendi. 27 Eylül'de dernek yöneticileri toplu olarak ifade vermek üzere İzmir Emniyet Müdürlüğü'ne gitti. Yöneticiler ifadelerinde "Sivas'ta 37 kişinin katledilmesini protesto etmek suç ise biz bu suçlu kabul ediyoruz. Biz devletin derneği değiliz, devletin işleyişine karşısız ve bizim vergilerimizle mülkleri yetiştirilerek Sivas'ta olduğu gibi insanlarımız öldürülüyor" diyerek devleti teşhir etmeye ve halka yönelik baskıları bir kez daha vurgulamaya çalıştılar. Verdikleri ifadelerin yazılmaması karşısında direterek ifadelerini yazdırdılar. Soruşturma İzmir Emniyet Müdürlüğü'nden İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'na sevk edildi. Görüşmemizde; halka uygulanan baskıları protesto etmek amacıyla her zaman ellerinden geleni yapacaklarını ve sessiz kalmayacaklarını vurguladılar. Ayrıca tüm DKO'lere insan haklarına yönelik baskı ve asimile politikalarına karşı bir birlik platformu oluşturmak amacıyla çağrıda bulundular.

Kamu emekçilerinin sessizliği bitiyor

İstanbul/Özgür Gelecek- Kamu Sendikaları Çalışanları Platformu, 2 Ekim'de bir toplantı yapıp, 15 Ekim'de Türkiye genelinde vizite eylemi yapılmasını kararlaştırdı. Bu tarihte tüm kamu kuruluşlarında toplu viziteye çıkacak olan kamu emekçileri, bağlı buldukları SSK hastanelerine yürünecekler, belli merkezlerde toplanarak basın açıklamaları gerçekleştirecekler.

Kamu Çalışanları Platformu dünem sözcüsü İsmet Aktay'ın ziyasıyla yayınlanan basın açıklamasında, 6-7 Kasım günlerinde de İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde paneller gerçekleştirileceği bildiriliyor. Platformun önümüzdeki süreçlere ilişkin aldığı kararlardan bazıları şöyle:

- 15 Ekim'e kadar bir özel sayı ve afiş yaptırılması,

- 15 Ekim'de genel bir vizite eylemi ve belli merkezlerde toplanarak (hastanelerde) basın açıklaması yapılması. Basın açıklamasının özünü, grevli toplu sözleşmeli sen-

dikal haklarımızın yasal düzenlenmesi oluşturacak.

- 6-7 Kasım günlerinde İstanbul, Ankara ve İzmir'de panel yapılması. Panelin konusu kamu çalışanlarının grevli toplu sözleşmeli sendikal hakları.

- Diyarbakır'da tutuklanan Şube Başkanları ile ilgili basın bildiisi yapılması. Mahkemeye her sendikadan en az bir kişi ile katılmak.

- DISK'in çağrısı üzerine "Özelleştirme, Taşeronlaştırma ve Sendikasılaştırma"ya karşı neler yapabileceğimizi görüşeceğimiz toplantıya katılım. Toplantı 15 Ekim 1993 günü saat 14.00'da DISK Genel Merkezi'nde olacaktır.

Toplantıya Egit-Sen, Bem-Sen, Sağlık-Sen, Demiryol-Sen, Maden-Sen, Yapı-Yol-Sen, Tüm Yazar-Sen, Tüm Banka-Sen, Sosyal Hizmet-Sen, Tüm Haber-Sen, Tüm Gıda-Sen, Lim-Sen, Tarım-Sen, Tüm Bel-Sen, Tüm Mahye-Sen ve İİ-Sen adlı sendikalar katıldı.

İşçi Emeklileri Cemiyeti'nin kömür vurgunu

İzmir/Özgür Gelecek- İşçi emeklileri geçtiğimiz ay İzmir'de bir toplantı düzenleyecek sorunlarını tartıştılar. İşçi olarak çalıştıkları dönemde en yüksek vergiyi ödeyen işçiler, emekli olduklarında kaderlerine terkediliyor ve yaşamlarını sürdürmeye bile yetmeyecek aylıkla geçinmek zorunda kalıyorlar.

Emekliler, kendilerine az maaş verilmesinin nedeni olarak devletin kendilerine "kaynak yetersizliğini" gerekçe olarak gösterdiğini belirtiyorlar ve bunun uydurma bir gerekçe olduğunu söylüyorlar. Yapılan toplantıda en çok gündeme gelen İşçi Emeklileri Cemiyeti, onların değil haklarına sahip çıkmak, sırtlarından para kazanmayı sürdürüyor.

Cemiyet'in, işçilere sattığı kömürle haksız kazanç sağladığı ortaya çıktı. Böylece yolsuzluk dosyalarının üzerine Cemiyet Başkanı Orhan Vardar da Cemiyet Yöne-

tim Kurulu üyelerinin dosyaları da eklendi. Milyarlık kömür satışı vurgununu ortaya çıkmasıyla kömür satışı durduruldu.

İşçi Emeklileri Cemiyeti, sattığı her ton kömür için fazladan 700 kilogram para alıyordu.

Bunun yanısıra KDV ve kırtasiye gideri adı altında 2 yüz bin lira para tetiyordu. Sözde "işçi emeklilerinin çıkarlarını koruyan" bu vurguncular, Ege Linyit İşletmeleri'nden tonunu 680 bin liradan aldıkları kömürü 1 milyon 485 bin liradan satıyorlardı.

Yıllarca devletin "vergi" yüküyle ezdiği işçiler emekli olunca açlığa terk ediliyor. Kendilerine sadaka niyetine verilen para bile böyle "uyarıklar" tarafından talan edilince, bir araya gelmenin, örgütlenmenin ve hesap sormanın gerekliliğine inanıyorlar. Emekliler toplantıda şu mesajı verdiler: "Emeklilerin de hesap sordugu günler gelecektir".

Kamer Özkan PKK tarafından öldürüldü

Haber Merkezi- Tekoşina Sosyalist Örgütü liderlerinden Kamer Özkan, 30 Eylül'de Dersim merkezine bağlı Gömmeş köyünde PKK militanları tarafından öldürüldü. Tekoşin tarafından yapılan açıklamada "Zamanlama tesadüfi değildir... Kamer voldsuz bölgede askeri çalışmalarını örgütleyecek bir kişi olduğuna bilen PKK, onu ortadan kaldırıp, devrimci sosyalist hareketlerin gelişmesini engellemeye çalışmıştır. Meselelerin özü budur... Biz bu provakasyonu boş çıkarmayı esas alıyoruz. Kesinlikle PKK'ya karşı silahlı bir eylemimiz olmayacaktır" denildi.

Kamer Özkan'ın cenazesi, 600 kişinin katılımıyla Gevreye köyünde toprağa verildi.

PKK Kamer Özkan'ın katledilmesini istenerek "Kamer Özkan resmî MIT üyesidir. Onun suçlarından sadece bir ikisi bile onun defalarca silahı için yeterlidir"

açıklamasında bulundu. Kürdistan Haber Ajansı (KURD-HA)'nın geçtiği haberde, PKK Dersim Eyaleti Askeri Konseyi, Özkan'ın "suçlarını" açıklarken Tekoşin'i "MIT tarafından kurulan ve yönlendirilen ajan örgüt" olarak tanımladı. Ayrıca Özkan'ın 2 PKK'lıyı öldürdüğü ve PKK'lıları öldürme sebepleri olduğu da PKK tarafından iddia edildi.

Öte yandan ARGK Dersim Eyalet Komutanlığı, yaptığı bir açıklamayla Tunceli Başmüfettişi Belediye Başkanı Mehmet Kocademir'in, üç gerillanın ölümünden sorumlu olduğunu iddia etti. Açıklamada Kocademir'in, "Halkın Kurtuluşu adlı provokator örgütün temsilciliğine dayandığı" belirtilmesi yapıldı.

KURD-HA'nın geçtiği haberde, başta Mehmet Kocademir olmak üzere tüm "Kontrol" a yapım hakkı tanınmaması istendi.

30 Eylül'de PKK tarafından öldürülen Kamer Özkan.

Halkımız devrimci kanı dökenleri bağışlamaz

Haber Merkezi- İsviçre'nin St. Gallen kantonunda, Dursun Karataş yanlıları, Bedri Yağan yanlıları Ahmet Hozer'i katledildi. 29 Eylül günü akşam saat 19.00 civarında Bedri Yağan yanlılarına ait bir evi basan saldırganlar, evde bulunan çocukların gözleri önünde ve fütursuzca ateş açtılar. Saldıran sorucu Hozer ölürken, ev sahibinin eşi ağır yaralandı.

Olay, Bedri Yağan yanlıları tarafından, "Tasfiyeciler KARATAŞ çetesine ve bu gruba bağlı devrimci katillerine aktif tavır alma zamanı çoktan dayanmıştır. Gürev devrimci değerleri korumak ve bu

saldırganlara 'DUR' demek, bizzat pratikle engellemektir" şeklinde protesto edilerek TKP/ML (YDB), TKP/ML Hareketi (YDK) ve Devrimci Sol Güçler (Avrupa) örgütleri, "Devrimcileri Katledenler Er Ya Da Geç Halkımıza Hesap Vereceklerdir" başlıklı bir bildiri yayınladılar. Bildiride, Hozer çetesinde çok sevilen, sayılan bir devrimci ve yılların emeği olarak anılandırıldı. "Halk" diyerek "Vatan-millet" diyerek pekçok şey yapılabileceğini, halk için, emekçi insanları için, yurtseverlik ya da sosyalizm davası için insanların kendilerini feda edebileceğini ancak

banların kimileri tarafından çeşitli nedenlerle, değişik biçim ve düzeylerde kutuye kullanıldığını tarihin gösterdiğini belirten bildiriye, bir devrimcinin "Yaşasın Önderimiz Dursun Karataş" sloganlarıyla katledilmesinde devrimci değerlerin kutuye kullanıldığı açıklanıyor. Bildiride, "Oysa kimse bunları devrimcilik adına savunamaz. Kimse kamuoyunu bu yönde aldatamaz. Ve kimse dokünya devrimci kanına rağmen halkımız tarafından bağışlanamaz" denilerek devrimci zarar veren bu tür anlayış ve yaklaşımların mutlak suretle terk edilmesi isteniyor.

Devrimciler arası şiddete tavr

Haber Merkezi- Nevşehir Cezaevi'nde bulunan PKK, TKP/ML, TIKKO ve TDKP tutsakları, bir süredir Devrimci Sol içinde süren çalışmaların tanınması özel savaş rejiminin ve onun kırılı savaş politikalarının devrimci güçler üzerinde daha rahat yürütülmesine zemin sunduğunu kamuoyuna ve devrimci demokrat güçlere duyurdular. Duyuruda, "Bizler Nevşehir Cezaevi'nde bulunan PKK, TKP/ML, TIKKO, TDKP tutsakları olarak taraflar arası çalışmalar bu şekilde sürdürüldüğü Devrimci Sol Dursun Karataş taraftarlarıyla da, Devrimci Sol Bedri Yağan taraftarlarıyla da ortak platformda olmayacağımızı, bir süredir farklı platformlarda hareket ettiğimizi kamuoyuna duyuruyor; her iki taraf da doğru devrimci yöntemlerle çözüm bulunmaya, devrimciler arası şiddet kullanılmamaya çağırıyoruz" denildi.

Öğretmen katline protesto

Mersin/Özgür Gelecek- Eğitim-Sen Sendikası Mersin Şubesi, son dönemlerde meydana gelen öğretmenlere yönelik saldırıları protesto etti. 25-26 Eylül günleri Sendikamız Mersin Şube binasında gerçekleştirilen açık grevi ile Diyarbakır'da Ahmet Akyürek, Ali Şahap ve Pulmuş'da Ayhan Kuralı adlı öğretmenlerin katledilmesi protesto edildi.

Yaklaşık 20 öğretmenin katıldığı açık grevinde Eğitim-Sen Mersin Şube Başkanı bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasında faili meçhul cinayetler ve öğretmenlerin anayasal hakkı olan sendikala örgütlenmelerine yönelik engellemeler kinandı. Şube başkanı "Devlet bir yandan örgütlenim diyor, bir yandan da örgütlenenleri cezalandırıyor, en küçük demokratik istemleri dahi şiddetle bastırıyor" sözlerinin de yer aldığı basın açıklamasını gelen ziyaretçilere okudu.

Özgür Gündem'e eleştirisi

Haber Merkezi- Sağlıkçılar Cezaevi'nde kalmakta olan TKP/ML davası tutsakları, Özgür Gündem gazetesini verdikleri ilan içeriğini değiştirdiği için eleştirdiler.

TKP/ML davası tutsakları adına Cemal Rakip gazeteye yazdığı bir mektupla durumu şöyle değerlendirdi: "17 Eylül'de gazetenize gönderdiğimiz komünist önderlerimizden Baba Erdoğan'ın 3. ölüm yıldönümü ile ilgili ilanımız, 19 Eylül'de, içeriği kısıtlanarak çıkmıştır. İlanımızın aslı "Komünist önderlerimizden Baba Erdoğan'ın 3. ölüm yıldönümü vesilesiyle: O 'Bir Dersim Yetmez, Hedef Bin Dersim Ölümlü'dür" şiarıyla Tokat, Artvin, Ordu, Amasya, Sivas, Maraş ve Trabzon'da bize işik olurken, tomurcuk tutan filizi kanıyla saldı, Andı, Anımsız; mirası Türkiye halkımızdır. Anısı MLM ile daha anlamlıdır. '72 atılımının devansı olan '87 rubu ile anısı ölümdür. Gazetenede görüldüğü gibi 'miras

sı Türkiye halkımızdır" ve "72 atılımın devansı olan '87 rubu ile" anlamları çıkarılarak, ilan basılmıştır... Bu tutumunuza demokrat-yurtsever basın anlayışınız ve kimliğinizle bağdaşmamızdır."

İrademizi çığneyerek yetki kullanıp, göndereceğimiz ilanı içeriğini değiştirmenizi eselle karşılıyoruz. Maddi kaygılar ön planda tutularak kısımlar yerine hiç basılmamış çok daha yerinde olacaktır. Ya da, gönderilen şekliyle basıp geriye kalan borcumuzu talep edebileceğiniz, doğrusu da bu olacaktır. Bu aşamadan sonra, demokrat-yurtsever yayın anlayışınıza uygun olarak, bu içeriğimizi düzelten bir açıklama veya aslına uygun olarak ilanımızı yeniden basmanızı umuyor, yayın hayatınızda başarılar diliyor, yayınına yönelik tüm faşist baskılar karşısında yanınızda olduğumuzu belirtiyoruz."

21 Eylül'de yazılan bu mektubu, Özgür Gündem gazetesine dikkate alınmadı ve gereken yapılmadı.

Belediye Başkanı'na komplot

Haber Merkezi- 27 Eylül'de saat 02.00 salanında kimliği belirsiz olmayan bir kişi, Belediye Nöbetçi Zabıta Bürosu'na girerek elektrikli söndürdüktan sonra orada bulunan görevliyi silahlı tehdit etti. Tunceli Belediye Başkanı Mehmet Kocademir'i telefonla çağırması için görevliye silah çeken saldırgan, görevlinin direnişiyle karşılaşırken sonra olay yerinden uzaklaştı.

Aynı gün saat 14.00'da, İHD Şube Başkanı Mehmet Gülmez, DYP İl Başkanı Veli Yeşil, SHP Belediye Meclis Üyesi Aydın Karataş ve Belediye Başkanı Mehmet Kocademir valiliğe gittiler. Ancak vali bulunmadığı için vekili Adnan Kurtipek'le görüldüler. Kurtipek'e Zabıta Bürosu'na 10 metre mesafede bir polis ekibi, belediyenin 40 metre sağ tarafında ve vilayetin

önünde sabit polis noktası, yine belediyeye 50 metre mesafede Özel İdare'nin önünde sabit polis noktası olmasına rağmen sökonusu kişilerin belediye binasına nasıl girebildiği, nasıl 1 saat süreyle görevliyi rehlin alabildiği ve elektrikli söndürdüğü sorular soruldu. Ayrıca olayda, mutaka "emniyet görevlileri"nden birinin himayesi olduğu vurgulandı.

Bağımsız Belediye Başkanı'nın aynı zamanda İHD üyesi olmasından dolayı, Tunceli İHD şubesi, Cumhurbaşkanlığı'na bir dilekçeyle durumu bildirdi. İHD olarak bizim inancımız KONTR-GERİL-LA denilen karanlık örgütün bir komplotu Mehmet Kocademir'i yoketme yönünde olup, bu düşüncemiz Vali Yardımcısına da açıkça ifade etmiş bulunmaktayız" şeklinde görüş belirtti.

Özgürce

İsmail Yıldız

Dostluğun biri diğerine ram olanı değil, "Kavgalı" olanı güzeldir!

Nazım Hikmet'in halkı betimleyen "onlar" şiirini son zamanlarda daha sık anıyorum. Ne kadar gerçekçi soyisimli olan "Korkak / cesur / cahil / haklı / ve çocuklar / Ve kahreden / yaratan ki onlardır / ... / Onlar ki uyup halinin ifracına / sınıklarını elden ele düşürürler / ve düşmanı meydana koyup / kaçarlara evlerine / ve onlar ki bir nice mürfede hançer Oğurlar / ..."

Sizin buca sık dilime dolanmasının nedeni, PKK'nın yline yanlış eylemlerine hız vermiş olmasından kaynaklanıyor.

Geçmiş yıllarda, korucularla birlikte tüm adalet fertlerinin öldürülmesinde, önce, "kurgun adres tanımaz" gibi, tamda adres tanınması gerektiği yerde ve doğru silyasetin inderlik etmesi duygusunun inkarı diyeceğimiz savunma çabası, sirtçe içinde sessizliğe gömülmüştü. Hedef dışındaki insanları öldürülmesinden vazgeçildiği gibi bir izlenim yaratmış, hatta yer yer "denetim dışı bazı unsurların suç işlemeleri" şeklinde kaçınmak "beşleştiri"ler verilmişti. Ancak bunun pragmatik bir gerileme olduğu şimdi çok net anlaşılıyor. Devlet kırılı savaşı boyutlandırıldıca, haklı savaş olması gereken karşılıklı da lekelemelere akdarmaksızın yanlışlıklar yapmayı hızlandırdı, benimsiyor, daha kötüsü bunun teorisi yapıyor. Anlayış olarak savunuluyor. Faşizmin karşı devrimci savaşına pis-kirli vb. sıfatları yakıştırma nedenlerimizden bir kısmı giderek daha çok taşınmaya yöneliyor. Haklı savaşla haklı savaşın uygulanışındaki farklılıklar-ki, bunlar arasında çok net ve kalın bir çizgi vardır- görsel olarak "Biz köy basılmış, bilmem kaç baba-çocuk olmak üzere insanlar güdülmüş, evler yakılmış vb..." şeklinde haber duyulduğunda halkın ve kitlelerin kafasına hiçbir soru işaretini takılmadan "bu faşizmin katliamıdır!" demesi gerekirken öyle olmamakla, "acaba bu katliam devlet mi, PKK mı yaptı?" sorusu zihinleri bulandırmaktadır. Bu, PKK açısından iyi bir şey değildir.

Buca yanlıca rağmen PKK'nın halk içinde tabanı bulması, bir zamanlar, Kürdistan'daki feodal değer yapılarının yoğunluğuna bağlanmıştır. Kimilerinin zaten burada herkesten çok çoğunluğu var, önemli görmeme anlayışı vardır. vb. tabanlılarla açıklanmaya çalışmıştır.

Nedeni ne olursa olsun, ya da yanlışlara rağmen halkın katılımı/desteği şiddetli artırsa, bu durum uzun emürlü olmayacak ve muhatapları diyetini er-şey anı bir şekilde ödeyecek, halkın tepkisiyle karşılığınları kaçınılmaz olacaktır. Toplum bilimi çunu boyu tanımlamaktadır. Dün feodal değer yapılarının yoğunluğu buna hazırlayıcıysa eğer, bizzat verilen savaşın kendisinin yarattığı/yaratacağı bilinc ve feodal değer yapılarının çözülmesiyle kitleler bir süre sonra bu yanlışları hazmedemeyecektir. "Düşmana bizi bu konularda ayırdan özelliğiler neledir?" Sorusu bilinçlenmiş, devrimci-demokrat duygu ve düşüncelerle tanışmış insanların sormakları ve yanıtını istemekten kaçınmayacağı sorular olacaktır. İşte o zaman kitlelerin gazabı hatırlan diyetini de gündeme getirecektir. Hatırlanma ısrar eden anlayış kitlelerden soyutlanmış bir şekilde başarısızlığa doğru yol alacaktır.

Uzun devrimci savaşın, dostu düşmanı ve onlara karşı uygulanacak politik/pratik tavırları daha doğru ayırma yetisi ve tesirine kazandırma ortamından yararlanmak ve dolayısıyla, birleşebilir tüm güçlerle ve birleşebilir yönleriyle düşmana karşı birleşmek gerekirken eğer bu kilitlilik yaratıyorsa, dostla düşman ayırımı bulanıklıklar doğuyorsa başarısızlık kaçınılmaz hale gelecektir. Bugünkü "başarı" görünümü aldatıcı olmamalıdır.

Vietkongların direniş savaşına bakın. Ya da daha güncel olan Somali'deki "ağ"ların direnişlerine bakın. Acaba diğer işgal güçlerinden çok AED askerlerine yönelik eylemlere daha ağırlık vermesinin anlamı nedir? Ve bu dünyaya halkları üzerinde, oradaki diğer düşman askerleri üzerinde nasıl bir etki yapmaktadır? Vietnam'da, Vietkonglar neden saldırmaları AED askerlerini ilk aşta hedef alırken Vietnam ordusu askerleri esir alma çabasına girişiyor ve neden silahsızlandırıldıktan ve propaganda yapıldıktan sonra serbest kalacakları, isterlerse de kendi salarında savaşa katılabilecekleri teklifinde bulunuyorlar? Yani birakalım dostlarla düşman ayırımı noktasında kesin çizgilerle ayırım yapmayı, düşman kamp içinde de ayırım yapmayı becerisini gösterebilmek gerekiyor ve ona uygun pratik tavır alışları.

PKK gündeki örgütler ve siyasal anlayışlar kendilerine devrimci-demokrat, yurtsever, komünist vb. deselerde PKK nezdinde bölücü olarak algılanmakta ve düşmana hizmet etlikleri şeklinde değerlendirilmektedir. "Düşmana bir başka cepheden darbe vuran, müttefiklik yapılabilecek güç" olarak değil de, "benden olmayan düşmandır" anlayışıyla hareket edilmektedir.

"Tarafsızlık içinde faşizme hizmet etmez" anlayışla çağırarak ayınları uyandırmak, kazanmaya çalışmak gerekirken, tarafsız insanları bu objektif konuları nedeniyle ölümlü cezalandırmak anlayışı açıktır ki, tarafsızlığı objektif düşmanlığı, subjektif düşmanlık boyutuna süratacaktır. Bu büyük bir tehliktir.

Sivil, silahsız askerlere esir muamelesi yapmak varken cezalandırarak, gençleri zorla ordusuna alan, bir kısım insanların korku belasına savaştıran, örgüt işlerini halka baskı ve korkutmayla yaptırarak, tarafsızları zorbalıkla berlele zorlayan; Eğitim-Sen gibi demokrat bir kuruluşu ve üyelerini perşapros katliam ve tehditlerle susturmaya çalışan; öldürdüğü kişilerin insanlara "ajan" vb. etiketleri kolayca taktarı; saldırmalarda hedef netliğini önemsemeyip, "çoklu olayına gelince, bu savaştır, savaş avarızdır. Ailesi bu kılığın karşı çıkmalıdır" diye aymazca savunarak, dostta ve cesurca yapılan eleştirilere tahammül edemeyen ve bunu "iş işlerini müdahale olarak değerlendiren, kabul etmeyen" politik çizgi açıktır ki yanlış bir yoldadır. Kıbrılı davranmakta da hatalardan alınmanın ömrüne engel olmaktadır. Kuvvusun tarihini yazgılı bunu gösterecektir; ancak, eleştirileri dikkate alarak musibete uğramamak herhalde daha kazançlı olacaktır.

Özgür Gelecek'in geçen sayısında okuduğumuz TKP/ML-PPK görüşmesi her ne kadar PKK açısından yanlışları arınma arzını yansıtmıyorsa da, böyle bir yöneline girilmesi ihtimalini de tamamen ortadan kaldırmıyor. Dileğim, bu ihtimalin güçlenmesidir.

Sey-Der'den Son Uyarı

Mersin/Özgür Gelecek- Çevre II Kurulu'nun seyyar satışta yasaklayan kararını insanlık dışı uygulamalar dolayısıyla kısa adı SEY-DER olan Mersin Seyyar Satıcılar Derneği 22 Eylül'de bir basın açıklaması yaparak seyyar satışların sorunlarının çözülmesini istedi. Açıklamada "Üç ay öncesinden bu yana Çevre II Kurulu'nun aldığı önlemler karar doğrultusunda seyyar satıcılara yönelik yoğun baskılar sürmektedir. Seyyar satıcılar, kendilerini açlığa mahkûm eden bu karar sonucu zaman zaman polis ve zabıta saldırılarına hedef olmuş; birçok seyyar satıcının terazileri gaspedilmiş, tabloları kırılmıştır. Sayıları üç bin bulan seyyar satıcılar SEY-DER'i kurup bu dayanışma örgütünü oluşturmuşlardır. Seyyar satışın insanın kendi teracılı değildir. Herhangi vasi ve sermayesi olmayan bu insanların başka seçenekleri yoktur. Bu insanların ekmeğinin ellerinden alınmaya hiçkimsenin hakkı yoktur ve buna kimsenin gücü yetmeyecektir. Bizler seyyar satışın kendisine karşıyız. Kaldırımı ve yolların işgal etmek, halkı ve esnafı rahatsız etmekten hoşnut değiliz" denildiği devamla Mersin Belediyesi'ne de uyarılarak, bütün mahallelerde dengeli, trafğe engel olmayan, halka ucuz ve kaliteli satış yapılabilen, haftanın 7 günü sabit kalabilen elektrikli suyu, tuvaleti olan pazar yerleri kurulmasını talep ettiler. Seyyar satışlarının resmi esnaf statüsüne kavuşturulmasını, böylece kaldırımı ve yolların işgalini olmayacağına ilişkin istisnalar, "Bu taleplerimiz aynı zamanda Belediye ve ilgili kurumların talepleri değil midir? Peşki sorun nedir? Muhataplar cevap verme zorundadırlar. Sorun ve taleplerimizi Çevre II Müdürlüğü'ne, Belediye'ye, Valiliğe rapor halinde sunduk. Bir ayı aşkın bir zamandır cevap alamadık. Somut adım atılmamasından, Mersin Belediye Başkanı Kaya Mustafa sorumlu. 15 gündür görüşme taleplerimizden bir sonuç alamadık. İnsanların emek parası emudu üzerine hiç kimsenin politik oyunlarına izin vermeyeceğiz. Bu son uyarımızdır" dediler.

Hem işçi düşmanı, hem belediye başkan adayı

İzmir/Özgür Gelecek-İzmir İshakkara'te kurulu bulunan DEPA Ayakkabı Fabrikası'nda sendikalaşma tedavisiyle 40 işçi çıktı. DİSK'e bağlı Laspetkim-İş Sendikası'nda örgütlenmek isteyen kundura işçileri, Temmuz ayında örgütlenişine soyundular. 40 işçinin bulunduğu fabrikada, 31 işçi üyelik fişlerini doldürdü. 17 Temmuz'da çoğunluğun Laspetkim-İş'e üye olmasının ardından, Bölge Çalışma'ya yetki tesbiti için başvuruldu ve Çalışma Bakanlığı nüfuzluların belirlenmesi sonucu, sendikaların çoğunluğu aldığı işyerine tebliğ edildi. 15 Eylül'de sendika, yetki tesbit belgesi ile toplu sözleşme masasına oturmak üzere iken, patron lokave ilan etti, işçileri aitti ve fabrikayı kapattı. DEPA Kaçak Sanayi A.Ş.'nin sahibi Fuat Akdoğan Anavatan Partili. İşçi dayanışması teşebbis Anavatan Partisi'ne üye olan patron, Kuşadası Belediye başkanlığına da oynuyor. Sendikayı duyar duymaz DEPA'na kapısını 1 Ekim'de kilit vuran Akdoğan'a işçiler direnişle yanıt verdiler. 4 Ekim'de fabrika önünde beklemeye başlayan DEPA çalışanları, "Henüz çıktı tebliğ etmişiz almış" diyerek beklemeyi sürdüreceklerini açıkladılar. Ancak 7 Ekim'de tebliğat odalarına ulaşana direniş bitirdiler. Eylem sırasında birçok kez polisin engellemesiyle karşılaşan işçiler, buna rağmen fabrikadan ötürden ayrılmadılar. Bu arada Laspetkim-İş Sendikası İzmir Şubesi, 8 Ekim'de DEPA aleyhine bir dava açtı. Bu davada, işverenden işçilerin kadem ve ihbar tazminatları ve maaşları isteniyor.

Trabzon Tekstil'de kıyım, direniş ve gözaltı

İstanbul/Özgür Gelecek- Tekstil işçileri ağır sömürü koşullarını değiştirmek için örgütleniyor. Bu örgütlenme sırasında birçok engellemeyle karşılaşılıyor.

Şişli'de kurulu Trabzon Tekstil bu fabrikalardan biri. İşçiler uzun süredir sendikal çalışma yürütüyorlardı. Çoğu işçinin sendika kavgasından habersiz olduğu Trabzon Tekstil'de, birkaç önce işçilerin çabalarıyla örgütlenme başlamıştı.

Trabzon Tekstil, Öksüzözü demelen bir şirketin fabrikası. Toplam 160 işçi çalışıyor. Patron Mehmet Öksüzözü işçilere işgari ücreti gibi bir kölelik ücreti ödemesi istemiyormuş gibi, onları ayda 5 gün sigortalı gösteriyor. Bunun dışında işçilere insanca davranmayan, onları aşağılayan müdürler ve şefler de, işçilerin kimini iyice biliyor. Ve altı ay önce işçiler kendi aralarında toplantılar yapıyorlar. Daha sonra DİSK Tekstil'e üye olan işçiler bu olayı büyük bir gizlilik içinde sürdürürken, patron toplantıyı duyuyor ve önce işçileri isten atıyor.

6 Ekim'de 5 işçi, 7 Ekim'de de 12 işçinin atılması üzerine Trabzon Tekstil işçileri iş yavaşlatıyorlar. Atılanlar ise fabrika önünde beklemeye başlıyor. İşten atılanlar son olmayacak. Çünkü "Eylemde uzun bir liste var".

Atılan işçiler fabrikanın karşısında geniş bir çayırda oturmuyorlar. İşçilerde çalışan işçiler de öğle vaktinde eylemcileri yanına alarak gelip alkışlarla gidiyorlar. Bu, atılanlara büyük bir moral veriyor.

INSANCA YAŞAMAK

7 Ekim günü işçilerin toplandığı yere, girişimizde 3 ekip otosu ile karıştı. İşçiler "Bunlar kimin görevini sağlıyor" diye soruyorlardı. İlk kez sendika kavramı ile tanışan işçilerden N. bize düşüncelerini şöyle anlatıyordu: "Dürüst insanların tüm sosyal hakları verilsin, kölelik durumu kalksın". İşçiler insanca yaşamak için sendikalaşma olduklarını söylüyorlardı. "İnsanca yaşamak nedir?" sorusuna da şöyle yanıt veriyorlar:

"Dürüst olan insanların tüm sosyal haklarını alması. Kölelik durumunun kalkması".

"Enayi olarak görülmek, bu yüzden haklarını savunmak".

"İşçilerin en zoruna giden şey de "enayi" yerine konması". İşçiler sendikalaşmak için de bir komite kurmuş. İşçi Mustafa Altıparmak daha önce işçilerin Öz İplik İş'de örgütlendiğini, ancak daha sonra buradan istifa ederek "devrimci" olarak düştükleri DİSK'e geçtiklerini anlatıyordu. Ancak şimdi, DİSK'in de sorunlarına sahip çıkamayacağını düşünüp "sınıf perspektifi" ile hareket etmenin en doğru davranış olacağını düşünüyorlar.

Yaptıkları toplantılarda arkadaşlarına sendikaların ne olduğunu anla-

İşçiler, teslimiyetin mücadelesini yıkırtıya uğratacağını kavrayarak harekete geçiyorlar.

ıyorlar. Sömürüyü ilk farkedenlerden biri şöyle diyor: "Senin kaderin bu. Az parayla çalışacaksın!". Patronların "Geberin!" demesine dayanmadığını anlatıyordu bir başka işçi. Bunun üzerine Renault fabrikasında çalışan bir arkadaşına danıştı. Renault'daki işçi ise: "Fabrikadaki 5 bin işçinin örgütlenip işten alınmaya garantisi aldıkları" ni anlattı. "Biz de yapabilir miyiz?" diye sormuş. Arkadaşı sendikalaşma oldukları için Renault patronuna karşı güçlü olduklarını ve onları da patronlar gibi örgütlenmesi gerektiğini anlattı ve yardım edeceklerini söyledi. "Tamam" demiş. Gözde arkadaşlarına durumu anlatmış.

Bir başka önce işçi sendikalaşma mücadelesini mahalledeki arkadaşlarına anlattı. Mahalle arkadaşları "Biz de bu olaya katılabilir miyiz?" demişler.

Örgütlenme çalışmalarını devam ederken patronun olayı duyması ve işten atılmaları durumunda nasıl davranacaklarını hesaplamışlar. "Eğer atılarak bütün işyerlerindeki gibi direneceğiz". Direnişçilerden M. şimdiye kadar 7 kez işten atılan bir işçi. Her seferinde sendikal çalışmaya yapmaktaki atılıyor. Bu kez de "uslanmamış". Trabzon Tekstil direnişini anısına şöyle anlatmış: "Anne, kömür parasını istedik, vermeyince atıldık". Diğer işçiler "Niye anıma öyle anlatın?" diye çıkışınca, M şöyle diyor: "Ne yaşadım? 85 yaşındaki anıma "direniş yapıyoruz" diyemem ya?"

"İÇERDEN HABER VAR!"

Trabzon Tekstil işçilerinin ilk kez yaşadığı bu direniş onları birbirleri-

ne daha çok bağlamış. Bir kerere, atılanların fabrika önünden ayrılması bilingiz işçilerde duygusal bir tepki oluşturmuş. Sınıf bilinci işçiler ise "Onlar direniyorlar, biz de iş yavaşlatalım" diyerek tepkilerini somutlaştırmaya çalışıyorlar. İçerdeki işçilerin aktif direniş yerinde. Dışarıda ne olup bittiğini öğrenmek, "Bakkala gidiyoruz" diyerek fabrikadan çıkmak mümkün. 17 yaşlarında bir delikanlı böyle yapıyor ve arkadaşlarının yanına yaklaşıyor. Direnişçi işçiler hemen el-kol hareketleriyle "gelme, git gelme!" diye genç işçiyi uzaklaştırmaya çalışıyorlar. Genç işçi durumun vahametini anlatıyor. "Bu bakkala gelyip işaret ediyor. "Bun bakkala gelsin". Bakkalda gerçekleşen bilgi alışverişinin ardından, direnişçilere haber ulaşıyor. "Arkadaşlardan haber var. Üretim tamamen durdurmuşlar".

Eylem sürenken DİSK Tekstil 2. Bölge Başkanı Kızam Doğan'ın patronla görüşmeye gelmesiyle olay değişik bir boyut alıyor. Sendikacının atılanların geri alınması noktasında patronla görüştüğüne düşünen işçiler sonradan yarıldıklarını anlıyorlar. Doğan, patrondan şöyle bir yazılı belge almış: "Sendikayı muhatap kabul ediyorum. Pazartesi saat 14.00'da Genel Başkan Rıdvan Budak'la görüşüreceğim".

Sendikacı eylemci işçilerden bu belgeyi imzalamalarını istiyor. "Bakın" diyor "Bu olumlu bir şey. Biz muhatap kabul ettiğimizi söyledik. İmzalamayalım". İşçi önderlerinden biri şöyle yanıtıyor: "Toplular sözleşme imzalamadan hiçbir yere imza atmıyoruz". Burada ince bir aldatma var. Patron, sendikayı sadece Pazartesi günü toplantı için muhatap

kabul ediyor. İşçiler, kendilerini doğrudan ilgilendirmeyen mebla imza atmamakta hakkıydılar. Çünkü daha sonra onlara "Tamam Pazartesi görüşme yapalımca kadar buradan çekin gidin" denilecekti. Daha önce çalıştığı fabrikalarda benzer şeyler yaşamış işçi önderi, bunu kabul etmemekte direnince sendikacı istardan vazgeçti.

"BİRBİRİNİZE KÖPEKLİK YAPMAYIN!"

Trabzon Tekstil direnişçileri fabrikadan karşıdaki çayırda bir daire oluşturarak oturup, direnişin değerlendirilmesini yaparken, patronun koruması olan polislerin gözü de işçilerin üzerinde. Polisler, yoldan geçen diğer fabrika işçilerinin de dikkatini çekiyorlar. Bu arada ineklerini otlatan yaşlı bir adam da merakla yaklaşıyor. Önem lizal Dokum'den emekli bir işçi olduğu anlaşılıyor. Direnişçilerle diyalog geçiren işçi 77'li yıllarda İzzal Dokum Fabrikası'nda yaşanan grevi hatırlatıyor. İşçilere eskilerden parça parça bir şeyler anlatıyor. "Ne zaman greve gitsen karşınıza askerler, panzerler çıkıyor. İşçiler o mucedaleyi vermeseleler aç kalırlar". Patronlara karşı kimini hala sıcak tutan işçiyar, giberyak işçilere su öğütü veriyor: "Birbirinize köpeklik yapmayın!".

İşçilerin fabrika önündeki bekle-yişleri sürenken, 11 Ekim Pazartesi günü Tekstil İşçileri Sendikası 2 No'lu Bölge Şubesi'nden bilgi almak üzere telefon ederek soruyoruz: "Trabzon Tekstil'deki eylem yerine bugün Genel Başkan Rıdvan Budak gidecekti. Gitti mi?". Set bir erkek sesi "Eylem diye birşey yok" diyor. "İşçiler eylem olarak değerlendiriyor" şeklinde vurgu yapmamıza çok sinirlenerek "Bize göre değil" yanıtı veriyor. Eylem yerine gitmek istediğimizi ise "Gitmeseniz işi olur" diyerek engellemeye çalışıyor. Çünkü "Basının karışması iyi değil"miş "Ancak sizi engelleme şansımız yok" diyor.

DİSK Tekstil bölge yöneticilerinin geçen sayımızda kendilerinin san-bürokrat çehresini sergilememizden oldukça rahatsız olduklar. Bu nedenle bilgi vermek istemedikleri zaman yolumuza telefonu da kapıyorlar. İşçi mücadelesinin önünde engel teşkil eden sendika şifaları, yüzlerini teğbar olmasından çok korkuyorlar. Ancak korkunun ecele faydası yok.

NOT: Gazetemiz baskıya girdiği 11 Ekim günü eylem polisin saldırı haberini aldı. Polis, Mustafa Yüksel ve Sakine... adlı işçileri "örgütü öycü" diye gözaltına aldı. Bu saldırı üzerine dışındaki 17 işçinin yanına içerdeki 140 işçi de geldi. Bu olaylar patronun oldukça tedirgin etti. İşçilerin tepkileri ve protestoları sonucu atığı işçileri geri aldığı açıkladı...

Sümerbank işçileri köleliği kabul etti

Haber Merkezi- Sümerbank Bakırköy Konfeksiyon Fabrikası işçileri sendika temsilcileri ile işletme müdürleri 6 Ekim günü "Verimlilik Toplantısı" yaptılar.

Toplantıdan bir süre önce Sümerbank Bakırköy Konfeksiyon Fabrikası İşletme Müdürü Seyfettin Çelik, işçi temsilcilerine "Genel müdürlük, işletme kârı olmayan fabrikaların yaşama şansının olmadığını" söyledi. Biz de Nisan ayına kadar sipariş aldık. Gelin bu fabrikayı nasıl kâra geçirebiliriz, hep birlikte tartışalım. Karşılıklı gereken fedakârlığı yapalım. Kapanma dışındaki alternatifler de böylece gündeme gelsin" dedi. İşçiler ve temsilcileri, emek-sermaye ilişkisinde karşılıklı fedakârlığın olmayacağını, "fedakârlık" denen şeyin işçilerin daha çok sömürmek anlamına geldiğini düşünmediler. Toplantıyı kabul ederek, sermayenin sözcüsü ile 6 Ekim'de bir araya geldiler. İşyeri Bastemsalcısı Çetin Yelken, "Biz de fabrikamızın kapanmasını ve işçimizin istemiyoruz. Bunun için üzerimize düşeni yapmamız gerektiğini düşündük ve öneriyi kabul ettik" diyerek, işçilerin ci-

karlarını ne kadar güzel (!) savun-duğunu ortaya koydu.

"Verimlilik Toplantısı" sonucu anlaşma sağlanan maddeler yazılı hale getirildi. Buna göre işçilerin ve sözumona işveren yapacağı fedakârlıkların bazıları şöyle:

-Üretim artış için işçi ile konuşulsun, hedef veres % 90-95 olarak istensin ve prim sistemi kalsın (yani işçi çalıştığı sürenin ücretini bile talep etmesin).

-Fahalt yemek maliyetinden kurtulsun (yani daha az yemek veya besleyici olmayan yemek verilsin).

-İşçi servis sayısı azaltılsın (ama kurum arabalarının yöneticilerce nasıl kullanılacağı sorulmasın).

-Modelhanede dikilen özel işlemin ücretine bağlanmasın. İşletmede görevli müdür ve şeflerin, kendi özel ihtiyaçları için fabrikamızın kumaşını çıkararak yine işçilere ücretsiz dikirtildiği işçiler tarafından belirtince, bu ihtiyaçlar ücretle bağlandı (1 koyup 3 almak diye buna denir).

Fabrika işçileri görüş birliğine varılan bu yoğun sömürü anlaşması olumlu karşıyorlar. Yani işyeri Bastemsalcısı Çetin Yelken'e ve patronlara koz verenler bizzat işçi-

Birkaç ay önce direnen ve kazanan Sümerbank işçisi deneyimlerini unutmamalıdır.

ler. "Biz fabrikamızın ne zarar etmesini, ne de kapanmasını istiyoruz. Elimizden gelen fedakârlığı yapmaya hazırız" diyor işçiler.

İşçiler, özelleştirmeden kurtulamayacaklarını bilmelidirler. Çünkü özelleştirme politikası ABD vatan-dışı Çiller'e bizzat IMF tarafından getirilmiştir ve sonuna kadar uygu-

lanacaktır. İşçiler, sermayeye taviz vermenin yeni tavizleri getireceğini kavramalıdır. Kendi deneyimleri bunu göstermemiş midir? Taviz vermeye devam ederlerse giderek daha fazla sömürülecekler ve yaptıkları "fedakârlıklar" rağmen birçoğu işten atılacak.

Alibeyköy Deresi, insan sağlığını tehdit ediyor

İstanbul/Özgür Gelecek- İstanbul'un sorunlarını dile getirmek isteyen bir haber yazmaya kalksa ve bunu "halkın diliyle" anlatsa Alibeyköy deresi ile Koçak ve Besen taşocaklarından daha iyi "kent sorununu" bulamazdı.

Bu sorunların yaşandığı yer olan Gaziosmanpaşa, kentsel dönüşümün yarattığı kotaman bir köy durumunda olan İstanbul'un, nüfusu hızla artan bir ilçesi. "Yüksek tabakadan insanların" barındırması birkaç semtin dışında kalmış, bu yüzden devletin hizmet götürmekte güçlük çektiği (1) ve her adımda bir halk sorunlarıyla sarılmış birçok beldenin sadece biri Gaziosmanpaşa.

Bir yanda Validesuyu'ndan başlayıp Haliç'e kadar uzanan, Küçükköy ile Gazi Mahallesi'nin suları ve fabrikaların boya atıklarına yataklık yapan Alibeyköy deresi... Diğer yanda Yaz - Kış demeden lağım suları ve boya atıklarının Haliç'e taşıyan bu derenin kenarında sıralanan gecekondu... Gecekondu halkı Hamam Caddesi, Emek, Mezarlık, Papatya sokaklarında "kamet eden" Tokatlılar, Malatyalılar, Sivaslılar, Karşılar ve Afyonlulardan oluşuyor. Sağlıkla ilgili tehdit eden, lağım sularının aşıktan aktığı deresi, gecekonduların arasından kapkara süzülüyor.

Mahalle sakinlerinden İbrahim Altındağ, deresi için şikayet dilekçesi verdiğinde, Sözen, Dünya Bankası'ndan finans sağladığını söyleyip en kısa sürede derenin kapatılacağına dair söz veriyor. İki ay geçmesine rağmen hiçbir girişim yok. Belediye sokak sakinlerine diğer hizmetleri de götürmüyor. Belediyenin çöp kamyonları sokağa hiç uğramıyor. Günlerce bekleyen çöpler kokmaya başlayıp, yolları pislik kaplayınca halk kızıp çöpleri dereye döküyor. Kadınların arasında topluca yapıları belediye başkanının, kısa bir süre çöp kamyonlarının düzenli gelmesini sağlamak için bir kazanımı yok. Osman Gürgen, "Herşey yine eski haline dönüyor" diyor.

Mezarlık Sokak'ın ortasında, açılan lağım suları akıyor. Şikayetlerinin bir değişiklik getirmediğini söyleyen mahalle sakinlerinden Ali Samur'un dilinden "Künlere niye ihtiyaç duysunlar ki?" sorusu kızgınlıkla karışık bir ezikle dökülüyor.

Mezarlık Sokak sakini Cevdet İhsioğlu "Başvurularımıza ve kadınların belediye başkanlarına rağmen bu pislik hiç durmadı. Çektirmemiz hesapsız. Çocukların yüzlerini hep yaralar çıkıyor" diyor. Ay-

ten Çelebi "Evimiz şimdi bile sinek dobu. Bir de lağım fareleri..." diyor yüzünü buruşturarak.

Abmet Can'ın evi derenin hemen yanında. Kışın yağmur yağdığında gelen selin evini basacağı kaygısıyla yaşadıklarını anlatıyor: "Yağmur gece yağmaya başladığında sabaha kadar bekliyoruz". Dere yalnızca kokusu ve mikrobuyla insan sağlığını tehdit etmekle kalmayıp, yağmur sularıyla taşarak evlere de giriyor. Fatma Uzun'un evini geçen kişi su basmış. Evini ve eşyalarını ancak temizlediğini söyleyen Uzun, yağmur yağdığında yıkularının gelmediğini belirterek "Çektirgimiz sıkıntıları yine saymıyoruz. Keşke şu dere temizlense ve kapatılsa" diyor içini çekerek.

TAŞOCAKLARI UYUTMUYOR

Alibeyköy gecekondu halkının bir de taşocakları ile ilgili sıkıntıları var. 30 yıllık geçmiş olan bu taşocaklarından asfalt ve inşaatlarda kullanılan mıcır çıkarılıyor. Taş çıkarma çalışmalarında kullanılan dinamit patlarken binalar çarsılıyor. Birçok evin duvarları çatlama durumunda. Sayıların tozlar bir duman perdesi gibi kaplıyor evlerin üstlerini ve sokakları. Bir de gece taş çıkarılırken "uyku uyutmayan" gürültü olayı ayrı bir boyutu.

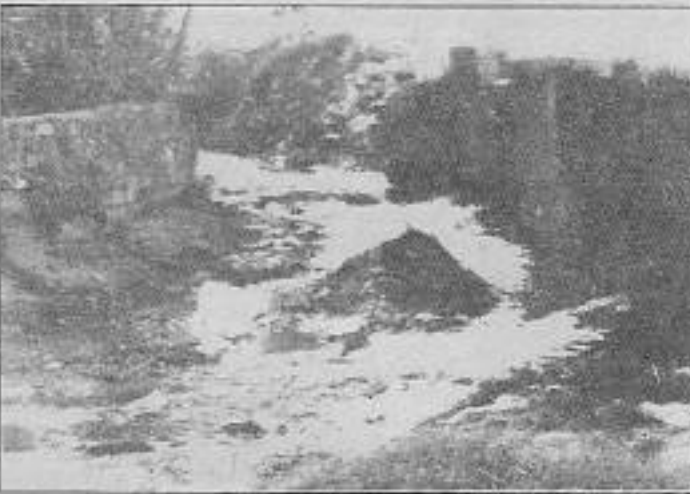
Hamam Caddesi'nde bulunan Birlik Kiraathanesi'ne işletenler günde birkaç kez kahvenin içini süpürdüklerini ama yine de toz olduğunu söylüyorlar. Mahalle sakinlerinden Osman Gürgen ile Cevdet

Demirci '92 yılında 300'e yakın imza toplayarak Valiğe başvurmuşlar. Valilik müfettiş göndermiş. O günden sonra taşocaklarında dinamit kullanımı durdurulmuş. Ama Osman Gürgen'e göre, "Bunun bize pek faydası dokunmadı. Taşçıların makinelerini çıkardığı gürültü eksilmedi". İbrahim Altındağ'a göre ise, "Gece demeden, Cumartesi, Pazar demeden çalışıyorlar. Uyuyamıyoruz!"

Kaçak ve Besen adlı taş şirketleri, taş çıkardıkları tepenin hafriyatını yolun hemen kenarında yığıyorlar. Erdan Kasat "Bu hafriyat tepesinin üzerimize yıkılma tehlikesiyle her an karşılaşıyoruz" diyerek kaygılarını belirtirken Osman Emirci de "Kışın çamurdan, yazın tozdan dışarda durulmuyor" diyor.

Alibeyköy'den Küçükköy'e kadar olan güzergâhta yaşayan yaklaşık 250 bin gecekonduyu etkileyen bu sorunlar için İbrahim Altındağ "Yine imza toplayarak başvuruyoruz" derken Osman Gürgen, 12 Eylül'den sonra insanların vürdam daymaz olduğunu, korkutulan insanların "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın" diyerek yaşadığını anlatıyor. "Halkın korkusunu atmamasını sağlamak için ön ayak olacak birileri lazım. Üç beş insanın çabasıyla sorunlarımız çözülmez. Halkı harekete geçirecek insanlara ihtiyaç var" diye ekliyor.

Mahalle'de bitmek bilmeyen imza toplama ve yürüyüşler de sürece benziyor. Ancak onlar bunu kanıksamışlar... Altındağ bunu şu sözle somutluyor: "İnsan mücadeleyle yaşar. Zaten yaşam mücadelesi."

Alibeyköy Deresi pislik ve hastalık saçarak akıyor. Tıpkı bu düzen gibi...

Yeni Dünya

Prof. Dr. Jens Scheer

Açıklama

Tekelci Alman burjuvazisine karşı verdiği kararlı mücadeleden yanzara Abimecl Guzman'ın hayatını koruma komitesinin koordinatörlüğünü de yapan yazarmız Maoist Prof. Dr. Jens Scheer 29 Eylül günü geçirdiği kalp krizi nedeniyle hâla hastanede yoğun bakımda bulunuyor. Bu yüzden okurlarımıza bu köşeden bir süre yazılarını sunamayacağız.

Değerli dostumuza geçmiş olsun diyor yeniden birlikte olmayı ümit ediyoruz.

ÖZGÜR GELECEK

Geçmiş olsun dileği

Gazetemiz Özgür Gelecek'in köşe yazarlarından, Abimecl Guzman'ın Hayatını Koruma Komitesinin Almanya koordinatörü, Maoist Prof. Dr. Jens Scheer 29.9.1993 tarihinde bir kalp krizi geçirdi. Hayatı tehlikeye atılan ve halen hastanede tedavi görmekte olan Scheer'e mücadele arkadaşları ve Özgür Gelecek okurları olarak geçmiş olsun diyor, yorulmak bilmeyen fedakar dostumuzla yeniden birlikte olmayı ümit ediyoruz.

Bremen-ALMANYA'dan bir grup Özgür Gelecek okuru

Sümerbank Holding'in Yavuz hırsızlığı

Malatya /Özgür Gelecek- Sümerbank Holding A.Ş. işçileri; 1992 yılına ait toplu sözleşme farkının ve 1-30.9.1993 arasında ödemesi gereken işyeri ikramiyesinin ödenmemesi nedeniyle 6.10.1993 günü sabah saat 7' de iş çıkışında fabrika önünde toplanarak işvereni protesto ettiler.

İşçilerle yaptığımız görüşmede bir işçi, "Eylemimiz halk bir eylem ancak sendikayı eylemliğe çekmek için bir çaba olmadı. Eylem, sendika örgütünden kopuk, salt ekonomik temelde ortaya çıktığı için başarısız kalacaktır. Asıl olan Sümerbank işçilerinin Türkiye genelinde Sümerbank müesseseleri üzerinde oynanan oyunlara, devlet sendikası olan Teksif Sendikası'nın işverene teslimiyetçi politikalarına hedef olmaması; mevcut iktidarın ve gerici sendikaların ortak çıkarları karşısında, işçisiyle, memuruyla tüm demokratların sendika içerisinde nispi de olsa varolan demokrat işyeri temsilcilerinin önderliğinde bilinçli bir mücadele vermesidir. Bu olmadığı sürece iki yıldır zaman zaman başvurduğumuz eylemlilikler

gibi bu eylemlilikler de hiçbir kesim tarafından duyulmadığı gibi, başarıya da ulaşamayacaktır" diye kaygılarını ve tepkilerini dile getirdi.

Bir başka işçi de 1993'ün ilk aylarında işyeri kârdadır diye işçilere işveren tarafından ödül dağıtılması olayına değinerek "Aynı işveren Tansu gözdesinin iktidar koltuğuna oturmasından sonra, özelleştirme kampanyasının başarıya ulaşabilmesi için çok geçmeden fabrikamın zarar ettiği şeklinde mahalli gazetelere yer yer beyanlarda bulunmuştu. Bu olay düşünüldüğünde, Teksif Genel Merkezi'ne soruyoruz: Kârda olan Malatya Sümerbank'ın kısa bir süre içerisinde nasıl zarara uğradığını araştırmışlar mı? 4-4,5 milyon alan, 80 derece rutubet altında çalışan fedakar işçilerin artı-değerini daha ne zamana kadar talan edeceklerdir?" diye tepkisini dile getirdi.

İşçiler, basının kendilerini yalnız bıraktıklarından, eylemliliklerine şimdiye kadar yer vermemelerinden yakınarak kendilerini eylemliliklerine sahip çıkmasını istedikler.

Diplomalar açık pazara çıktı

Ankara/Özgür Gelecek- Bu yıl ortaokul ve liseyi dışardan bitirenlerin son sınav hakkıydı. Artık Amerika (kredili) sistemine geçilecekti. Özellikle işsizlerin sınavlarda karşılaştıkları etiket sorunu formalite gereği de olsa bir engel teşkil ediyordu.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın dışardan bitirenlerin bu yıl son olduğunu açıklaması üzerine, devlet bürosünde çalışan kademe yükseltmek isteyenler, belki iş bulurum umuduyla işsizler ve üniversiteden umut bekleyen lise mezunları, etiket edinme fırsatından biz de yararlanalım diyerek başvurularını yaptılar. Ortaokul ve lise diploması na kısa bir süre içerisinde alma fırsatı yoksullara pahalıya mal oldu. Bütün bu "iyilikleri" yapanları şimdi iyi biliyorlardı: Diplomalar nasıl olsa bir işe yaramayacak ve insanları boş yere umutlandırmak sömürü düzeninin devamı açısından yararlıdır.

Birçok bilingsiz insanın umut olarak baktığı diploma bir kez daha pazara çıktı. İyi pazarlık yapanlar ucuzla aldılar, yapamayanlar da çok para ödediler ve "yetkililer" e kâr kaynağı oldular.

Abidin Paşa Lisesi'nden bir öğrenci, diplomayı bir yolunu bulup bedavaya alanları görünce isyan etti. 1 milyon lira diploma parasını ödemeyip, "Diplomayı alın, duvarı asın. Toprullu olanlar bedavaya alıp çıkarken ben bu diplomayı almam" dedi. Bunun üzerine idarenden Ekrem Ertürk ile Kenan Çağlayan isimli öğretmenler, kendilerinin cezip buldukları "İsterseniz sizin için 200.000.-TL'ye indirelim" teklifinde bulundular. Fakat öğrenciyi ikna edemediler.

Atatürk Lisesi'nden de bir idareci, "Niye bu kadar fazla para alıyorsunuz?" sorumuza, "Biz yine bir milyon alıyoruz. 2-3 alanlar da var" cevabını vererek "kendilerini haklı çıkarmaya çalıştı. Daha sonra bu lisenin diploma parasını 500.000.-TL'ye indirdiğini öğrendik. Ankara Eğitim-Sen'den Alper Öztürk ile görüştüğümüzde ise "Bize gelen şikayetleri biliyoruz, bazıları diplomalarını almışlar" demekle yetindi.

Daha önce de e) atından parası olanlara satılan diplomaların şimdi "yasal" bir zeminde "tedavül" imkanı buluyor

İzmir Tarım İl Müdürü nereye koşuyor

İZMİR/Özgür Gelecek-Tarım-Sen İzmir Şubesi, Tarım ve Köylere İlişkin Bakanlık İzmir Tarım İl Müdürü M. Cemil Sarıfakioğlu hakkında suç duyurusunda bulundu. 1 Ekim tarihinde yapılan suç duyurusu üzerine İzmir Cumhuriyet Savcılığı hazırlık soruşturmasını başlattı.

Tarım-Sen İzmir Şubesi'nin yaptığı araştırmaya göre, İzmir Tarım İl Müdürü M. Cemil Sarıfakioğlu, hem koyu bir emekçi düşmanı hem de gözdeyormaz bir vurguncu. 1986-1993 yılları arasında yöneticilik yapan Sarıfakioğlu hakkında sendikamız yaptığı araştırma ve suç duyurusunun temelini teşkil eden bilgiler şöyle: "Anarşi ve talan söz konusu olduğunda M. Cemil Sarıfakioğlu Müdürlüğü aklı gelebilecek iki isimdir.

Zeytinçilik Araştırma Enstitüsü Müdürü İken;

- İşçileri tokatlayıp ana-avrat sıka-

- İşçileri dama taşı gibi sürgün et-

- Özel çıkarları ve siyasal tercih-

leri doğrultusunda işçi çalıştıran, - Sürgün edilen işçilere harcaklarını vermeyen ve mehil müddetlerini kullanılmayan,

- Akdeniz ülkeleri Zeytinçiler Birliği Konseyi'nce gönderilen dolarları imaj dışı kullanan ve zimmetine geçiren,

- Kömür alanında, demirbaş alanında ve fidan satışında yolsuzluk yapan,

- Salamurhanede işlenen zeytinleri özel çıkarları için peşkeş çeken,

- Müessese laboratuvarında kullanılan malzeme tameri için sigorta şirketince ödenen 11,5 milyon hesabını vermeyen,

- Yurt dışı çıkışlarında keyfiyat kullanan,

- Makam imkanlarını kullanarak bilim hırsızlığı yapan,

- Bu konularda üst makamlara yanlış bilgi vererek, üst makamları yanıltan,

- Sendikal örgütlenmeyi baltalayan ve sendika yöneticilerini sürgün ettiren,

M. Cemil Sarıfakioğlu'nun bu

uygulamaları adli ve idari suç oluşturduğudur. Cemil Sarıfakioğlu;

1- Yasaların öngörmediği esaslar dahilinde kullanmadığı için **usulsüzlük suçu,**

2- Kamu yararını korumadığı, kollamadığı ve devleti zarara uğrattığı için **adli suç,**

3- Yetki ve makamını kullanarak özel çıkar sağladığı ve zimmetine para geçirdiği için **zimmet suçu** işlemiştir.

Cemil Sarıfakioğlu'nun bu uygulamaları adli ve idari suç teşkil ettiğinden kapsamlı bir soruşturmanın derinleştirilerek yürütülmesi ve bu soruşturmanın esenliğinin sağlanması amacıyla Tarım İl Müdürü Cemil Sarıfakioğlu'nun soruşturması sonucuna kadar görevinden alınması yasal bir gerekliliktir.

Bu anlamda sorumluluk alanı içinde tüm kurum ve mercilerin doğrudan suç ihbarı olarak değerlendirilmeleri gereken bu konunun açıklığa kavuşturulmasında görev yapmalarını, yasal talebimiz olarak belirtiyoruz.

Tuzla şehitleri mezarları başında anıldı

Istanbul/Ozgür Gelecek-

*Onlar ölmediler vakti
Ateş füller gibi
Dünyâ ayakta,
Barut ortasındalar!*

İnsanın yüreğine işleyen Neruda'nın bu dizelerinin kazındığı mezar taş. Sarıgazi Mezarlığı'nda "7 Ekim" yazılı tarihi bir anıt. Birer mermerle isimleri sıralanmış başyapıtlarında; Fevzi Yalçın, İsmail Hakkı Adalı, Reha Şen, Kemal Soğukumar, Yüreği susturulan dört kardeşin.

Yaklaşık 70 kişiden oluşan dostları 7 Ekim günü mezarları başında anıtlar bu dört güzel insanı. Tüm devrim şehitleri için saygı duruşu yapılan anımda "Ağa-patron devletini yıkacağız, halk ictidatı kuracağız!" "Biz biz biz içinin köylünün yığıt sesiyiz, namıyusa sürülmüş halk mermisiyiz!" "Devrim şehitleri ölmüşdür" sloganları haykırıldı.

Demokratik Haklar Derneği adına yapılan açıklamada "devletin acz içinde olmasından kaynaklanan infazları ve kaybolmaları protesto ettiklerini belirttik, infazlara, katliamlara karşı sessiz kalınması ması vurgulandı.

İsmail Hakkı Adalı'nın kardeşinin de bir konuşma yaptığı anımda, Tuzla Şehitleri'nin anısına bestelediği türküyü söyleyen Grup Münzur'a İsmail Hakkı Adalı'nın annesi de eşlik etti. Anmaya katılanlar "İsyân Ateşi'nin söyleyen Grup Münzur; "Onların anısını yaşatmak, mücadele etmektir" dedi. Akkışlarla sona eren anımdan sonra Tuzla Şehitleri'nin yanında bulunan Zeki Peker ile Hıydar Doğan'ın mezarları ziyaret edilerek

4 Karantlı'nın katili, er ya da geç hakkın adaletine hesap verecektir.

dağılındı.

İLK SAHNE: TUZLA KATLIAMI

7 Ekim 1988 tarihinde dünya devrim tarihine bir katliam daha yazıldı. Daha sonra birçok sahnesinin yaşandığı filmin "80 sonrası" gösterime giren ilk karesi, Tuzla köprüsünde gerçekleşti. "TKP/ML mahitanları eylem hazırlığı için deydiler" iddiasıyla Tuzla'da polisler tarafından, önceden planlanan kanlı pusuda dört devrimci katledildi. Engin Kaya denen bir ajanın MIT'e verdiği bilgi üzerine Tuzla köprüsünde trafik kontrolü susu verilecek durdurulan yaklaşık 400 kurşunla kalbura çev-

riken arabada katledilen dört güzel insanla ilgili olarak dönemin İstanbul Emisyon Müdürü Hamdi Adalı "vur emri mi ben verdim", "dört dürtük bir operasyon" vs. diyerek önüne ön katmaya çalıştı.

Olayın ardından deşifre olan iki ajanın biri olan Mustafa Curnaz'ın itiraflarında bulunmasıyla Tuzla katliamının perde arkasını da MIT'in oynadığı rol açıklik kazanırken, Engin Kaya adı ajan daha sonra Devrimci Sol Güçlerce cezalandırıldı. 4 insanın ailelerinin açtığı davada katliama katılan 28 kişilik ceza mangalarının yargılamalarına 24 Kasım 88'de başlandı. Olay sonrası yapılan incelemelerde ilk verilen otopsi raporunda, öldürülen dört insana 35 santimetre

ile bir metre arasında ateş edildiği belirtilmişti. Mahkemeye sunulan bu rapora sanık polislerin avukatlarının itirazı üzerine hazırlanan ikinci raporda "ateşlerin tümünün uzak mesafeden yapıldığı" belirtilmişti. Beş yıldır süren davanın 28 Eylül'deki mahkemesinde "faali belli olmayacak şekilde adam öldürme" suçuyla yargılanan polis sayısı 16 ydı.

28 Eylül günü Kartal 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan duruşmada, sanık polislerden Celal Demirtaş, Bayram Kartal, Enver Aslan, Mehmet Kulaç, Taki Süme, Ali Çetkin, Erver Aytemür, Fahrettin Meral, Fikret İşınkaralar, Metin Öztürk, Abdullah Süzer, İsmail Alıcı, Ebrahim Erkek, Abuzer Fidaner, Hüseyin Demir, Halil Yalçındağ hakkında savcı müellhasını verdi.

Hukukçular bu maddelerin kapsamına sokulan yargılama sonucunda sanık polislerin iki yıl gibi bir cezaıyla kurtulabileceklerini belirtiyorlar.

1988 Tuzla katliamıyla başlayan ve kamuoyunun gündeminden çıkmayan İstanbul'daki operasyonlarda öldürme eylemlerine ilişkin açılan davaların iddianamelerinde hep aynı polislerin isimleri geçiyor. Bayram Kartal, Fikret İşınkaralar, Abdullah Süzer, vs. Buna rağmen katiller görevlerini hâlâ sürdürüyorlar.

Sarıgazi Mezarlığı'ndaki "7 Ekim" Tuzla Şehitleri'nin anısına mezar başında şu sözler yer alıyor: "Onlar 7 Ekim 1988'de Tuzla bölgelerinde faşizmin kurşunlarıyla katledildiler. Ne 283 kurşun yarası, ne de barbarların kan kusun çığlıkları ayrılmaz sizi, sevdimiz, sevdimizdir şimdi."

Newroz toplatıldı

Haber Merkezi-Modern medya destanı "Ve Ateş, Ve Uğultu, Ve Sevdâ"nın romanı Newroz toplatıldı.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin; "bölge farklığı göstererek halkı suçla teşvik ettiği" ve "TC devletinin millîti ve ülkesi ile bölünmez bütünlüğünü hedef alan propagandalarını yaydığı" şeklindeki gerekçeleri ile toplatıldı. İbrahim Kayrakçıoğlu'nun Seçme Yazılar-1 adlı kitabından sonra çıktığı de Newroz'u toplayan/toplatan bu zihniyet bizi durduramayacaktır. Kitaplarımız halkın sesidir. Halkı susturamazsınız.

Besikçi'ye ceza kesinleşti

Haber Merkezi-Şimdiye kadar 22 kitabı hakkında dava açılan sosyolog-yazar İsmail Beşikçi'ye, İstanbul 2 No'lu DGM tarafından verilmiş 1 yıl 8 ay hapis ve 42 milyon lira para cezası kararı, 6 Ekim'de Yargıtay tarafından onaylanarak kesinleşti. "PKK Üzerine Düşünceler" isimli kitabı nedeniyle ceza kesinleşen Beşikçi hakkında, çeşitli gazete ve dergilerde yazdığı yazılar ile yaptığı konuşmalardan ötürü açılmış 60 dava hâlâ devam ediyor.

Özgür Gelecek ve Partizan'a baskılar sürüyor

Haber Merkezi-Sosyalist basın üzerindeki baskılar içinde bulunduğumuz süreçte kapatma, toplatma vb. şekilde uygulamaları birleşik daha farklı bir boyutta giderek şiddetini artırmaktadır. Epey bu yeni tip baskılardan biri de alelacele toplatma kararlarının çıkarılmasıdır ve gazeteler ile dergilerin daha matbuatıdayken toplatılma politikası devlet tarafından oturtulmaya çalışılmaktadır.

Sonümü yazışları müdürlerinin ise ifade vermek için DGM'lere gitmesiyle beraber hemen gözaltına alınarak hakimliğe sevk edilmeleri bu baskıların daha üst bir boyuttan gösteriyor.

Gazetemiz Özgür Gelecek'in 13. sayısı 1 Ekim Cuma günü bayilere dağılmıştır.

2 Ekim Cumaertesi günü ise (şim-

diye kadar tatil günleri toplatma kararı çıkmadığı halde) DGM tarafından toplatma kararı çıkarılmış, karar, Basın Masası ekiplerince aynı gün uygulamaya konulmuştur. DGM'nin "çalışmaya uygun" bu hızı dikkat çekicidir.

Yaymevinizin Sorumlu Yazışları Müdürü Bülent Özdemir, 6 Ekim günü son toplantılarla ilgili olarak IDGM'ye ifade vermeye gittiğinde, görevli savcı tarafından derginiz Partizan ve gazetemiz Özgür Gelecek hakkında açılmış iki ayrı davadan dolayı gözaltına alınarak, tutuklama istemiyle hakimliğe sevk edilmiştir. TKP/ML TIKKO'nun propagandasının yapıldığı gerekçe gösterilerek verilen tutuklama istemi, hakim'in delilleri değiştiremeyeceği, Müdürlüğün ikametgâh adresinin biliniyor olması vb. nedenlerden dolayı redded-

dilerken Yazışları Müdürümüz serbest bırakılmıştır.

Bülent Özdemir konuyla ilgili olarak yaptığı basın açıklamasında, sosyalist basın üzerindeki baskıların toplatma, kapatma vb. davalarla sınırlanmayacağı, bu baskıların tutuklama, hapsedme ve hatta daha üst boyutlara sızma eğilimi gösterdiğine/göstereceğine dikkat çekerek olayı kinadı.

Dünya kamuoyuna şirin görünmek için 141, 142 vb. maddeleri kaldırmış gibi yaparak aynı yasaların daha katı biçimlerini Anti Terör Yasası vb. yasalarla devam ettiren TC, demokratik bir devlet olduğuna milyonlarca kez iddia ediyorsa da, halkımıza ve bu temelde halkın çıkarlarını savunulara dizginsiz bir şekilde yaptığı saldırılar, onun gerçek yüzünü gizleyemeyecektir.

Yeni Demokratik Kadın Derneği "beraat" etti

İSTANBUL/Özgür Gelecek-18 Temmuz '92 tarihinde Yeni Demokratik Kadın Derneği (YDKD) açıldığında, dernek başkanı kuruluş amaçlarını şöyle açıklamıştı: "Derneğimiz, toplumumuzda kadının ikinci sınıf insan olarak görülmesine, kadının uğradığı cinsel, sınıfsal, kasıcası her türlü baskılara karşı mücadele etmek amacıyla kurulmuştur. Ancak bizler kadının kurtuluşunu mevcut siyasal düzenden ve erkeklerden ayrı olarak ele almıyoruz. Kadın sorununu özünde insan sorunudur. Biz demokratik bir kadın derneği olarak, ülkemizdeki demokrasi mücadelesinde yerimizi alırken, her türlü demokratik hareketi desteklemekle birlikte, anti-demokratik uygulamaların karşısında sessiz kalmayacağız."

Bu amaçlarla açılan dernek tam da o tarihte gözaltına alınarak kaybedilen Hasan Gültepe'nin ailesine sahip çıkarak, ailenin yaptığı açık

grevine destek vererek ve bir dizi basın açıklamalarıyla olayı kinatıp ve Gültepe somutunda kayıp ve infazlara karşı tavrını koymuştu. Bu arada her geçen gün çalışmalarını ilgilile karşılaması ve dernek çalışanlarına katılanların sayısının artması eylemcileri epeyce rahatsız etmişti. Devletin demokrasi yemini, demokratik haklar bahsinin bir düzmeden ibaret olduğuna, YDKD'ye saldırılarıyla bir kez daha kanıtlanmışlardı. 4 Kasım '92 günü derneğe gelen polisler, orada bulunanlara "Burayı kayıplar derneği mi?" diyerek derneğin açıklarından itibaren baskılara, infazlara karşı açık ve net tavrı almasını ve bunu basın açıklamaları, açık grevleriyle desteklemesini hazmedemediklerini ifade etmişlerdi. En ufak bir demokratik hak istemine tahammül edemeyenler, gözümü derneği kapatmakta balmışlardı. O sırada dernekte bulunan siyasal

dergi ve kitapları el koyan polisler daha sonra bunları suç unsuru olarak mahkemeye sunmuşlardı.

Partizan, Emegün Bayrağı, Serketin, Özgür Halk dergileri ile İsmail Beşikçi'nin Devletlerarası Sömürge Kürdistan adlı kitabını göstererek; bunların örgüt yayınları olduğunu ve bunları bulunduranı iddia etmişlerdir. Bu iddialarla 30 Eylül günü yargılanan dernek yöneticileri savunmalarında; bu dergilerin yasal olduğunu, toplatılan dergi ve kitapların birer adet bulundurma hakkına sahip olduklarını, ayrıca toplatılan dergi ve kitapları örgütüne gibi bir yükümlülükleri olmadığını belirttiklerini kabul etmediler. Mahkeme duruşma sonunda "beraat" kararı verdi. Dayanaktan yoksun sudan bahanelerle kapatılan dernek tam 11 ay sonra beraat etti.

Hatice Dilek'in mezarı açıldı

İstanbul/Ozgür Gelecek- 20 Mayıs 1991'de "Ölümün tını ele geçirdi", "Çatıştı öldü!", "Polis katili karı-koca öldürüldü!", "Hücre evinde büyük çarşıma" manşetleri attılar kendüz çarpışmalarla boyalı sayfalara, Silâsız savunmasız insanların verdiği korkuya, sekizli süatanların arkasında gizlemeye çalıştılar.

Ve iki aşg parçası daha düğün en derin verişe yüreğin; iki kor daha düğün... İsmail Oral ile Hatice Dilek devletin infaz tımarı tarafından katledilmişlerdir artık. Ve acıyla beraber zihnilerde kalan sakallı bir gülümseyişle hülyalı gözlerden başka sınıf kinadır.

Katiller, tıpkı uyusturucu düşkümleri gibi, etim pazarlayanlar gibi yüzlerini gizlediler. Kurkuyorlardı. Ama olayın yaşayan tanığı (ki kanıt bırakılmadı) polislerdir onu da katledeceklerdi. Hatice Dilek'in 8 yaşındaki oğlu Özgür Cihan'ın infazı, onların suçlarını toroşulara gerek bırakmayacak şekilde yansıttı: "Akşam ben uyuyordum. Silah sesleriyle uyandım. Yataktan kalkıp diğer odaya geçince, bir polis anımdan başına zıyağıyla bastırıyor. Anımdan başa "Babama ara" dedi. Anımdan o sırada sağda ve yataklı değildi".

Kafasına kurşun yiyen, çatırkarak ölen bir insan nasıl konuşabiliyor? Evin camları sağlamdı ve bir tek kurşun izi dahi yoktu. Hatice Dilek evi, işyeri belli olan ve oğlu Özgür Cihan'ı büyütmeye çalışan bir anne, demokratik bir insanı. Evi, örgüt evi değildi. Ayrıca işkisi olduğu iddia edilen TKP/ML, daha sonra yaptığı yazılı basın açıklamalarıyla, Hatice Dilek'in örgülle ilişkisi olmadığını açıklamıştı. Ama düzen, kan istiyordu ayakta biriz daha durabilmek için...

Olay yerinde incelemelerde bulunan Kadıköy Cumhuriyet Savcısı Yavuz Berberoğlu, duracak olan evde çatışmanın mümkün olmadığını, çevre araştırmasında da çatışma olduğuna dair bir iz rastlanmadığını tespit etmişti.

Olaydan sonra, Kadıköy Cumhuriyet Savcılığı 23 Ekim 1991 günü İstanbul Emisyon Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polislerden "Abdullah Dindar, Vaçlı Kara (Başkanı), Avhan Özkan, Nizamettin Ozoğlu, Ozer Şahman, Hikmet Taşdelen, Süleyman Polat, Mustafa Altınok, Hasan Erdoğan, Mehmet Düzgün, Ruki Fırat, Şefik Kul hakkında "kasten adam öldürme" den dava açtı.

Yapılan duruşmalarda avukatlar, Hatice Dilek ile İsmail Oral hakkında düzenlenen bilişki raporunun birçok şeyi açıklık getirmediğini belirtmişlerdi. İsmail Oral ile Hatice Dilek'in ehliselerinin nerede olduğunu sordukları mahkeme heyeti, avukatların herşeye itiraz ettiklerini öne sürerek kimden yana olduklarını gösterdiler.

Savcı Yavuz Berberoğlu'nun daha sonra Gaziantep'e tayini çıktı.

Süren duruşmalarda avukatlar mahkemeden kurşunların ateş istikameti ve ateş eğitimlerinin tespiti istedikler. Adli Tıp Kurumu, İsmail Oral'ın hareket halinde vurulduğuna, ateş eğiliminin bu sebepten tespitinin yapılamayacağını belirtti. Hatice Dilek'in kemik parçalarını incelemek için mahkemeye başvurdu. Olaydan sonra yapılan incelemede İsmail Oral'ın vücudunda birçok kurşun yarası mevcut olduğuna "tespit edildi". Ama kurşunların ateş mesafesi ile ateş eğiliminin kolayca tespit edileceği deliller, yani ehliseler, ceseller hastaneye götürüldükten sonra "kaybedilmişti".

8 Ekim günü Mektepe Gülsuyu Mezarlığı'nda yargıç Fuat Kınacı, İsmail Oral ile Hatice Dilek'in avukatları Mührisan Kurdek, M. Ak Kurdek, Emel Aktürk ile sanık polislerin avukatı Güzin Köprülü'nün gözetiminde açılan mezarında Hatice Dilek'in kafatası ve kaburga kemikleri çıkarılarak Adli Tıp Kurumu'na gönderildi. Davayla ilgili son duruşma 8 Aralık günü Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesinde saat 9.30'da yapılacak.

Analar da bu düzene karşı örgütleniyorlar

Istanbul, Özgür Gelecek Merkezi Aksaray'da bulunan Demokratik Haklar Derneği yeni açılan bir demok. Halkın demokratik haklarını yaşamın her alanında savunmak, yürütülen demokrasi mücadelesindeki yerini almak amacıyla kuruldu. Dernek başkanı, İnsan hakları kavramının genelde tek tek birey haklarını aklı getirdiğini, bu nedenle "Demokratik haklar" kavramını kullandıklarını, bu kavramın kolektivizmi çağrıştırdığını, mücadelenin birlikte verileceğini, bunun insanların ortak sorunu olduğunu vurguluyor.

Demokratik Haklar Derneği'nde yeni bir komisyon oluşturuldu. Şehit ve Tutuklu Aileleri Komisyonu. Komisyon başkanı Pınar Akpınar bu örgütlülüğü gerektiren nedenleri şöyle anlatıyor: "Yeni Demokratik Kadın Derneği'nde oluşturduğumuz bu komisyonun işlevini gören bir çalışmamız vardı. Şehit ve tutuklu olan devrimci insanlara ailelerinin sahip çıkmaları ve ortak hareket etmeleri, haklarını ortak savunmaları için bir örgütlülük oluşturmak şarttı. Bunun koşullar dayatıyor. Günümüzde katliamlar, yargısız infazlar artık gündük yaşamın hale geldi. Buna karşı güçlü bir şekilde tavır almamız gerekiyor. Zaten varolan çalışmamızı Şehit ve Tutuklu Aileleri Komisyonu olarak resmileştirdik."

Oluşturulan bu komisyonun toplantısına katıldık. Anaların devletle bakış açılarını, polis hakkındaki düşüncelerini, devrimciler, çocuklarını devrimci olmasından sonra değişen yaşamları, eşleriyle olan ilişkileri, devrim ve örgütlenme üzerine konuştuk. Anaların anlatacakları çok şey vardı. Söyleşimiz anaların devlet hakkındaki düşüncelerini açmalarıyla başladı.

Selvi Gülmez: "Devlet ne yapıyor? Polisleri var söze bizi kuruyorlar. O ne biçim kuruma ki öyle? Yasaları var söze. Nerede yasaları? Kendi koydukları yasaları kendileri çiğniyorlar..." diyerek söze başlıyor. Devletin insanları öldürdüğünü, sonra da nasıl masum rolü oynadıklarını, televizyon haberlerini izlerken tanık olduğu sahnelerin sahtekarlığını anlatıyor: "Evlerine girip 'Terörist' diye öldürdükleri insanların çocuklarına söze sahip çıktıklarını anlatarak göz boyamaya çalışıyorlardı. Kim inanır köpeklerle? Madem çocukları düşünüyöler, niye annesini babasını öldürüyorlar?" diyen Selvi ana çocuklarıyla gurur duyduğunu, onların onurlu yaşamlarını, onurlu mücadelelerini sahiplendiğini söylüyor. Selvi annem çocukları devrimci. Oğlu Ali Gülmez tutuklu bulunduğu Bayrampaşa Cezaevi'nden tırar ettiğinde duyduğu sevinç anlatırken gözleri ışıldıyor. O sırada yaşadığı bir olayı aktarmadan geçemiyor. Selvi ana sevincini paylaşmayan bir komsusuyla tartışıyor ve "Benim oğlum devrimci. Bunu bütün dünya duysun... Sen devrimcileri sevmiyorsan benim evimde ne için var?" diyor. Olumlardan yana tavır almanın gururu mevcut bunları anlatırken...

Kibriye Sarıkaya komisyonun bir elemanı. Hapishanede yada içerde çocuğu yok. Ama çevresinde devrimci insanların olduğunu, devrimci insanları tanıdığını anlatıyor. Devrimcileri sahiplenmenin gerekli olduğunu, bunun önemini bildiğini söylüyor. Komisyon çalışmalarını önemli bir girişim olarak değerlendiriyor. Devrimcileri

Analar, topluca Tuzla şehitlerinin anmasında görülmüyorlar...

anlatırken: "çok söze gerek var mı? Devrimciler birer çiçektir. Bir çiçeğin güzelliğini düşün?" diyor sevgiyle. "Bize dayatılan yaşam acıverici. Dayatılan yaşam faskıcı. Bu dayatmalarda ancak devrimle biter".

Şaziye Yalçın, 1988'de katledilen Tuzla şehitlerinden Fevzi Yalçın'ın annesi. Mahsun, dinliyor komisyon arkadaşlarını... O da düzenin iğrençliğini kendi kelimeleriyle birkez daha anlatıyor. Oğlunun çevresindeki insanlardan farklı olduğunu, farklı davrandığını anlatırken, bir anısını aktarıyor diğer analara... "Fevzi çocukken okulda yapılan bayramlara katılmazdı. Bir gün yine okulda bayram vardı... Herkes bayram sevinçleriyle dışarda gürüyor eğleniyordu... O Mahir Çayan'ın ölümünü duymuş, oturup ağlamıştı. Fevzi hapisteyken yine bir gün ziyaretine gittiğimde, ilkökul öğrencisiyken yaşadığı bir olayı anlattık birbirimize" diyor ve devamla "Fevzi çok ince düşündü. O evdeyken evimizin havası değişirdi. O nun sözleriyle evimize dünya, evimize güzel olan herşey dolardı. Devrimciliği hak edilmeli. Devrimciliğin onurunu hakeden taşmalı" diyor. Ve devamla: "Fevzi şimdi yok. Ama diğer çocuklarda benim... Onlara sahip çıkmak bizim görevimiz".

Bütün analar bu devletten nefret ediyorlar. Sözcüklerine önce devlete olan nefretlerini dile getirecek geliyorlar. Çünkü yaşanan olumsuzlukların en büyük payı onların. Toplumumuzda en ağır yükü omuzlarında taşıyan kadınlar... Analar... İyiden, güzelden, doğrudan yana istemleri olduğu için işkence gören, öldürülenlerin anaları... Bunlardan biri Hüsnüye Adah. Oğlu İsmail Hakkı Tuzla önderinde katledilen dört devrimciden biri. Hüsnüye anada devletten yana derli. "Bu devlet rezil bir devlet. Önce çocuklarımızı kattatılar, sonrada mahkemelerde kendilerini haklı çıkarmaya çalıştılar. Görevlerini yapmıyorlar. Görevlerinde suçsuz çocuklarımızı öldürmek... Bu devlet bizim dostumuz değil." diyor ve oğlunun kalbinin hep devrim için çarptığını, arkadaşlarını çok sevdiğini, herkesin onun için değerli olduğunu anlatıyor ve "Oğlum sevgi dolu bir insandı" diyor Hüsnüye ana.

Çocukları şu an hapiste olan, gerilla olan bir anada Güzel Şahin. "Çocuklarımı ben devrimci yaptım" diyerek söze giriyor. Gülsuyu gecekondularının mücadelesinde buldum. O zamanlar hepside

için canlarını veriyorsa, bizde kendi köşemizde oturup yılanın bize dokunacağı günü beklememeliyiz" diyor.

Gülizar Aslan oğlu Hasan Hayri'nin Diyarbakır zindanlarında geçirdiği on yılı anlatıyor. O kırk kişinin ölümüne tanık olan, duymanın tüylerini ürperten Diyarbakır zindanlarını. Gülizar ana: "Hasan Hayri'nin Diyarbakır Cezaevi'nde çektiği sıkıntılarını hesaba yapmaz. Tam beş yıl hücrelerde kaldı. Buradan kalkıp gidiyorduk sadece iki dakika görüşmek için. Birçok kere açlık grevine girdi. Bir keresinde tam 55 gün açlık grevi yaptı. O ölümden korkmuyordu. Açlık grevi bittiği gün cezaevinde görüşe gitmiştik. Benden bir subaydan kendi adına özür dilememi istedi. Grevin son gününde kendisini kaybettiğini, o sırada subaya küfredtiğini, ama küfretmemesi gerektiğini söyledi" diyor ve oğlunun hapse girmesinden sonra yaşamının değiştiğini, olaylara daha duyarlılaştığını, özellikle bu konuda eşinin kendisine çok yardımcı olduğunu anlatıyor.

Fatma Şimşek, Zohre Dü, Rahime Tepeli, Selvi Gülmez, Hakiye Reçber anaların çocuklarını babalarından daha fazla sahiplendiklerini anlatıyorlar. Toplumumuzda çocukların yetiştirilmesigörevi, varolan sosyo-kültürel yapının sonucu daha çok analara düşüyor. Bu durum analarla çocukları birbirine daha fazla yaklaşıyor. Bu da onların çocuklarını daha fazla sahiplenmelerini getiriyor. Cezaevi kapılarında vs. bunun bir örnek olduğu yaşıyor. Seza Mis Horoz'a Selvi ana bir ane olarak aynı şeyleri yaşayacağını söylüyor düşüncesini güçlendirmek istemesine... Seza: "Bir devrimci anayla baba arasında fark yoktur. Onlar çocuklarına ortak sahip çıkarlar" diyor.

Analar eşlerinin çocuklarına kötü davrandıklarını, kendilerinin çocuklarının yanında yer almalarını engellemelerinden yakınıyorlar. Ama bunu aşmaya çalışacaklarını söylemeden geçmiyorlar.

Birgen GÜLÜNAY'ın eşi Hasan GÜLÜNAY geçen yıl gözaltında kaybedildiğinde sadece çocuklarına bakan bir ev hanımıydı GÜLÜNAY: "o zamanlar dünya yalnızca evimle ve çocuklarımla sınırlıydı ama şimdi arkadaşların yardımıyla çok şey öğrendim, değiştim şimdi kendi kendime bir çok konuda ka-

rar verebiliyorum. İnsanların sorunları beni ilgilendiriyor hepimiz dışarı çıkmalıyız, ancak böyle dünyayı öğreniriz diyor."

Analar çocuklarının devlete askerlik yapmaması noktasında da bembfikler. "Bu devlete asker verilmemez. Çocuklarımızı birbircine kırıdırıyorlar. Çocuklarımızı askere göndermeyiz" diyerek devletin halkı halka kırdırma politikalarına alet olamayacaklarını açıklıyorlar.

Analar nasıl bir dünya istediklerini anlatırken, hepsinin ortak anlam suyu: bu düzen herkese yetecek kadar büyük Devrimciler eşit, özgür güzel fakir ve zengin olmadığı bir düzen istiyorlar bizim devrimden anladığımız budur diyor, Rahime TEPELİ.

Bütün kadınların ortak çağrısı ezilen her kesin bu örgütlülüğe katılması. Herkes sahiplensin güzeli onurlu olanı. Güzel Ana bu çağrıyı şöyle dilendiriyor: "Diyecemiz o ki bütün halk birleşsin devrimcileri sahiplensinler mücadele versinler. Çünkü köpeklere gücümüz böyle yeter. Komisyon bizi bir araya getirecek bu iyi bir şey. Haklarımızı faşistlerden almak bizim işimiz" diyor.

Demokratik Haklar Derneği oluşturdukları komisyonlar ve kültürel çalışmalara, çalışmak isteyen herkesi bekliyorlar.

Analar, bütün anne ve babaların çocuklarını sahiplenmelerini, onların haklıdan, doğrudan yana olan kavgasını güçlendirmek için omuz vermelerini istiyorlar. Mesajları bu noktada ortak. Bir ana, Gelsinler derneğe, çalışmalarımızı sahiplensinler. Burayı kızılay olarak görmesinler. İhtiyaçları olduğunda koşup olmadığında da kapısına bakmasınlar etmesinler. Bu çocuklar hepimizdir. Biz onları ne kadar sahiplensinsek, biz cezazelerimize ne kadar katılırsak, acımızı sevincimizi ne kadar paylaşırsak, o kadar kazançlı çıkarız, diyor.

Demokratik Haklar Derneği çalışanları; derneklerine daha fazla destek beklidiklerini, yanını bugünden yaratmanın bir aracı olan demokratik kitle örgütlerini demokrat, duyarlı olan her insanın sahiplenmesi gerektiğini söylüyorlar.

Ve "çalışmak isteyen, bu demokratik platformda yer almak isteyen herkesi aramıza bekliyoruz" diyorlar.

Şehit ve Tutuklu Aileleri Komisyonu'nda bir araya gelen analar; duyarlı olan herkesi dernekte çalışmaya çağırarak; "Haklıdan yana, doğrudan yana olan, zengin fakir ayrımının olmadığı, insanların rahat ve özgür yaşadıkları bir dünya mücadelesi veren çocuklarımıza sahip çıkalım" diyorlar.

Başkan Mao'nun 100. doğum

Başını Rus Sosyal-emperyalistlerinin çektiği revizyonizm dalgası, 1970 ve sonraki yıllarda kendilerine bağlı uydu kontra örgütler aracılığıyla darbe, işgal ya da entrikalar yoluyla birçok yerde iktidarı ele geçirmiş veya ahlaklı yön-temler kullanarak (halkları birbirine düşürme, parayla satınalma vb.) iktidarlara ortak olmuştur.

Dünya halklarının kanını, işgalci "kızıl ordu'su, sosyal-faşist diktaları ve sosyal-faşist kontra örgütler aracılığıyla bir kene gibi emen sosyal-emperyalizm bir yandan diğer bir süper güç olan ABD ile arasındaki pazar savaşına kıyasla devam ederken ideolojik olarak da ML bilimine saldınlarına amansızca devam ediyordu. Bunu Maoçuluğa karşı savaş maskesi altında hızlandırıyor. Zira bu, işlerini bir nebze olsun kolaylaştırıyordu. Çünkü kendileri büyük bir mirasın sahipleriydiler ve isimleri bile hala "Sovyetler Birliği" olarak anılıyordu. Dünya halklarının, ML bilimine duydukları sempati-den mahrum kalmamak için doğrudan bu işme saldın onlar için mümkün değildi. Ancak bilimin beşinci klasik olan Mao'nun şahsında saldırı daha kolaydı. Böylece ML biliminin adını anmadan fakat Mao Zedung'u bundan soyutlayarak yapacaklardı. Ideolojik olarak Maoçuluk çığ gibi büyüyordu. Dünya halkları nezdinde Maoçizm ML'nin bir üst aşaması olduğu bilince çıkmaya başlamıştı. RSE'nin ideolojik olarak en çok çekindiği akım böylesine kıyasla büyürken mücadeleyi gevşetmek pek akıl kârı değildi. Bu saldırı kampanyası özellikle 1970-80 arasında doruğuna çıktı.

Yazının ilk bölümünde de belirttiğimiz gibi Mao Zedung'un aleyhine derme çatma faaliyetlere girişiler. Sözgelemi bugün Rus aydın ve demokratlarının Mao Zedung'tan haberleri bile yok. Ve her aşamada Mao'nun keşfedilmesi için ancak şimdi imkan bulabildiklerini tekrarlıyorlar. Zira son 30 yıldır "Sovyetler Birliği"nde yayınlanan hiçbir yayında Mao'nun lehine bir kelime dahi okuyamamışlar hatta ansiklopedilere bile girememiş Mao Zedung.

1970'li yıllara kadar Türkiye Devrimci Hareketini adeta felç eden modern-revizyonizm, dünyanın her yerinde olduğu gibi Büyük Proleter Kültür Devrimi'nden sonra Türkiye'de de geriliyor. 1966 yılında başlayan BPKD, bütün dünyada etkisini gösteriyordu. Uzak doğuda gerilla hareketleri olarak yansımaları gösterirken özellikle Avrupa ve diğer ülkelerde gençlik hareketleri olarak ortaya çıkıyordu.

Dünya çapında kıpırdanmalara şu veya bu şekilde yansıyan, onları saran hareketler yoluna iten, Çin'de ise tamamen bir altüst oluş yaratan bu devrim nasıl bir devrimdi?

Onaltı-onyedi yıl öncesine kadar büyük burjuvazi ve büyük toprak ağaları sınıfını tasfiye etmiş, emperyalizmi kovmuş bir halk demokrasisinde yeniden bir devrim niçin ve kime karşı yapılabiliirdi?

SOSYALİZMDE SINIF MÜCADELESİ VE DEVRİM

Mao Zedung, sosyalizmin "onbin ter-sahlık bir yürüyüşün ilk adımı olduğu

dolayısıyla proletaryanın iktidarı olma-sıyla sorunların hemen çözülemeyeceği, ancak çözüm için yeni bir başlangıç olduğu iddiasındaydı. 1957 yılında CKP MK'sı konuya ilişkin görüşlerini şöyle ifade ediyordu: "Proletaryanın iktidarı almasından sonra çok uzun bir tarihi süre boyunca sınıf mücadelesi insan iradesinden bağımsız, nesnel bir yasa olarak sürer. İktidarın alınması öncekinden yalnız biçimsel olarak ayrı-lır."

Bu tespit, tabii ki Marksizm-Leninizm bir tabu, Marx ve Lenin'in eserlerine birer "kutsal kitap" gibi bakanların kafasını allak bulak edecek. İnsan için "siğir gübresinden daha az yararlı olan dogmatizm" böyle bir şeyi kabul edemezdi. Çünkü ne Marx'ta ne Lenin'de ne de diğer bir klasikte böyle bir şey yoktu. Geriye dönüş tabii ki mümkündü, ama bu dışsal bir müdahale ya da mezarından hortlayacak ölümlerle mümkün olabilirdi. Yani emperyalist bir işgal ve darbe olmaksızın sosyalizm-den geriye dönüş ancak küçük üreticinin yeniden palazlanması ve iktidarı ele geçmesiyle mümkün olabilirdi. Oysa Mao Zedung bambaşka bir şeyden söz ediyordu, burjuvaziyi ülkenin dışında ya da küçük üretimin ilerki evrelerinde aramayı, daha yakın bir yerde, burnunuzun taa dibinde, yönetimi-nizde, KP'nin bizzat içinde arayın di-yordu.

Geriyeye dönüş gerçeğini görememiş ya da sosyalizm pratiğini yeterince ya-sayamamış Marx ve Lenin'den bunu beklemek oldukça fazla bir iyimserlik-tir. Bunun aksini tespit etmelerini Mao Zedung hem sosyalizmin anavatanı sayılan bir ülkede nasıl yok edildiğini

Sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki bu mücadelede sosyalistler elbeteki eleştiri-mücadele-dönüştürme ilkesini kitlelerle kaynaşarak hayata geçirmişlerdir. Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimi, ezilen yoksul kitlelerden alır gücünü. Ve kitlelerle bütünleşemeyen bir doğru, ne kadar canalıcı olursa olsun hiçbir anlam ifade etmez. Kolektif çalışma bütün komünist partilerin ve sosyalist demokrasilerin vazgeçilmez ilkesidir.

görmüş hem de yaşam pratiği bakımın-dan daha uzun bir sosyalizm pratiğine sahip olmuştur.

Üretim araçlarını kamulaştırmakla sınıf çelişkilerinin ortadan kalkmayacağına, kapitalizmin geri dönüşünün tü-münden yok edilemeyeceğine işaret eden Mao Zedung, kafa ile kol emeği, kent ile kır, yöneten ile yönetilen diğer bir deyişle parti-devlet ile yığınlar arasın-daki çelişki ve ücret dağılımında sos-yalizm çatısı altında devam eden burjuvazi hukuk vb. çelişkileri çözümü için BPKD misali devrimlerin bir veya bir-kaç kez değil belki günlerce kez yapıl-ması gerektiğini belirtiyordu.

Devrimin, Kültür Devrimi, olarak adlandırılması adının yaptığı çağrışım-dan dolayı hep üstyapısal bir dönüşüm olarak beyinlerde yer etmiştir. Oysa BPKD'nin bu yönü ikincildir. BPKD in-celendiğinde görülecektir ki asıl işlevi ekonomik altyapının canalıcı yanı olan

üretim ilişkilerini sarsmak; onun kaba-lasan, uyumsuzlaşan yönlerini yeniden düzene sokmaktır.

Mao Zedung Kültür Devrimini değer-lendirirken şöyle diyor: "Kızıl muhafız-ların devrimci eylemleri toprak ağası sınıfa, burjuvaziye, emperyalizme, revizyonizme, aynı zamanda da işçi-leri, köylüleri, devrimci aydınları, dev-rimci grup ve partileri sömüren, onlara karşı çıkan çakallara karşı duyulan öf-keyi ve suçlamayı dile getiriyor." (abc)

Görüldüğü gibi Mao Zedung BPKD'nin öncü gücü olan Kızıl Muha-fızların eylemlerinin hangi sınıflara yö-neldiğini ve devrimin niteliğini değer-lendiriyor.

Gene aynı talimatta Halk Kurtuluş Ordusunun çalışma tarzına ilişkin yön-ter belirtiliyor: "Ordu içindeki her birim şu üç alandan bir ya da ikisini kendi içinde uygulamalıdır: Tarım çalışması, sanayi çalışması, siyasi çalışma (...) Bu, kendilerini öncelikle öğrenime ver-meleri gereken ve aynı zamanda baş-ka türden bilgiler de edinen öğrenciler için de geçerlidir."

BPKD öncesi CKP içinde birçok mevkide etkinliği ele geçiren Liu Şao-Si çizgisinin üretim sürecini doğrudan etkileyen birçok görevi şöyle sıralanı-yor: "Karar verme yetkisini idareciye teslim etmek", "üretici güçlerin herşeye kadir olduğu teorisi", "Kara öncelik tanı-mak", "primlere öncelik tanımak", "işçi-lerin uzmanlara boyun eğmesi ve uz-manlara öncelik tanımak"...

Liu Şao-Si bu yönlemlerle Çin'e birçok "özgürlük" kazandırdığını iddia ediyor. Kişiyi özel mülkiyeti ve serbest pazarı yücelten Liu Şao-Si çizgisinin sosyalizm yukarıdaki yöntemlerle "kazandırdığı özgürlükler", "kredi alma özgürlüğü, faizle borç verme özgürlüğü, toprak alıp satma özgürlüğü, tarım işçileri ki-ralama özgürlüğü, pazar özgürlüğü, kafa emeğinin kol emeğine egemen ol-ma özgürlüğüdür." Ve bütün bu "özgür-lükler" partinin devrimci disiplini ile sağ-lanıyor.

BPKD'de ise fabrikaların yönetiminden, üretimin planlanmasına ve ücret dağılımına kadar her şeye sınıf bilinçli kitleler katılıyor. Üretimin örgütlenme-sinde söz sahibi oluyordu. Hayatın he-men her alanında yönetime katılan ko-lektif örgütler, devrimci komiteler dev-rimci kitlelerden, devrimci kadrolardan, Halk Kurtuluş Ordusunun üç temsilci-sinden bileşik bir yapı olarak kurulur; buna genç, orta yaşlı ve yaşlı kadrolar-dan oluşan başka bir üçlü bileşim de katılır.

Komünist Partisinde ya da devletin herhangi bir kademesinde yönetimi ele geçiren revizyonistler, proletaryanın aksiyoner burjuvaziye karşı kullanması gereken diktatörlüğünü artık karşılardı-nda proleter ideolojyil savunan unsurla-ra karşı kullanmaya başlarlar ve yöne-linmiş olunan yanlış adımların eleştiri-sini sözde "proletaryanın jübeyi" sus-turmaya çalışırlar. BPKD öncesi birçok Maoist aynı "demir disiplin" gerekçe-siyle partiden uzaklaştırılmıştır.

BPKD ise bu anlamda, ML kadro ya-ratıcılığının bütün yönleriyle gün işi-ğine çıkabilmesi için en uygun ortamı ha-zırlamıştır. "Yüz çiçek yan yana açsın ve yüz düşünce akımı birbirine yarış-sın!" şiarı, her şeyden önce Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimiyle donan-mış tek bir komünistin dahi, emper-yalist burjuvazinin bütün orduların-dan ideolojik olarak daha güçlü ol-duğunun ifadesidir. Proletarya ide-olojisinin savunucuları hiçbir burjuva akımı karşısında kendilerini fade et-mekten ve doğruyu savunmaktan aciz kalamazlar. Ideolojik olarak proletarya-nın bilimini savunamayan, her düşün-ce akımını, her yanlış düşünceyi zaptu-rapla sürdürmeye çalışanların zaten proletaryayla bir ilgileri olamaz. İşle BPKD'ne ilişkin alınan 17 kalem-

lik kararın 6. maddesi: "... tartışma sıra-sında her devrimci, konuları kendisi iyi-ce düşünmeli ve bir komünistin konuş-maya cesaret, düşünmeye cesaret, hareket etmeye cesaret ruhunu ge-liştirmelidir." (abc)

Bu konuda ktsatçı Jack Gray'in gö-rüşlerini aktarmadan geçemeyeceğiz. Yazar BPKD'yi yakından izlemiş ve bir karşılaştırma yapmış. Mao'nun iktisadi düşüncesinin temel özelliklerinden biri de atılım ruhuna... "göze alma" cesare-tine verdiği önemdir. Maoçu çizginin

m yılında yaşasın Maoizm!-2

yürürlükte olduğu işletmelerin çoğunda, yeni bir fikir ve onu ilkin kendi başına deneme riskini göze aldıktan sonra kolektifi de onu benimsemeye ikna eden bir kişi ya da küçük bir grup vardır. Şurası kesindir ki, Maoçu bakış açısı kolektif sanayi örgütü içindeki atılım ruhunu hızla kalkınmanın anahtarı olarak görür; Maoçu eğitimin esaslarından biridir bu.

"Bununla Sovyet Stahanovçuluğu arasındaki farkın altını bir kere daha çizmekte fayda var. Stahanov eşi görülmemiş bir hızla çalışıyor, fakat hiçbir

zaman gözlerini kaldırmıyor da yanında çalışan yoldaşlarına ya da fabrikanın nasıl yönetildiğine bakmıyordu. Kendini bir birey olarak işine adanmış, ama aynı zamanda kendini topluluktan tamamen koparmıştı. Çin'de ise tam tersine bireysel çalışma ile kolektif çalışma sınırsız kaynaşmış bulunmaktadır.

ELEŞTİRİ- MÜCADELE- DÖNÜŞTÜRME

BPKD boyunca Kızıl Muhafızlar örgütünü oluşturan grupçukların ayrık-

lıkları, "sol"culukları olmamış mıdır? Buna hayır demek mantık dışıdır. Milyonlarca, on milyonlarca insanın katıldığı bir halk hareketinde, devrime katılan yığınların bütün hareketlerinin tek bir kalıptan çıkar gibi programatik olacağını öne sürmek hayalciliktir. Her halk hareketinde ya da her devrimde olduğu gibi BPKD'de de bu tür "sol" sapmalar ortaya çıkmıştır. Ama yanlış olan bunları devrimin genel çizgisine mal etmektir. BPKD bütünlüğü olarak ele alınıp incelendiğinde şu gerçek görülecektir ki, bütün Çin tarihi boyunca hiçbir halk ayaklanması ya da devrim, bu derin kansız ve yapıcı geçmemiştir. Ortağın bütün BPKD süresinde partiden tasfiye edilenlerin oranı yüzde 11 geçmemiştir.

Mao Zedung'un "karargahları bombalayın!" önermesi tabii ki bizzat KP'ye yöneliktir. Bu herşeyden önce kapitalist yol ile sosyalist yol arasındaki ideolojik mücadelenin birinci plana çıkması anlamına gelir. Ve yöntem daha başından tespit edilmiştir. Eleştiri-Mücadele-Dönüşürme.

İşte Mao zedung yoldaşın Kızıl Muhafızlara gönderdiği bir mektuptan bir pasaj: "...Bizler, sizleri desteklerken aynı zamanda da kendileriyle birleşebilecek herkesle birleşmeye özen gösterilmesini isteriz. Ciddi hatalar yapmış olanlara gelince bu gibi kimselere de hataları gösterildikten sonra çalışmak, hatalarını düzeltmek, hayata yeniden başlamak fırsatı verilmelidir. Marx, proletaryanın, yalnızca kendisini değil, bütün insanlığı kurtarması gerektiğini söylemişti. Proletarya bütün insanlığı kurtarmazsa o zaman kendisi de kurtuluşu kavuşamayacaktır. Sizin bu gerçeğe önem vermenizi özellikle istiyorum yoldaşlar."

Önce kapitalist yolcu/yolcuları kıyasıya bir eleştiri bombardımanına tutmak, bunları kitleler içinde teşhir etmek ve kitlelerle olan ideolojik bağlarını tımden ya da çoğunlukla koparmak... Fakat bununla yetinmemek eleştirilenin yerine yeni çalışma ve yönetme anlayışını tesis etmek ve bürokratileşmiş kapitalist yolcu/yolcuların işine sokmak, bu şekilde kendi hatalarını telafi etmesi, onlardan kurtulabilmesi için fırsat tanımak.

Dönüşürmenin biricik yöntemi pratiktir. Bu sınıf mücadelesi olacağı gibi aynı zamanda üretim mücadelesi pratiğidir de. BPKD'nin ilk günlerinden başlayarak sonuna kadar, müdürlerin kalifiye olmayan en alt kademeleerde kol emeği ağırlıklı işlerde görevlendirildiği, belediye başkanlarının temizlik işlerine personel olarak verildiği ve üniversite profesörlerinin dönüştürülmesi olarak tarım sektöründe çalıştırıldığı görülecektir. Fakat bunun aksine yeniden oturtulmaya çalışılan sistem eskinin bir tekrarı olmamıştır. Kafa emeğini ağırlıklı olarak kullanan unsurlar nasıl kol emeği sarfetmeye yönlendirilmişse, kol emeğini kullanan işçi sınıfına felsefe okullarının kapıları açılmıştır, tarlada çalışan köylüye üniversitelerin yolu açılmıştır.

Uzman ile uzman olmayanın arasındaki farkı çalışmayı köreltmenin asgariye indirmenin yöntemi, birini masaya bağlayan diğerini de tarlaya bağlayan prangalarından azat etmektir. Yöneltilen yönetime katılabilmeli, yöneten ve planlayan da üretime katılabilmelidir. Böylesi bir mücadelede sebat edilmediği müddetçe evrimci tarz devrimci tarzla baskın olacaktır. Kafa ile kol, kent ile kır arasındaki çelişmeler an be an farklılaşmayı yaratır ve büyütür.

Mao Zedung'un bu konuya ilişkin bir açıklaması şöyle: "Yüksek aylıklar hiçbir zaman küçük bir gruba hasredilmemelidir. Parti, hükümet, sanayi ve halk konularını personelinin aylıkları ile halk kitlelerinin aylıkları arasındaki uçurum yavaş yavaş ve akla uygun bir biçimde kapatılmalıdır. Personel, yetkilerini kö-

tüye kullanmaya ve özel ayrıcalıklara sahip olmaya teşvik edilmemelidir.

Sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki bu mücadelede sosyalistler elbet- teki eleştiri-mücadele-dönüşürme ilkesini kitlelerle kaynaşarak hayata geçirmişlerdir. Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimi, ezilen yoksul kitlelerden alır gücünü. Ve kitlelerle bütünleşemeyen bir doğru, ne kadar canalıcı olursa olsun hiçbir anlam ifade etmez. Kolektif çalışmaya bütün komünist partilerin ve sosyalist demokrasilerin vazgeçilmez ilkesidir.

KITLERDEN KITLERE

Marksist bilgi kuramına, yaptığı çözümlerle önemli katkılarda bulunan Mao Zedung çalışmalarını entelektüel bir tasarım olarak bırakmamış; bunları toplumsal yaşamın içine aktararak kitlelerle bütünleştirmiştir.

BPKD, on yıllık tarihi boyunca kitlelerden kitlelere teorisinin denektaşı olmuştur. Böylece kitleler proletarya diktatörlüğünde kolektif örgütleriyle bizzat toplumsal yaşamın idaresine katılmakla kalmıyor, ve düşünceleriyle, öngörülerıyla sosyalizmin bilgi hazinesini de zenginleştiriyordu.

"Partimizin bütün pratik çalışmalarında doğru önderlik, kitlelerden kitlelere ilkesine uygun olmak zorundadır. Bunun anlamı şudur: Kitlelerin fikirlerini (dağınık ve sistemleşmemiş fikirleri) almak ve onları derli toplu hale getirmek (onları inceleyerek, derli toplu ve sistemli fikirler haline getirmek), ondan sonra yeniden kitlelere gitmek ve kitleleri bunları kendi fikirleri olarak benimseyene, onlara sıkı sıkı sarılmaya ve onları eyleme dönüştürmeye kadar bu fikirleri yaymak, açıklamak ve bu fikirlerin doğruluğunu bizzat kitlelerin eylemi içinde sınamak. Sonra kitlelerin fikirlerini alıp bir kez daha derli toplu hale getirmek, yeniden kitlelere gitmek ve böylece ısrarla bu fikirlerin uygulanmasını sağlamak. Böylece fikirlerin her defasında daha doğru, daha canlı ve daha zengin bir hale geldiği sonsuz bir helazon içinde bunu bir daha, bir daha tekrarlamak işte Marksist bilgi teorisidir."

Sanat ve edebiyattan, toplumsal idareye kadar hayatın her alanında gerçekliğini yitirmeyen, biz farkına varmasak da kendisi işleyen bir yasa. Tarihsel olarak konu irdelendiğinde görülecektir-ki kitleler nezdinde maddi bir güç haline gelen bilgi, ne onların anlık duygusal tepkimelerinin uzantısı olan popülist bilgidir ne de kendisinden on adım uzakta ilerleyen ütöpik bilgidir. Kitleler özlem ve istemlerinin derli toplu hale getirilmiş, sistemleştirilmiş, fazla değil kendisini sadece bir adım önünde olan, kendisinden kopuk olmayan tasarımlar ya da programları maddi bir güç haline dönüştürürler.

Mao Zedung, "Ben partili bütün diğer yoldaşlarla birlikte kitlelerden öğrenen bir öğrenci olarak kalmak istiyorum" diyerek kitlelerin yeri göğü sarsıp yıkan ve muazzam bir şekilde yapan gücüne hayranlığını dile getirmiştir.

BPKD sırasında bir işçi güncel pratiğini anlatıyor: "Öğretmenlerin toplumun çeşitli kesimlerinde araştırma yapmak üzere üniversitelerden çıkarmalarını sağlıyoruz. Sonuçlarını deneyleri, yenilikleri ve bulgularını inceliyoruz. Yaptığımız inceleme ve araştırmadan sonra, mahalli işçiler, köylüler ve askerler tarafından önerilen yeniliklerin ya da bulguların ışığında dersleri değiştiriyoruz, sonra da bunların öğrencilere bütün ayrıntılarıyla açıklanması ve öğretilmesi için yeniden derslere katılıyoruz."

Böylece kültür halkın malı haline getiriliyor ve daha yüksek düzeye çıkıyor.

Devam edecek

Türkiye'de sınırlar ve sınırların arsindeki çekiş dünyadaki toplumsal ve sosyal gelişmelerden soyut değildir. İşçiler, köylüler, memurlar gençlik ve diğer halk kesimleri hakları ve özgürlükleri için her dönemde sürekli örgütlenmek ve toplumsal gelişmelerde yerlerini alarak kendi çıkarlarını doğrultusunda çeşitli boyut ve biçimlerde mücadele vermektedir. Çalışan emekçi kesimlerin bir bölümünü teşkil eden kamu emekçileri de bu doğrultuda mücadele sahnesinde yerini almıştır.

1980 yılından sonra diğer halk kesimlerinde olduğu gibi Kamu emekçilerinin de suskun ve örgütsüz bir sürece girdiğini görmekteyiz. 1980 öncesinde memur derneklerinde ve çeşitli demokratik kitle örgütlerinden üye ve yöneticilerinden özellikle demokratik cephesinde yer alanları, 12 Eylül 1980 cuntasının baskı, işkence, özsevi ve kıyımlarına maruz kalmıştır.

1986 yılından itibaren İLO (uluslararası çalışma örgütü) ve diğer uluslararası örgütlerin kamuoyunun gündemine gelmesiyle birlikte; kamu çalışanlarının sendikalaşma talebi çalışanlar arasında tartışılmaya başlandı. 1987 ve 1988 yıllarında tabii odaları, mimar mühendis odaları ve çeşitli mesleki kuruluşların öncülüğünde Ankara ve İstanbul'da "Türkiye'de ve memurların sendikal hakları" konulu sempozyum ve panellerin düzenlenmesi sendikalaşma tartışmalarını hızlandırdı.

Bu dönemlerde kamu çalışanları 1980'den 1990 yılına kadar odaların dışında şa mesleki derneklerde örgütlendi. Öğretmenler EĞİT-DER, Sağlıkçılar Teknik Sağlık Elemanları Derneği (TSD), Hemşireler Türk Hemşireler Derneği (THD), Destinyolcular Demiryol Reel Memurları Derneği (DMBY-DER), PTT çalışanları, PTT Çalışanları Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (PTT-ÇAYAD), Ziraatçılar Türkiye Ziraatçılar Derneği (TZD), Belediyeciler, Belediye Memurları Derneği (BEM-DEM), Maliyeciler Maliye Çalışanları Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (MAD-DEM) de örgütlenerek mesleki sorunlarına sahip çıkmaya çalışmışlardır.

Bu memur dernekleri Ağustos 1989'da İstanbul'da Tabipler odasında bir araya gelerek "İstanbul Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Platformu"nu kurdular.

Bu bir araya gelişte öncelikle o anki yasal/hukuksal durumu üzerine tartışmalar ve görüşmeler gerçekleştirilerek, mücadelenin nasıl yapılacağı, nasıl bir sendikal anlayışa sahip olunduğu üzerinde demokratik kitle örgütleri arasında tartışmalar yaşandı. Buradaki en önemli özellik katılan temsilcilerin büyük bir çoğunluğu güç ve eylem birliğini, işkolu düzeyinde örgütlenme anlayışı, grevli toplu sözleşmeli bir sendikalaşmayı ve hak verilmez alınır ilkesini benimsemeleriydi. Bu çoğunluğun dışında kalan "Çağdaş Sendikal anlayış" Örgütleri Toparı Sözleşmeli bir tabaka sendikası savunarak mücadelenin başında gerçek yüzünü ortaya koydu. (Bu Çağdaş Sendikacılar daha sonra Eğitim-İş, Genel-Sağlık-İş sendikalarını kurarak işbirliği ve uzlaşmacı sendikal anlayışlarını somutlaştırdılar.)

İlk dönemlerdeki toplantılarda daha çok katılan temsilcilerin kendi iradi anlayışlarının tartışıldığı

Bilinç

Mahmut Dedeoğlu

Kamu çalışanlarının durumu ve platformun değerlendirilmesi-1

ve öne çıktığı bir dönem olmakla birlikte giderek kurumsallaşmanın gerekliliği üzerinde duruluyor. Buna göre yolunsa, platformu derneklerden çıkarmak ve iş kollarında sendika komisyonları oluşturulması temelinde kendi içlerine yönelik işyerlerinden başlayarak işyerleri komisyonları ve giderek işkolunu kapsayan "Sendika yürütme komisyonları" oluşturuluyor.

İşkollarında oluşturulan komisyonlar İstanbul bazında "İstanbul Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Platformu" adı altında mücadelenin bütünsel olarak yürütülmesi temelinde ortaya çıkıp ve 1990 Temmuz ayında Sultanahmet Meydanında kitlesel olarak sahneye çıkıyor. Bu dönem paneller, eylemsellikler, basın açıklamaları, konferanslar gibi bir dizi çalışmalarını içine giriliyordu. Platform yürütülmesi oluşturuluyor, mali sekreter, ödüllü gibi görevlendirilmeler yapıyordu.

O dönem genel "Memur" eylemselliklerinin örgütlenmesi ve yürütülmesi bu platformdu. Çalışmalar İstanbul ile sınırlı kalmıyor, platform üyeleri diğer illerde kendi işkollarının örgütlenmesinde çalışıyor. Yapılan örgütlenme çalışmaları sonunda; 13 Kasım 1990'da Eğitim-Sen, 20 Aralık 1990'da Tüm Bel-Sen, 11 Ocak 1991'de Tüm Sağlık-Sen, 20 Mayıs 1991'de Tarım-Sen, 13 Kasım 1991'de Tüm Ray-Sen, 16 Ocak 1992'de Tüm Haber-Sen, 3 Şubat 1992'de Tüm Maliye-Sen'in kuruluşu gerçekleştiriliyordu.

Yine bu dönemde hukuksal alanda gelen baskılar, sınırların aşılması, gerek platform ve gerekse sendikalar olarak çeşitli eylemselliklerle bu uygulamalara karşı mücadele veriliyordu. Sendikaların valiliklerce kapatılması-mühürlenmesi, ardından mahkemeler sürecinin başlaması uzun bir süre hukuksal boyutlu çalışmalarını gündeme getiriyordu. Mahkemelerin kazanılmasına rağmen valiliğin ve emniyetin sendikaların mühürlerini sökmemesi üstüne kamu emekçileri sendikalarını mühürlerini itil olarak sökerek mücadelesine devam ediyordu.

Platformun gerek İstanbul merkezli ve gerekse di-

ke genelindeki mücadelesinde en önemli ve kamuoyunda ilgili uyandıran eylemini 16-22 Haziran 1992 Ankara yürüyüşü oluşturuyordu. Kuşkusuz bu zamana kadarki mücadele tek düzeyde sınırlıydı. Platform içinde genel bir anlayış birliği olmasına rağmen, gerek eylemsellikler döneminde ve gerekse zaman zaman mücadeleye hakim açılarındaki farklılıklar göze çarpıyordu.

İstanbul kaynaklı ve genel merkezli sendikalardan ayrı olarak Ankara genel merkezli sendikalar da bu dönem doğuyordu. Bu arada iki ayrı sendikal anlayış da kendini ortaya çıkartıyordu. İstanbul kaynaklı sendikalar mücadelenin "radikal" dinamiklerini oluştururken, Ankara kaynaklı sendikalar "Reformist" kanadı oluşturuyordu.

Ancak platformun bir dönem (ki bu dönem Ankara merkezli sendikaların kuruluşudur) dışında sendikaların kuruluşu ile "onları dışlamayalım", "platformu kitlesel hale getirelim" anlayışı ortaya çıkıyor ve aslında kendi dışlarında bir platform oluşmasının önünün kesilmesi için mevcut platformun genişletilmesi ve Ankara Merkezli sendikaların dahil edilmesi gündeme geliyordu. Bu anlayış platform içinde iki farklı çizginin ortaya çıkmasını sağlıyordu. Mevcut platform içinde bir kısım sendikalar platformun anlayışı ve mücadeleye perspektifi ile çelişen ve eylemselliklerden çok protokol işkollarına önem veren Ankara kaynaklı sendikaların mevcut yapıya katılmalarına karşı çıkarak, ilkelerin bir kez daha tek tek sendikalarca ortaya konmasını istiyordu. Platform içindeki diğer sendikaların bir kısmı ise ilkeler konusunda katı davranılmaması gerektiğini, biraraya geliş noktasında "birlikte iş yapma" ile ilkelendirilmesinin yeterli olacağını ve aksi davranışın kitleselleşmeyi engelleyeceğini öne sürerek kurulu sendikaların platform içine alınmasını istiyordu. Bu arada yapılan tartışmalarda "Devlet Sendikacılığına karşı çıkmak, işkolu sendikacılığına savunmak ve hak verilmez alınır ilkesini benimsemek" üzerine tartışılıyor ve bu ilkeler etrafında Ankara kaynaklı sendikalar da platforma dahil olarak, platformdaki sendika sayısı 20'ye çıkıyordu.

Burada şöyle bir yarışta varmak mümkündür. Sendikalar kurulmadan önceki platform yapısı ve anlayışı ile (ki mücadelesi de buna dahildir) sendikaların kuruluşu sonrası platform ve ayrıca Ankara merkezli sendikaların katılımı sonrası platform olarak belirgin farklılıklar ortaya çıkmaktaydı.

Sendikalar kurulmadan önceki platform, gerek mücadele anlayışı ve gerekse eylemselliklerdeki kitlesellik ve canlılık önceki dönemlere oranla gözle görülür oranda olumlu idi. Sendikalar kurulduktan sonraki platform ise daha çok; kendini vur etme, ölüme düzeyinde örgütlenmeye ağırlık verme (ki bu salt birçok sendika tarafından üye sayısını artırma ve işkolunda belli bir çoğunluğa erme olarak kendini gösteriyordu) gibi gereksinimlere öne çıkmasıyla bir ara duraksamaya giriyor, buna karşı eylemsellikler yine de gündemdeki yerini bazı sendikaların ısrarlı tutumları karşısında sürdürüyordu. Ankara kaynaklı (merkezli) sendikaların platforma dahil olması devresi ise ilk iki dönemden daha iyi durumlara dışarılanmasını ortaya çıkarıyordu.

DİLOVASI'NDA DİRENİŞ

Porland İşçileri'nin E-5 kıyısındaki onur çadırı

İstanbul-Özgür Gelecek/Gebze'ye bağlı Dilovası Mevki'i'nde 13 Eylül gününden bu yana süren bir direniş var. 1,5 yıldır üretimini 1,5 yıldır sürdüğü Porland Porselen Fabrikası işçilerinin başlatığı direniş kısa sürede duyuldu. Bunun nedeni, fabrikanın tam E-5 Karayolu kenarında kurulu olması. 165 işçinin çalıştığı Porland önünde kurulu direniş çadırı, kimileri için işçi sınıfının onuru demek, kimileri içinse "iş kapağı"

Çünkü direniş çadırını gören bazı işçiler "Bu işçiler atılmış, içerde adama ihtiyaç vardır" deyip iş sormaya geliyorlar. İş aramaya gelenlerin pek çoğu yoksul insanlar. Ancak bunların yolunu kesip, direnişi anlatma ve fabrikada çalışmanın direnişi kırmak anlamına geleceğini söylemek de yine direniş önderlerinin görevi. Porland'a iş için gelenler geri çevriliyor. Fakat bazıları işçi düşmanlığını bile bile kabulleniyor. Bunlar ve dire-

niş katılmayanlar yaklaşık 50 kişi ve halen içerde çalışıyor. Patron, bu korkak insanları işe minibüsü ile getiriyor. Evlerine minibüsü ile götürüyor.

Her sabah "servis aracı" dedikleri bir kamyonu doluşturup işe gelen porselen emekçileri, bu koşullarla savaşmak üzere örgütlenmedikleri gibi, haklarını arayacak bilinçte de değillerdi. Ancak 9 Eylül'de iki arkadaşları atılınca itiraz ettiler. Patrona bu insanları "niye çıkardınız?" diye sordular. O gün iş bırakmanın ve işverenle görüşmenin hiç bir faydası olmadı. Ancak işveren "söz" verdi. "Bundan sonra da toplu işten çıkarma olmayacak!" dedi. Bu söz üzerine işbaşı yapıldı.

İşçiler patronun sözüne güvenmekle yanlış yaptıklarını sonra anladılar. 13 Eylül'de 7 kişi muhabebeye çağrıldı. Ve çıkışları verildi. 7 kişinin atılması üzerine 15.00 vardiyası işbaşı yapıldı. Bunun üzerine işçiler devreye girdi ve 7 kişi hariç işbaşı yapılmasını teklif etti. Atılanların geri alınması koşuluyla işbaşı yapacaklarını söyleyen Porland çalışanları, o günden bu yana direnişi sürdürüyor. Hem de Gebze'den aldıkları büyük bir destekle. Kocaeli Sendikalar Birliği; Çevre belediyelerden işçiler; Gebze'de bulunan DKÖ'ler; Sosyalist-devrimci basın, direnişçi iş-

çilerin yanında yer alıyor ve destek ziyaretlerinde bulunuyorlar.

Direnişten sonra Kristal-İş Sendikası Gebze Şubesi'ne üye olan işçilere karşı patronun tavrı daha da sertleşti.

Gebze Jandarması, eylemin başından beri fabrika kapısında silahlılarıyla patronu bekliyor. Direnişin başladığı gün geldiler ve bu eylemin "yasadışı" olduğunu söylediler. "Bir avukata gidip danışmasını ve sorunun bu kanalla çözümlenmesini" önerdiler. Ancak işçiler, anayasamızın işçilerden yana olduğunu, o nedenle direniş yerini terk etmeyeceklerini söylediler. "En ufak yanlışlıkta direniş dağıtırız" diye tehditler savuran jandarmalar patrondan çok korkuyor. Çünkü patron Süleyman Pamukçu, fotoğraf çektirenleri gidip astsubaya şikayet ediyormuş.

İSTANBUL PORSELEN'DEN PORLAND'A

Porland'daki üretim araçları üç yıl öncesine kadar İstanbul Porselen'e aitti. Bin dolayında işçi çalıştıran İstanbul Porselen Fabrikası'nın 1990 yılında "zarar" nedeniyle kapanması gündeme gelince, yönetici konumundaki insanlar fabrikaya talip oldu. Dilovası'nda yeni bir yer tutuldu ve eski işçilerin evlerine mektup gönderilerek

15'e çağrıldı. Tazminatları safırlanan insanların yeniden işe çağrılması, çok eskiden beri patronlarca kullanılan bir yöntem. Porland işvereni kapasiteyi daraltmıştı. Bu kez fabrikanın toplam işçi sayısı 160 dolayında oldu.

Emek-yoğun üretim tarzıyla çalışan Porland işçileri, hem ilkel koşullarda üretiyorlar, hem de çok az ücret alıyorlar. Porselen tabak kalplarının pişmesini sağlayan ve 1700 derecede çalışan fırınların bulunduğu bölüm, sürekli hastalık üretiyor. İşçilerden zatürree olmayan hemen hemen yok gibi. Çünkü yaklaşık 35-40 derece olan bölümden çıkıp yemekhaneye girdiklerinde hava değişimden etkilenip hastalanıyorlar. İşçilerden biri, aşırı sıcakta çalışmanın bir başka yönüne değinip şöyle diyor: "Gormüyor musun? Hepimiz çöp gibiyiz!" Porselenin hammaddesi bulunmadığı yerde çalışan işçiler ise bütün gün beyaz toza bürünüyorlar. Beyaz Porselen hammaddesi derileri tahriş ediyor ve elin derisi soyularak tuhaf bir şekil alıyor. Ve işçiler.

Sağlığı süratle bozulan işçilerin pek çoğu bu koşulları değiştirmek istemiyor. Karşı çıkarsam işten atılırım diye korkuyordu. Ancak iki işçinin atılmasıyla kabanar öfkeleri ile başlayan direniş onlara güçlerini gösterdi.

Porland direnişçileri işe geri alınmaya kadar mücadeleyi sürdüreceklerini söylüyorlar.

Türkiye'de rantiyecilik ve rant sistemi

Esas olarak hiç çalışmadan elde edilen gelirlerle yaşamın sürdürülen asalak, tembel, üretme katkıda bulunmayan vb. kişilere "rantiyeci", bu tip gelirleri ise "rant" denmektedir. Modern iktisatta rant, aktif veya pasif sermayenin çeşitli biçimlerde sağladığı sağlayacağı gelir olarak beraber, kökensel olarak rant feodal toplumda, topraktan elde edilen gelir-kira anlamında kullanılmıştır.

Toprak kirası olarak ortaya çıkan rant, çeşitli dönemlerde farklı biçimlerle olarak, emek - rant, ürün-rant ve ticarî kapitalist dönemde para-rant biçiminde, toprak sahibine ödenmiş, daha sonraları yalnızca toprak kirası olarak değil üretimin diğer kesimleri için de rantasal gelir, yine farklı biçimlerle olarak elde edilmiştir.

Üretimin 3 temel ögesi olan EMEK-TOPRAK-SERMAYE içinde toprak, esaslı toprak kirası olarak rant yaratıyorsa, emek, ücret biçiminde ve sermaye de faiz biçiminde rant yaratmaktadır.

Nesnel bir biçimde baktığımızda gerek sermayenin faiz üretiminde, gerek emeğin ücret üretiminde ve gerekse toprağın toprak rantı üretiminde her zaman, zararı çıkan sömürülen emekçilerdir. Bu sömürü ise üretim öğeleri üzerinde her bir daldaki yüzlerce biçimde olmaktadır.

EMEĞİN SOMURULMASI

Arta-değer teorisinin ne olduğunu bilmiyoruz. Arta-değer gelişmiş bir ülke, kapitalist bir ülke değildir, aksine yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülke olduğumuz içindir ki, kapitalist tarzda bir sömürün hakimiyetiyle yüz yüze değiliz, yani hakim olan sömürü biçimi kapitalist değil, yarı-feodal bir sömürdür biçimidir. Ücret her ne kadar emeğin yarattığı bir gelir (rant) ise de, esas olarak emek harcamadan, çalışmadan kazanılan para arta-değer'in kendisidir. Yarı-feodal sömürü tarzının hakim olduğu ülkemizde emek, kapitalist arta-değer sömürsünün egemenliği biçiminde değil genel olarak, yarı-feodal tarzda sömürülmektedir. Bu ise özellikle feodalizmde en başta gelen üretim aracı olan toprak üzerinde kendini somutlaştırmaktadır. Toprak ağları tarafından toprağa dayalı doğrudan bir sömürü olmakla beraber, sermayenin tefeci-tüccar sermayesi

şeklinde üreticileri, işçileri, köylüleri vb. sömürmesi tam da yarı-feodal bir tarzın hakimiyetidir. Bu konu başka bir araştırma konusu olacaktır.

BANKA SERMAYESİ

Bugün Türkiye'de 1990 yılı itibarıyla 23 adet yabancı sermayeli, 33 adet kamu sermayeli, ve 25 adet özel sermayeli mevduat veya ticaret bankaları bulunmaktadır. Bu bankalar sermayeleri sayesinde birçok emekçi halk tabakasını sömürmektedir, ve bu sömürlerini ise yüzlerce tür yoldan yapmaktadır. Bunların içinde en önemlileri ve en çok payı alanlar şunlardır.

Karaisalamlarda, köylülere, hayvancılığa geliştirme projesi, tarımsal üretimi artırma projesi, bölgesel kalkınma projeleri vb. isimler altında krediler verilmektedir. Almış olduğu krediyi tarımsal alanda veya hayvancılığa kullanarak köylü, yıl sonunda taban fiyatları karşısında sıkıntıya düşmekte ve alması olduğu kredinin kendisini değil ancak faizini ödeyebilme sıkıntısına girmektedir.

Türkiye'nin her tarafında bu tip sermaye aşırı derecede yaygınlaşmıştır. Karadeniz'de çay, fındık üreticileri, Akdeniz'de naranciyeci, sebze üreticileri, Ege'de tütün, pamuk üreticileri, İç Anadolu'da hububat, bakliyat üreticileri vs. hepsi, taban fiyatlarının düşüklüğünden yakınmakta ve girdi maliyet giderlerinin yüksek olmasından dolayı, bunun %70 faizli banka kredileri ile takviye etmektedirler. Gelir-gider hesabı sorunda kâr etmeyen ancak kendi emeğini kendine satmış olan köylü bu krediyi ödeyememekte ve ya hayvanını, ya toprağını, ya da varsa değerli eşyalarını satarak, yokulmaktadır. Tefeciden faizle borç almaya da sonuca ekilemektedir.

Banka ise bu şekilde bir rant elde etmiş olmaktadır.

Aynı yöntemle, İ ve İlçe Tarım Müdürlükleri de ".... projeleri" adı altında sözde köylüye bedava tohumluk, ilaç gübre vs. dağıtmakta, karşılığında kendisi aracı olarak köylüyü bankaya borçlandırmaktadır. Sonuçta yine büsra ile emeğini ortaya koymak için söyle bir örnek vermek yeterlidir. 1988 yılında Van ve ilçelerinde ki bu proje diğer illerde de vardı. NAD (Nadas Alanlarının Daraltılması Projesi) adı altında bir proje uygulandı. Bu

proje kapsamında Van ve ilçelerinde köylülere başlıca nohut, mercimek ve fış tohumları satıldı. Örnek olarak; mercimeğe köylüye satış fiyatı 450 TL/KG'di. Bunun yanında gübre, sulama, çapa, ilaç vb. tohum masraflarını dışındaydı. Bu köylüler tarım müdürlüğünce Ziraat Bankasına borçlandırılarak o dönemde yüzbinlerce lira borç altına girdiler. Sonuçta normal bir verim alındı ve devletin açıkladığı mercimek taban fiyatı 225 TL/KG'di. Bütün köylüler zarar ettiler ve bankaya borçlanımlarını emeğinin için hayvanları ama sonuç nafile. Bu arada tefecilerden daha yüksek faizlerle borçlandılar ve kimisi toprağından oldu. Kimisi de emeğinden hayvanından vs.

Hayvanlıkta da durum farklı değildir. Yine çeşitli devlet kurumları Dünya Bankasının katkılarıyla yabancı ırk inekleri yüksek süt verimi alınması için dolar veya mark bázında satılarak sonu Türkiye nin doğa şartlarına uyum sağlayamayan bu hayvanların bazıları olmuş geri kalanları da yok bahasına kasaplara satılmıştır. Faizi düşük görünse de fakat dolar veya marka endekslisi bu borçlanımlar da yine köylüleri aşırı derecede zora sokmuştur.

Diğer taraftan çarpık gelişen şehirlerde durum hiç de farklı değildir. Sermaye burjuvaları da sermaye ve faiz barlarında da yine faizdir. Özel ve kamu bankaları, tüketicici, otomobil, ev, çocuk, eğitim vb. isimler altında krediler dağıtmakta ve faiz olarak da tüketici tarafından gözetilmeden boynunak istediği için fark edilememekte ama %110 lara varan bir faiz almaktadır. Buna karşılık tüketicilerin bankalarda açtıkları mevduat hesaplarına %6 gibi gülmeyecek bir faiz oranı getirmektedir. Uzun vadeli hesaplarda faiz oranları %60-70 gibi oranları ulaşıyorsa da bankanın aldığı faiz ile verdiği faiz arasında %100 lere yaklaşan bir uçurum mevcuttur. Buna bir de tüketicinin kendi faiz gelirlerinden devlete gelir vergisi ödediğini hesaba katarsak aradaki uçurumun ne kadar derin boyutlara ulaştığını rahatlıkla görebiliriz.

Böyle bir faiz politikasının olduğu yerde küçük esnaflar da bomlanıp nasıplarıne düşeni almaktadırlar. Enflasyonun gittikçe artması sonucu mal fiyatlarının artmasıyla esnafın mal zamanında satılmamakta ve senetleri, çekleri protesto olmaktadır, esnaf ta buna karşılık yine bankalardan esnaf kredisi, işletme kre-

disi almakta, bunların da faizleri aynı boyutlarda olduğu için sonuçta iflasa kadar gitmektedir. Özellikle devletin çıkardığı peşin vergi politikası küçük esnafı zora sokmaktadır.

Sermayenin toprak üzerindeki, köylüler, işçiler, memurlar ve küçük esnaflar üzerindeki rantiyel sömürsünün dışında ayrıca köylülerin ellerindeki toprakların istinlak ipotek, el değıştirme, kiracılık olgularından kaynaklanan rantiyel sömürleri de vardır.

Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamında köylülere ait yüzbinlerce dönüm toprağın istinlak edilmesi ve istinlak bedellerinin köylülerin şimdiye kadar devlete ödemesi olduğu vergiler üzerinden ödemesi köylülerin topraklarının zorla elinden alınmasının bir başka şekli olarak ortaya çıkarken devlet de böyle bir istinlaktan dolayı milyonlarca lirayı rantiyel gelir olarak cebine indirmişti. Aynı durum yol yapımlarında, resmi devlet binası, lojman, askeri karakol vb. inşaatlarında da mevcuttur.

Ayrıca köylülerin tefeci tüccar ve bankalara olan borçlarından dolayı, borçlarına karşılık ipotek ettikleri araziler de tamamıyla rantiyel gelirlerle uygun düşecek bir biçimde ellerinden alınmaktadır.

Devletin kontrolünde bulunan, daha önceki sayılarımızda belirttiğimiz gibi savunma sanayi destekleme fonu, Konut edinim fonu, tasarruflar teşvik fonu gibi fonlar da yine rantiyel sömürüyü kapsamaktadır.

Bugün ülkemizde tam 104 adet fon bulunmaktadır ve maalesef üç-beş fonun dışındaki fonların hesapları, girilen, çıktılarını hiç kimse tarafından bilinmemekte. Adeta bir sır gibi koranmaktadır.

Bunun nedeni gayet açıktır. Eğer fonlarda biriken para, fonun amacı dahilinde kullanılsaydı, biz buna rantiyel değil, vergi derdik, ama o paralar diğer bütçede kullanılmıyor birkaç bürokrat veya patron-milletvekili için cebine gidiyor. Elbetteki ona biz rantiyel gelir deriz ve o fonun hesabı açıklanmaz. 1990 yılı istatistiklerine göre sadece tasarruflar teşvik fonunda 5,8 trilyon, konut edinim fonunda banken para ise 3,6 trilyondur ve bu paraların şimdiye kadar memurlara ödenen bir kısmı dışında ne olduğunu, bilen de yoktur bunun hesabının varın da.

Akaryakıt tüketim vergisi, Vergi olduğuna bakmayın, 1,5 kurum ara-

sında bölüşülen bu vergiyi tam 9 fon paylaşıyor. Şimdi be, vergi değil olsa olsa fondur, zorla yani gönülsüz, istenmeden ödenmektedir ve nerede kullanıldığı belli değildir, açıklanamamaktadır, bu nedenle rantiyeldir. Demek ki devletin kendisi rantiyeci'dir.

Türk parasını koruma kararının yürürlükten kaldırılmasıyla, TL nin diğer ülkelerin paraları karşılığında otomatik devalüasyona bağlanması, TL nin değerini her geçen gün düşürmekte, işçi-memur-köylü-esnaf'ın alım teriminin karşılığı olan ücret veya para, alım gücünü kaybetmekte bunun yanında döviz birikimi olanların böyle bir durumda yani dövizin değerini arttırdığı durumunda ne kadar rantiyel kazanacağını kestirmek hiç de güç değildir.

Borsa-arsa-taksi plakası vb. spekülasyonlar da yine rantiyeci grubunun gelirlerini olumlu bir şekilde etkilemektedir. Örnek verecek olursak İstanbul'da bir taksinin taksi olarak işletilme plakasının bedeli şu anda 750-800 milyon civarındadır ve taksicilik artık faşizma amaçlı değil sadece rantiyel amaçlıdır. Elbette bu arada taşınacılık da yapılmaktadır.

Çarpık kentleşme, son yıllarda hızlanan göç olayıyla daha da çarpıklaşmakta ve artık büyük şehirler bu yolda kalınamamaktadır. Oturacak ev mevcudundan talebi karşılamaması sonucu ev kiraları da yükselmeye başlamıştır.

Marxist ekonomide çok sözü edilen bir unsur daha vardır ki buna Diferansiyel rant denmektedir.

Verimli bir araziye veya tarlaya, verimsiz bir tarlayla birlikte aynı para tutarında ekim masrafı yapılır ve bu diyetim ki 1.000. lira olsun. Verimlilik oranından dolayı bir tarla 500 TL, diğer üretmekten, diğeri 1.000 liralık değer üretir. Verimsiz tarla sahibi kendini kurtarabilmek için ister istemez ürününün fiyatını masrafı değer üzerinden yani 1.000. lirayı esas alarak belirleyip ürününü iki katına çıkaracaktır. Bir defa 1.000. liralık değer üreten tarlanın sahibi de kendi ürününü diğeri gibi iki katına çıkararak satacağıdır. Yani 2000 liranın satacağıdır. İşte böylece verimli tarlanın sahibi düşük durduğu yerde 1.000 TL, fazladan para kazanmıştır. İşte buna diferansiyel rant diyoruz ve buna şu anda ülkemizde her ne kadar istatistiksel bir biçimde yaklaşılmıyorsa da, toprağa dayalı üretimin olduğu yerlerde ve tabii ülkemizde diferansiyel rant kaçınılmaz bir olgudur ve elbetteki bu ranttan kaynaklanan rantiyeli de cebine indiren bir rantiyeci grubu vardır. Bunlar da toprak ağlarıdır.

Konumuzun başında da belirttiğimiz gibi emek harcamadan gelir eden kişiler olan rantiyeler, ülkemizde iki hatta üç işi birden yapmaktadırlar. Bu tip kişilere kârına rantiyeci diyebiliriz. Bir yandan sömürme fabrikatör olan kişi diğer taraftan borsa spekülasyonudur. Bir yandan ihracatçı olan bir kişi diğer taraftan hayvati ihracatçısıdır. Bir taraftan arsa veya plaka spekülasyonu olan bir kişi diğer taraftan tüccardır. Bu gibi örnekleri çoğaltmak mümkündür. Örneğin Kemal Horzum'u bir düştürün veya Hasbi Merteyoğlu'nu. Çok uzak değil İSKİ olayı, Ergun Göknel tipik bir kârına rantiyecidir. Elbetteki onun dışında olduğu diğerleri de...

Şimdiye kadar yazılanlar bir bu kadar daha ve hatta bir o kadar daha örnekleri ve biçimleri çoğaltılarak yazılabilir. Ama nitelik olarak bu tip olayların ülkemizde olması hiç de şaşırtıcı değildir.

Yüksek faiz, rüşvet, yolsuzluk, diferansiyel rant, ipotek, istinlak, kiralar, toprak kiralama, banka kredileri, şirket kurulumu operasyonları, stokçuluk spekülasyonları vb. vb. bütün bunlar feodalizm ve kapitalizme ait üretim biçimlerinin yalnızca çeşidinin içine gectiği yarı-sömürge, Yarı-feodal ülkemizde bu binlerce çeşitten yalnızca birkaç tanesidir.

Bütüle bonlardan kurtulmanın yolu, son zamanlarda ortaya çıkan "temiz topluma, temiz basına, temiz....." değil, Proletarya partisi önderliğinde gelişecek olan Demokratik Halk Devrimidir.

Her yazar, yarattığı kahramanların ruhuna, kendi ruhundan birşeyler katar. Geçenlerde Gogol'un, Bir Delinin Hatıra Defteri'ni seyrederken bunu düşündüm hep. Mum alevinde parlayan şey, mumun kendi malzemesidir. Modern Rus edebiyatının iki büyük kurucusundan birincisi Puşkin'e diğeri Gogol'dür. Ukrayna'lı küçük bir toprak sahibinin oğludur. Babasının iç dünyasını bilmiyoruz. Ama, her küçük toprak sahibinin içinde, şu ya da bu derecede bir büyüme, aristokrasiye arzusu vardır. Soyular tarafından sevgilenen, aynı konumda kalması ve hatta serflikmesi istenen bu sınıf -ki bir burjuvazinin kökleri filizlendiği, elverişli bir toprak roldü oynar- serflikme korkusunu, kendi gelişmesinin itici gücü olarak kullanır. Soyulaşma hevesi ve gururuyla dolup taşar.

Gogol'un, ilkin, bakanlıklardan birinde memur olarak çalışması, onun çarlığı ve çarlık bürokrasisini yakından tanımmasına yol açtı. Hem Genoa'nun atası, oynadığı "Bir Delinin Hatıra Defteri", hem de "Müfettiş", çarlık bürokrasisinin kişiliğinde, bürokrasinin çarlığa gerildiği şaheserlerdir. Gogol'un iki dönemi vardır. İlk dönem, toprak köleliğine ve bürokrasiye sadık dönemi. Rus devrimci demokrat eleştirisi geleneğinin atası Belinski, Bir Delinin Hatıra Defteri, Ölü Canlar ve Taras Bulba gibi yapıtların yazarını ..... "Derin bir gerçeklik ve olağanüstü bir sanatçılıkla Rusya'nın bütünlüğüne müthiş bir şekilde katkısı olan, Rusya'ya kendini adeta ayırmaya götüren imkânları sağlayan yüce yazarımız, diye över. Gogol'un Rus aydınlanmasına ve romanına katkısı öylesine büyüktür ki, Avrupa mutlakiyetinin kalası çarlık ve çarlığın çevresinde kenetlenen gerici edebiyat dünyası, O'nu, eleştiri ve sansür kargaşasına sürükledi. Baskılara dayanmayan yazar, Rusya dışına, Avrupa'ya gitmek zorunda kaldı. O'na yakına götürebilecek olan büyük bunalımın başlangıcıydı bu. Geri döndüğünde, aynı baskılara karşılaştı. Ağır baskılar altında, büyük eseri, Ölü Canlar'ı yazdı. 1841'in Eylülünde sansür, eserin basımına izin vermedi. Basım için, değişiklikler önerdi. Bu önerilere boyun eğdi Gogol. Her ciddi boyun eğişin rahminde, bir büyük krizün ölü yatar. Ölü Canlar'a yönelik saldırıları Roma'da izledi. Bu eleştiriler karşısında bunalım daha da arttı. İçindeki boyun eğme eğilimi, kangren gibi sardı dünyasını. "Dostlarla Mektuplaşmalardan Seçilmiş Parçalar" adlı kitabı yazdı. Bu, Belinski'nin

Bakış

Muzaffer Oruçoğlu

Bir deliyi seyrederken

deyimiyle, "Kasbar pomeşçikçe, pis suratlı köylülerin iliklerini ve kanlarını daha çok sömürmesini İsa ve kütse adına öğütleyen," ve çarlığın alıkarını kazanan bir kitap olarak ortaya çıktı. Bu kez tüm İleri kafaları karşısına almıştı Gogol. Kitap, "dünyevi hedeflere semavi yollarla ulaşmak için bayırlı kurnazca, ama biraz ağır kurnazca bir düzen," olarak nitelendirildi. Kim bilir, Gogol'u belki de Belinski'nin hışımları delirtti.

"Kamçı vaktiği, cehalet havariliği, irtica sövalyeliği, aydınlanma düşmanlığı, Tatar yöntemlerinin övgüdenliği...."

Ölü canlar'ın ikinci ciltinin taslaklarını yaptı. Piskoposların din saplantısı (religiosa mania) dedikleri bir garip hastalığa yakalanmış gibiydi. Mistic, umutsuz, yıkılmış bir ruh haliyle Kudüs'e haccı gitti. Dönüşte kendisini çarlık papsularının kara dünyasında buldu. Korkunç bir çabayla, Ölü Canlar'ın ikinci ciltini yeniden yazdı. Ve 1852'nin Şubatında, kitabı yeniden yazdı. Artık son görünüşü. Suresiz oruçla başladı, yarı ölmüştü.

Oyunu seyrederken Gogol'un yaşamını, dramatik sonunu düşündüm hep. Çarlık bürokrasisinden ürktüyor, tikstiniyor insan. Tüm güzel değerleri çürüten, onuru, kişiliği ve canlılığı, kalem gibi yontarak tüke-

ten; tembelleği, eşitsizliği ve bitip tükenmez formaliteleri durmadan yeniden üreterek, yaşamı akıl almaz bir hiyerarşik düzen içinde, derecelendiren, kastlaşmış bir makinaya yüce getiriyor. Ki çarlık aristokrasinin arpağı durumundadır. Dilleri, gösteriş budalalarını, köle ruhularını, mevki düşkünlüklerini, iki yüzölçümü, dalkavukları ve benzeri çarpık kişilikleri üreten korkunç bir makine... Genoa Eral'in ustalığını, büyük oyuncu yeteneğinin de katkısıyla, alışılmamış çağrışımlarla doluyca, o dönemi yaşıyoruz adeta, oyunu seyrederken.

Devlet ya da bürokrasi, topluma koyunluğu dayatar. İkinci dünya savaşından sonra, Sovyetler Birliği'nde halklar, yeni burjuva bürokrasisinin topluma dayattığı koyunluğu yaşadıkırk yıl. Bu çok kötüydü. Yeni burjuvazinin içinde örgütlenen ve modern devlet kapitalizminin klasik batı kapitalizmine dönüştürmesini isteyen bir kanat, halkın kırk yıllık bir kısmı huncunca dayanarak yeni burjuva bürokratik diktatörlüğün egemenliğine son verdi. Kendi egemenliği ile de, sınıf mücadelesinin kapısını araladı, canlanmasına yol açtı. Çünkü halka bir şeyler vermek bir yana, onun elindekileri de, batı kapitalizminin restorantı uğruna çekip almıştı.

Halkın örgütlenerek sokağa çıktığını görüyoruz. Tanklarla savaşmış, yüzlerce ölü vererek geri çekildiğini görüyoruz. Sokaklara destan üfleyen halk. Birilerinin kuyruğundan kurtulmanın, kendi doğru ve helal batını bulmanın yolu, uzun süreli mücadelelerden geçiyor. Savaş ve demokrasiyi aynı anda yapmak; savaş, demokrasinin ve özgürlüğün gülenmesine tabi kılmak, mesele budur. Gerisi külliyen yalandır.

Bir Delinin Hatıra Defteri sorunu ortaya koyuyor. Dostoyevski sorunu tüm boyutlarıyla ortaya koydu mu? Dostoyevski çarlığın yıkılmasına karşı çıktı. Ama bu sorunun ve de kumarbaz romanlarını okuyanlar, çarlığın yıkılması gerektiğini hararetle savunurlar. O'ndaki derinliği kavramıyorsa tabii. Birçok insan, "Bir Delinin Hatıra Defteri"ni yeterince kavrayamadı. Genoa'nun çok beşarlı olduğunu söyledi. Okunduğunda ya da seyretildiğinde, tüm yönleriyle kolayca kavranan yapıtlara, kuşkuyla, ihtiyatla, arabalarla yaklaşmak iyidir. Okunduğunda, seyretildikçe çözülen, ballanan yapıtlardan yanayım.

11 YIL SÜREN HASRET SONA ERDİ

Yılmaz Güney "Yol"la aramızda...

İstanbul/Özgür Gelecek-1985 yılında yurtdışındaki demokrat sanatçı ve yazarların başlattığı "Yılmaz Güney'e Özgürlük" kampanyaları '88 yılında yurt içinde de yoğunlaşarak sürdü. Bu yoğun kampanyalar sonrası yurtdışı filmlerinin gösterimi yasak olan devrimci sanatçı Yılmaz Güney, '90 yılının Şubat ayında "Umut"la dostlarına "Merhaba" dedi. Ardından gelen "Arkadaş" da coşkudan, öğrencilerden hiçbirşey yitirmeden balo-ya dostlarıyla...

Takvim 1 Ekim tarihini gösterdiği gün; çevresinden, sansürle boğuşmasından, yurtdışına kaçırılmasından ve bir dünya serüveninden tam 11 yıl sonra görkeminden, değerinden hiçbir şey yitmemiş, aynı coşku, aynı tazeliğe "Yol" dostlarıyla Abdi İpekçi Spor Salonu'nda bulundu. Yılmaz Güney Kültür ve Sanat Vakfı tarafından organize edilen gösterimi yaklaşık 10 bin kişi izledi.

"Yol" başlangıcından önce Yılmaz Güney'in esi Fatos Güney'in kitleye hitaben kürçe:

"Hos geldiniz" sözleri alkışlarla karşılandı. Yılmaz Güney'in yüzlerce filmimin yok edildiğini, kitaplarının toplandığını, filmlerine gösterildiğini anlatan Fatos Güney: "Yol" filmimin de 11 yıl süreyle yasaklandığını belirtti: "Yıllar önce çekimi yapılan Yol'u yine aynı canlı duygularla izleyeceğiz. Çünkü yine katliamlar, acılar sürüyor" dedi. Filmde emeği geçen sanatçıları tanıtan Güney, Tarık Akan'ın geceye katılmadığına dikkat çekerek: "Herhalde bizden ve Yılmaz Güney'den daha önemli işi vardı" sözleri üzerine izleyiciler yuhalarıyla Akan'ın geceye katılmamasını protesto ettiler. Sanatçı Halil Ergün ise: "Yılmaz Güney'in Yol filmine gurur ve onurla geldim. Sizlerden bir insan, bir seçkiyi, bir mücadeleyi, bir sanatı saygıyla izlemenizi istiyorum" dedi. Daha sonra 1982 yılında yapılan Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye Ödülü'nü "Yol"la paylaşan "Missing" (Kayıp) filminin yönetmeni Costa Gavras sahneye gelerek, "Burada olmaktan hem mutluluk duyuyorum, hem de üzülüyüm. Bu gece Yılmaz Güney'in bu seçkinizle paylaşamamasının hüznü var" diyen Gavras bütün

Costa Gavras: "Özgürlükleri için savaşımı veren kişilere her zaman sempatin olmuştur."

dünyada izlenen Yol filmi en son bizim izlenmiş olduğumuzu belirterek: "Alçak gönüllük yapmadan şunu söylemek istiyorum. Bu yüzünün en büyük ve en önemli Kürt ve Türk halkını anlatan filmi Yol'dur. Yılmaz Güney onuru için mücadele ettiği Kürt ve Türk halkını dünyaya Yol'la tanıtmıştır" dedi.

Ardından Costa Gavras'a bir plaket veren Fatos Güney: "Bu gece Yılmaz Güney'in geçesidir" sözleriyle seyirciyi Yılmaz Güney'le başbaşa bıraktı. Güney devrim şehitleri için saygı duruşuna kitleyi çağırırken, bu eksiklik izleyicilerin "Devrim şehitleri için saygı duruşu" sloganıyla bir dakikalık saygı duruşu yapılarak giderildi. Ve "Yol" a geçildi...

Film başlatken beyazperdede Yılmaz Güney'in adı görüldüğünde salon alkışlarla inliyordu. Yılmaz Güney'in İmtihani Yanık Cezası'ndan önce yaratığı bir ürün olan "Yol" hapisteyken izne gönderilen beş kişinin yaşamlarını konu alıyor. Türkiye'de halka, özellikle Kültür Bakanlığı'nun baskısı ve katliamların, feodal yaşam tarzının getirdiği gelenek ve göreneklerin kat sonçularının izlendiği film, ülkemizde yaşanan gerçekleri gözler önüne seriyor.

"Zikkımın kökü"ne ödül

Haber Merkezi-20-30 Eylül tarihleri arasında bu yıl 7.ncisi düzenlenen Altın Koza Kültür ve Sanat Festivali'nde "Zikkımın kökü" filmi birinciliğe layık görüldü. Muzaffer İzgü'nün Adana'nın bir öyküsünü anlatan romanından Memduh Ün tarafından sinemaya uyarlanan filmde başrol oyuncusu olan Menderes Samancılar en iyi erkek oyuncu ödülünü kazandı.

Yeni yılın sinema hayatında ilk başrol oyunculuğunu alan Samancılar, sinemayı ve sanatı mücadeleden, inançlarından soyutlamadığını ifade ederek: "Bugün bu ülkede yaşananlar karşısında sessiz ve tepkisiz kalamaz. Yılmaz Güney o günün koşullarında bazı gerçekleri yansıtmaya çalışıyordu. Bende bugünün koşullarından hareketle birşeyler yapmaya çalışacağım. Yılmaz Güney'in yerini almaktan ziyade kendi seviyeme göre O'nuda örnek almayı tercih ederim. Benim asıl görevimde ülkemde barışın ve kardeşliğin gelişmesi için çalışmaktır. Çünkü bugün bu ülkede birçok filme konu olabilecek gerçeklikler, yaşanmaktadır" şeklinde düşüncelerini dile getiren Samancılar, Günümüzde sanatçıların gelişmeler karşısında duyarsızlığını da eleştirerek özellikle basın-yayın yoluyla devletin geliştirdiği irki çöven politikaya alet olduklarında dikkat çekti.

1950'li yılların Adana'sında yoksul bir ailenin çocuğu olan Muzo'nun okuma çabasını, özlemine, sevdasına sıcak bir dille anlatan "Zikkımın Kökü" filmi yoksulluk edebiyatına düşmeden ortalığı ağılama duvarına çevirmemesi bakımından belirgin bir özelliğe sahiptir.

"Beyaz Altın"ın gerçek sahiplerinin paylaşımını anlatan "Zikkımın Kökü" beş ayrı dalda ödül alarak festivalin en çok ödüllü filmi oldu. 5 Ekim günü Adana Şehir Tiyatrosu'nda düzenlenen törende ödülleri sahiplerine sunduğu toplantıda; Menderes Samancılar'a ödülü, Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği genel sekreteri Aytaç Arman tarafın-

dan verildi.

Çeşitli etkinliklerle süren Festivalde, Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği'de "Sinemada Estetik Değerler" konulu bir forum düzenlendi.

Türk sinemasının sorunlarının tartışıldığı forumda ÇASOD Başkanı Halil Ergün, gelişen toplumsal olaylar karşısında sinema sanatçılarına gereken tavrı gösteremediğini, bugüne kadar estetik değerleri tartışmayı ve sinemada eleştiri-öz eleştiriyi hakim kılmayı amaçladıklarını ifade ettiği konuşmasında "Türk sineması ülkede yaşananlara karşı sürekli gemiye veya trene son anda binen yolcu olmuştur. Müdahale edici, yaratıcı olmamıştır. Yaratmak yerine, bakanlardan, hükümetlerden birşeyler bekleyerek işlevsizliğe düşmüştür" dedi.

Prodüktör Selahattin Çetin ise "Artık sanatın ölçüsü para olmuyor. Sanat parayla ölçülüyor. Eskiden duygularla seyreteye ulaşırdık, şimdi hayal ve parayla ulaşıyoruz" dedi.

İnsanların ruhsuzlaştırıldıklarından söz eden film yapımcısı Erden Kiral, Türkiye'de sanata değil, onun getirdiği prestije değer verildiğini dile getirirken, SENE-SEN adına foruma katılan Aydın Sayman ise, Türkiye'nin kapitalizme giderek entegre olmasından dolayı sinemada da kapitalist bir entegrasyonun hakim olduğunu dile getirdi.

Festival boyunca dikkat çeken etkinliklerden biride iki yıldır düzenlenmekte olan "Yılmaz Güney Bir Fotoğraf Bir Film Öykü" yarışmasıydı. Bu yarışmada birincilik ödülünü Dr. Sema İşisay'ın "Üç Sevda Beş Kış, Bir Gümüş Saat" isimli öyküsü kazandı.

Öğrenci filmleri olarak düzenlenen yarışmada ise birinciliği Ozer Kızıtan'ın "Gözlerin Yeşilçam'ın Son Yangını" filmi aldı. Bu yılki Altın Koza Kültür ve Sanat Festivali'nin yanısıra çeşitli kültürel etkinliklerin olması dikkati çeken özelliklerden biriydi.

"Her şeyin, insanı sevmekle başladığı" unutuldu önce. Sonra "umudun insanda olması"... Yalnızlık geldi ardından, baş döndürücü sonsuzluğunun hiçleyleşmesiyle. Gece ümitsizliği karardı. Karanlık gündüzlere sarktı. "Ben", "biz" in doğallığı dışında bir başkası kalındı. "Ben", malzemesinin başkalarına şekillendirildiği biçim oldu.

Bir umutla iki kez yıkılan insanın dünyadaki acılı öykü böyle başladı. Boyunu eğildi insanın; kabulendi insan, başkalarına şekillendirilen. "ben" in benelliğine mahkûmiyeti.

Suçlu-suçsuz kavramlarının iyileşliği, anlamını yitirdiği kimin suçlu, suçsuz olduğunu; dahası suçun ne olduğunu (tatlı bir mantıklı zincirlerle çevreleyip) açıklama-yan yalnız insan; "çıkış yok" dedi.

Burası bir kavşak. İnanmak ve bağlanmak felsefelerin boşlanıldığı bu kavşakta durup, bir parantez açmak istiyordum.

Uzun anlatım "abartı" ögesini içerebilir. Ancak, kısa anlatımda yirzeysel kolaylığıyla eksik kalma tehlikesi vardır. Bu nedenle, açtığım parantezi özenle kullanmalıyım.

1993'ler Türkiye'sinde hayatta kışkırtıcı olup olmadığının "güphe"li olduğunu, "kurgu" kışkırtıcılığına sorularını sıralayarak başlayayım özenle kullanmak istediğim parantezde.

Yaralandın mı hiç, kanadı mı yaralandı?

Yaralı bir özlemin türküsünü söylüyor musun?

Hiç bitmeyecekmiş gibi yaşadığın bitliğine tanık oldun mu?

Teninde hissettin mi öfkelerini, elinin kolunun bağlanmışlığıyla?

Kimse aldrımına da, herkesin toplama bir yalnızlığı yaşadın mı?

Uzaklıklarına özlemi ile yakınlıkların hiçliğinin toplama oldu mu yaşadığın?

Özlemi kanayan bir yara gibi sakladın mı zulanda?

Dengesizlik denkleminin terazisinde tılandığını hissettin mi?

Bir mezarlığın ortasında "yaşayan hayat" diye haykırarak zorunda bırakılmış yalnızlığını yaşadın mı?

Kavga ait sorular çoğaltılabilir. Ancak uzatmamak gerek, kimilerine şartı gelmesin diye.

İtiraf edeyim: Kavşaktaki bu yalnızlık benimki de. Ancak, mahkûmiyete dönmüş olduğum farklı. Hayır, hayatta karşılığı olmayan bir binaç oyunu değil, diğerinden farklı olduğuna inandığım yalnızlığım. "Diyalektik kendini yadsayanları cezalandırmakta gecikmeyecektir" (F. Engels) diyen bir inkâr.

Yalnızlık (mı?)

Yalnızlığım, "tam" ve "mutlak" değil. Bütünlü, korkunç bir şey oldu ya da umutsuzluğa alıştırılmış "çıkış yok" noktası. Yalnızlığım gecesi tümüyle karanlık değil. Hâlâ körleşmedi. Karanlıkta da pürüleleceği heyecanını yaşıyor. Bir yandan geçmişte, öte yarımda gelecekte...

Evet, kavşaktaki sorularınla kederden "boğaldığım" da oluyor. Ama bu kedere yenik düşmemem gerektiğini anımsatıp duruyorum kendime. "Çıkış var, yakın olmasa da çıkış var" diyor ve çıkış arıyorum.

Yaşamın özelleştirilmesinin korkunç boyutları trandirildiği, "çıkış yok" diyen özelleştirilmiş ben-eşlikleri, namambeokları gibi dört yarı kuşattığı Türkiye'de ve Dünya'da, çıkış aramak başına mı? Ben de değil. Yaşanan geriyeye dönüş yenilmez ve düpedürlüme değil.

Tatlı, yapı türkü söyler gibi yapılmıyor" (N. Hikmet)

Uygurluk krizinde düğümlenmiş bir tikanıklığın yaşadığı çok açık. Dünya kapitalizminin geriveri mekanizmasının yaydığı umutsuzluk ve kitlelerin düşünce/davranışlarını medyadan militarist şiddetine kadar şekillendirmesi, müthiş bir dezavantaj. Ancak bu dezavantaj karşısında, insanın insanın özüne dönüşü imkânsız değil. "İmkânsız"lık yaşamın "bitiği" noktasının sorunu olabilir.

"Tutsak" kılınmışlığımıza rağmen, hayat devam ediyor. Yalnızlığın ve yabancılaşmanın aşılmasıysa, gündemin ilk maddesine teşkil ediyor.

Sorunun çözümü insanlık hareketinin, insanın özgürleşmesi ütopyalarının realizasyonuna muhtaç oluyor.

Bunun için terennüm edilmesi gerekiyor. Beethoven'ın senfonilerindeki çok sesli çığkıyla Nazim'in dizelerinin:

"Bir ağaç var içimde fidesini getirmiş güneşten Sahne yaprakları ateş balıkları gibi

Yemişleri kuşlar gibi otuşur Yolcular füzelerden çoktan indii içimdeki yudiza Düşümde ışığının dilden konuşuyorlar

Komuta, böbürlenme, yalvarıp yakarma yok İçimde ak bir yol var Karınca buğday taneliyle Bayrak çığkılarıyla kamyonlar gelir geçer ama yasak, geçemez cenaze arabası

İçimde mis kokulu kırmızı bir gül gibi duruyor zaman."

Nasıl ve ne zaman olur bu?

Hızını başını gözüm üstüne olan bu soruyu, yaşam ve insan yapılabilmek için insan ve yaşam, bilincini alevlendirecek kıvılcımları bekliyorum. Bekleyiş sükutlu, sessiz hatta kabredici. Ama insanın ve yaşamın ait tutkularının değişmesi ve dünyayı değiştirmeye eylem için kılınması da "zaman sorunu".

Zamana ihtiyacımız var. Zamana olan ihtiyaç, doğan insan "olmazsa olmaz" bir gereklilik katına çıkartıyor. Fukuyama'nın korktuğu "son insan", bu nedenle büyük önem kazanıyor. Artık çok şey değil, "her şey" insanın sorunu ve fıkıldırında düşünülüyor. İnsanal özüne dönme insanın önemi giderek büyüyor.

Yabancılaşmanın ve "bilimsel teknolojik devrim" söylemleriyle kutsanmış tüketim toplumu felsefesi'nin dışları arasında öğütülmek istenen insanlığın yaşam lügatında, "insanlık", "bağlanmak", "vazgeçmemek", "değiştirmek" sözcüklerinin altını özenle çizilmesi gerekiyor. Tıpkı "her şeyin insanı sevmekle başladığını" ve "umudun insanda olduğunu" anımsatılması gibi...

Sözcükler ve anımsatmalar: Onlar, yaşantımızda yedeklenmeyen yada kaçışlarımızın sığınacağı kılınmadan, ateş hattındaki silâhlarımız olmamalı. Hem de, liberal "demokrasi"nin "her şey" ilan edilip de, aslında hiç bir şey olmadığı koşullarda.

Yine "dinazor" diyecleler. Var-sın desimler. Anımsatayım: "Emperyalizm her yere özgürlük değil, egemenlik eğilimini götüren mali sermayenin ve tekelilerin çağıdır. (...) Tekelci kapitalizmin (emperyalizm, tekelci kapitalizmin) siyasi üst yapısı demokrasiden siyasi gericiğe dönüşümdür. Demokrasi serbest rekabete tekel kabul eder. (...) Bu anlamda emperyalizm söz götürmez bir biçimde genel olarak demokrasinin, bütün demokrasinin inkârıdır." (V.I. Lenin)

"Demokrasi" mi? "Özgürlük" mü? "Barış" mı? "Kardeşlik" mi? Hem de bu koşullarda, hadi canım sepele!...

İnsan; demokrasiyi, özgürlüğü,

barışı, kardeşliği arıyacaktır. Ama vesili de değil. İnsanal özüne dönüş kavgası ile veriliyi aşarak.

Nasıl mı?

İki fotoğraf karesini anımsamak yeter. İki Vietnamlı küçük kızın ailesine yapılmış napalm alevleri ile kaçarken, "uygar" dünyanın terörüne boğalmış minnacık yüzlerdeki acı ve öfkeyt... İkinci ise, ıri yarı ABD'li pilotun ellerini acz içinde havaya kaldırdığı küçük Vietnamlı kızın önündeki saçkı ve korku dolu ifadeyle esir düşmesi...

Bu iki fotoğraf karesi, anlayana çok şey anlatıyor.

Ya anlamayana mı? Zamana ihtiyacımız var. Ona da "anlatılacak"!

Yok oluşun da, var oluşun da alt üst sunum insan teşkil ediyor. Yaşama anlamını ateşle oynayan insanlar verdi. Ateşin anlamını da insan değiştirdi. Hypatia'nın İskenderiye kütüphanesini ve Sivas'ın Madimak'ını ateşe verilerinde "inson"lardı. Komün ve Ekim devrimcileriyle dünya bozkırını tutuş-turanların da insanlar olduğu gibi.

İnsanlık, yeni bir yangının arifesinde. Ateşe anlamını insan verecek yine.

Yabancılaşmanın, yozlaşmanın, talanın, ayrımcılığın hasılı uygarlık krizininin doraklarında somutlanan "YDD", insana, insanlık eşikteki yangına insanal anlamını vermesini diye, bu denli azgınca saldırmaktadır. İnsanlık; bilimden sanata, güzellikten cinselliğe, doğadan değerlerine kadar uzanan herşeyiyle, pazarlanan bir meta kılınarak haciklerken; etik benliği boğazlanmaktadır.

"YDD'nin etik benliğini boğazladığı" insan, tüketim toplumuna eklenmiş yalnızlıktır, içe dönük edilgen tüketidir. "Çıkış yok" kavşığında düğümlenmiş bu "insan", insanmayan ve bağlanmayandır.

Dünyanın yaşadığı uygarlık krizi, insanmayan ve bağlanmayan insanın kefaretidir.

Kısa olmayan parantezimi daha da uzatmadan kapıyorum. Ancak, eklemeyen de edemiyorum: İnsan-yan ve bağlanmayan "insan" ok-lardan müthiş üflet ederek; çözümlerin yine de insanda olduğu unutulmamalıdır.

Ya "insan" okların yalnızlığından farklı olan ve kederi ile boğazımıza düğümlenen sorularla yaşamak durumunda bırakıldığımız yalnızlık mı? Gün, bu soruların yanıtlarını Beethoven'ın senfonilerindeki çoksesli çığkıyla çoğaltarak, ıssız odalardan sokaklara taşıma güdüdür... Yalnızlık mı? Hayır, yalnız değiliz!...

Temel Demirel

AST'DAN SEZON AÇILIŞI: Pir Sultan; "Gelin canlar bir olalım"

Malatya/Özgür Gelecek-Malatya'da faaliyet yürüten A.S.T. (Anadolu Sanat Tiyatrosu) Genel Yönetmeni Kazım Doğan sezonun açılışında "Gelin Canlar Bir Olalım" adlı Pir Sultan Abdal'ı konu alan bir oyunu sahneye çıkararak belki de, oyunun amacıyla ilgili "Demokrat Basına" başlığıyla bir basın açıklaması yaptı. Kazım Doğan yaptığı basın açıklamasında:

"Bundan 400 yıl önce terlan çıkarılarak Pir Sultan Sivas'ta asıldı. Bugün yine Pir Sultan Sivas'ta yakıldı; bakalım yıllar sonra Pir Sultan'ın hangi ölüm şekli ile öldürecektir. Dün ve bugün Pir Sultan'ın asanları ve yakılanları, yakılanları, yanmalarını göz yunanları nefretle kınıyoruz."

400 yıl önce asılarak öldürülen Pir Sultan bugün hâlâ yaşıyorsa yine 400 yıl sonra Sivas'ta yakılmaları yaşayacaktır. Onların bedenlerini hep beraber toprağa gömdük ama düşünceleri, şifheleri, fikirleri ve ovaları dumanla beraber göğe yükselerek tüm ülkeye hattâ dünyayı sarı. Suçları saz, söz ve şir olan arkadaşlarımız, sizler kurgun sarkarken ve puslu kıvrarken onlar hâlâ sizleri dostluğa, sevgiye ve kardeşliğe davet ediyorlardı.

Sivas'taki katliamı meydana getirenleri şunu bilmelidiler ki hiç bir kâğıt, hiçbir ölüm ne sanatı yok edebilir ne de sanatçıyı susturabilir. Bu sezon "GELİN CANLAR BİR OLALIM" adlı Pir Sultan'ın sanat oyunumuzla peşlemlerimizle açarak evrenselleşen ve dünya edebiyatına mal olan şairimizin hâlâ kendi ülkesinde yaşadığını ve yakıldığı anlatmaya çalışacağız" diyerek tüm DKO ve demokratları iyatrova yapılacak herhangi bir saldırıya karşı sessiz kalmamaya ve bu konuda duyuru olmaya davet etti.

"Musa Anter Gazetecilik Odülü" verildi

Haber Merkezi-Özgür Gündem gazetesinin düzenlediği "Musa Anter Gazetecilik Odülü" yarışması sonuçlandı. Geçen yıl Diyarbakır'da katledilen Musa Anter ve diğer öldürülen gazeteciler anısına düzenlenen yarışma, haber, röportaj, araştırma-inceleme, köşe yazısı ve karikatür dallarında yapıldı. Dereceye girenlerin ödülleri 2 ekim günü Mecidiyeköy Kültür Merkezi'nde düzenlenen törene sahplerine verildi. Törenin açılışında konuşan Başkan Oktay Eksi röportaj dalında birincilik kazanan Özcan Sapan'a ödülünü verirken bir konuşma yaptı: "Onun sevmediği gazeteciler arasında olduğumu biliyorum. Ama savunduğum davanın savagısı olduğu için saygı duyuyorum" dedi.

Köşe yazısı dalında "Kaleşnikof'a Güzelleme" adlı yazısı ile birinci olan Emin Karaca'ya ödülünü DEP Genel Başkanı Yusuf Kaya'nın eşi Yurda Kaya verdi. Kaya yaptığı konuşmada; "Yaşar beyin en büyük arzularından biri, can yoldaşı için düzenlenen bu yarışmada bulunmaktır. Ancak, O cezasinde. Fakat Musa anterin dostlarının ve çocuklarının burada olmasının en büyük mutluluklarından biri olacağından eminim" şeklinde duygularını ifade etti.

Araştırma-inceleme dalında "sömürgeleşen tarih" adlı çalışmasıyla birinciliğe layık görülen Baran Aydın'ın ödülünü de Yalçın Küçük verdi. Karikatür ödülünü ise sırasıyla Mehmet Gölebatmaz, Abdülmecit Özben ve Taner Turgut kazandı. Haber dalında jüri birincilik ödülünü "MIT 5-kışkırtıcı kurşana dizdi" ve "Kürtler le Barış Bütçedeki Deliği Kapatacak" haberlerinden dolayı Ali Çağatay'a verdi.

Ödül törenine DEP'ten Genel Başkan Yardımcısı Kemal Bilget, Diyarbakır Milletvekili Leyla Zana, İHD Genel Başkanı Akın Birdal yazar ve sanatçılar da katıldı.

KAMUOYUNA

Devrim, özgürlük ve insanca yaşama mücadelesinde şehit olan, katledilen sağlık emekçileri,

Hamit Pamuk (Röntgen Teknisyeni- Diyarbakır), **Şebnem Akıncı** (Sağlık memuru- Diyarbakır), **Mehmet Emin Ayhan** (Uz. Doktor- Sivas), **Oktay Türkmen** (Diş Hekimi- Nusaybin), **Hassan Kaya** (Doktor- Elazığ), **Hatice Dilek Aslan** (Hemşire- İstanbul), **Nurgül Bölükbaş** (Hemşire-Ordu / Mezadiye), **Ali Demirdağ** (Tıp öğrencisi-Pülümür), **Türkan Temel** (Hemşire- Kars), **Abdülmelik Şebbekir** (Tıp öğrencisi-Maraş), **Nurettin Turan** (Tıp öğrencisi-Doğubeyazıt), **Aziz Turhanlı** (Tıp öğrencisi-Dersim), **Mehmet Hayri Durmuş** (Tıp öğrencisi- Diyarbakır), **Soner Gül** (Tıp öğrencisi- İstanbul), **Menekşe Meral** (Hemşire- İstanbul), **Sarı Tay** (Hemşire-İstanbul), **Makbule Sürmeli** (Hemşire - İstanbul), **Fatma Süzen** (Hemşire-İstanbul),

ve en son Sivas'da kongrelerle şarafından

Dr. Zeki Tanrıku'nın kalini nefretle kınıyoruz.

Kamuyunu yaşama hakkına sahip çıkmaya, dayarlı olmaya çağırıyoruz.

NOT: Geçmişte şehit dönen, katledilen sağlık emekçileri ile ilgili bilgi ve fotoğrafları Tüm Sağlık-Sen Genel Merkezi'ne gönderilmesini konusunda dayarlık bekliyoruz.

**TÜM SAĞLIK-SEN GENEL MERKEZİ
İNSAN HAKLARI KOMİSYONU**

100. YILDÖNÜMÜNDE
BAŞKAN MAO'DAN SEÇME SÖZLER
UMUT YAYINCILIK
ÇIKIYOR

MAO ZEDUNG
YENİ DEMOKRATİK DEVRİM
UMUT YAYINCILIK
ÇIKIYOR

YENİ BAŞLAYANLAR İÇİN MAO
UMUT YAYINCILIK
ÇIKIYOR

İLAN

Bir gerilla bıçağıydın zindan duvarına saplanan
Bir kartal sesiydin dağlarımızda yankılanan
O bıçağı o duvardan sökmeye bilok
Dağlarımızda yankılanan sesini susturmaya yürek gerek...

Büyük komünist önder Baba ERDOĞAN ve gençliğin yiğit önderlerinden M. Ali ÇAKIROĞLU ve onların önünde bir kez dah saygıyla eğiliyoruz.

İsviçre Neuchâtel'den bir grup Özgür Gelecek okuru adına M. Gökçe

İLAN

Ve sevdamız Dağlarda kızıla dönüştü Namlularınızla Ne ilk olduk ne de son Sadece özgürlük kokan sevdasıyız, zulmün Bağımsızlık, halk demokrasisi ve sosyalizm yolundaki savaşımın kızıl neferleri Nurgül ve Müzaffer yoldaşları kavgamızda yaşatacağız.

Sivas'tan Özgür Gelecek, YDG Partizan okurları

Gebze'de bir direniş daha

İstanbul/Özgür Gelecek- Dikova'ya bağlı Muallinköy'de kurulu Betasan Bam Fabrikası önünde 13 Eylül'den bu yana "Özgür Gelecek" kurulu, DISK'e bağlı Petkim-İş sendikasında örgütlenmeleriyle birlikte kendilerini kapı önünde bulan Betasan işçileri, fabrikanın önünden ayrılmadılar. O günden bu yana çadırlarında işe geri alınmak üzere bekleme eylemi yapıyorlar.

Patron önce 7 öncü işçiyi atmıştı. Fakat öncülerin "kökünü kazıyamayacağın" anlamış olması ki daha sonra bütün işçileri çıkarış ve kapıya da fabrikanın tamamen kapatılmasına dar bir ibare astı.

İşveren, "kapatılm" dediği fabrikada şu an kaçak olarak 20 işçiyi çalıştırıyor. Bu 20 grev kırıcayı jandarma korumasında içeri alıyor, yine jandarma korumasında evlerine gönderiyor.

Betasan işvereni işçi direnişinden çok ümitsiz olmak ki, Muallinköy halkını kahvede topla ve konuşmaya yapıyor: "İşçiler beni tehdit ediyor, Ben bunları haklarını veriyorum. Gelen çalışsınlar!". Oysa Betasan işçileri, patronun bu konuşmayı işçileri bölmek amacıyla yapıldığından emirler. Bu nedenle o konuşmanın ardından köyde imza toplamaya başlıyorlar. "Biz patronu tehdit etmedik" ibaresi yer alan metin, köylülerin hemen hepsi tarafından imzalanıyor.

Gebze'de Eylül ayında yaşanan Portland ve Betasan direnişleri yazın süskünliğine sora erdirdi. Direnişçi işçiler, bu direnişlerinin güçlenmesi için hem maddi hem de manevi destek bekliyorlar. Bu nedenle kendilerini ziyaretimizin ardından gazetemize gelen Portland direnişçileri, bu dayanışma beklentilerinin gazetemize aracılığıyla iletilmesini istedikler. Direnişçi Portland işçileri için başta bulunmak isteyenler; Türkiye İş Bankası 2420 0563 287 No'lu hesap numarasına ve Ali Özarslan adına başta bulunabilirler.

Yalancı işverene karşı eylem

Rize/Özgür Gelecek- 1993 yılının Eylül ayı sonuna doğru başlangıçta kemikle dayandığı Ardeşen Kereste Fabrikası işçileri uzun bir sessizlikten sonra harekete geçtiler.

9 ay geçmesine rağmen sözleşmeden doğan farkın ödenmemesi üzerine eyleme geçen işçiler, önce yemek boykotu yaptılar. Ertesi gün işi yavaşlatma eyleminin ardından yakalamaya sıyah kurdular tükürük çalıştılar.

Bu eylemler sonucunda yöneticilerden 1 Ekim günü farkların ödeneceğine dair söz aldılar. Ancak 1 Ekim'de söz tutulmayınca toplam 130 işçi ve hizmetli tek bir yürek, tek bir yumruk halinde vatanı işgal ettiler. Bu meşru hak alma eylemi karşısında aciz kalan fabrika yöneticileri, 14 Ekim'de 9 aylık farkların önemli bir kısmını vereceklerine dair yeminler ederek yeniden söz verdiler. İşçiler, yönetimin verdiği bu sözü de tutmayacağı kaygısını taşıdıkları halde, eyleme son vesp sessiz bir bekleyişe koyuldular.

Bu tarihte sözleşmeden doğan farkların verilmesi halinde farklı eylemlilikler gündeme getirileceklerini belirten işçiler, bu arada Ardeşen Kereste Fabrikası'nın özelleştirme programı çerçevesinde satışa çıkarılmasını engellemek amacıyla bir imza kampanyası başlatıldı. Kereste Fabrikası işçilerinin başlangıçta özelleştirme karşıtı imza kampanyasına, Ardeşen halkının büyük bir kısmı katıldı.

Komiserin cenaze parası işçilere havale

Elbistan/Özgür Gelecek- 29 Temmuz 1993 günü Elbistan Engizek Dağlarında devlet güçlerinin kinyasal silahlarla katlettiği 19 PKK gerillasının yansıra, genellere de, Elbistan ilçe merkezinde ve özellikle de devrimci-demokrat, yurtsever gençliğin sindirilmesi, pasifize edilmesi yönünde yoğunlaşan faşist saldırıların baş organizatörü pozisyonundaki Komiser Muhammet Zenginpolat ve çok sayıda asker de öldürülmüştü.

Komiser Zenginpolat'ın "şanına yaradır" bir şekilde gömülmesinin ardından Kahramanmaraş Valiliği tarafından Elbistan Kaymakamlığı'na gönderilen yazıyla Zenginpolat'ın ailesine "yardım" edilmesi için kampanya düzenlenmesi istendi.

Elbistan Sanayi ve Ticaret Odası tarafından düzenlenen kampanyanın genel hedefi olarak ise işçi ve memurlar tespit edildi. Uygulanlar da 80 askeri faşist cuntası döneminde pek çok devrimciyi ve demokrasist faşist tezgahları sünen şahıslar oldu.

Kısa adı AEL olan Ağın-Elbistan Linyitleri Müessesesi Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde dağıtılan ve işçilerin adına düzenlenen dilekçe bu uygulamanın en bariz örneği. Dilekçe aynen şöyle:

AEL MÜESSESE MÜDÜRLÜĞÜNE

29.7.1993 günü Engizek Dağında terör örgütü militanlarına şehit edilen komiser Muhammet Zenginpolat'ın eş ve çocuklarına Eylül 1993 ayı maaşından .....TL nin kesilerek T. Vakıflar bankası T.A.O.K. Maraş şubesindeki 00-12010-5 nolu hesaba yatırılmasını arz ederim.

Adı, Soyadı:
S.no:
Şubesi:

Tarih, imza:

Amacı ibariki dilekçelerde toplumsal muhalefetin gelişimine paralel olarak işçilere yönelik herhangi bir gerici yaptırıma ya da yaptırımlara maddi bir zemin, bir dayanak noktası oluşturmak olan bu uygulama karşısında, AEL işyerlerinde çalışan işçiler tepkilerini "Devlet üst düzey bürokratlarına verdiği maaşın yaklaşık değerini özel timlere ve özel ordu mensuplarına verebiliyorken, kendisinin yürüttüğü kırış savaşta ölen komiserinin ailesine yardım etmiyor mu? Ve eğer bu kişi kırış, acımasız bir savaşçı olduysa ve bu savaşın sorumlusu devletse, Zenginpolat'ın ailesi de devletin sorumluluğundadır, bizim değil" sözleriyle dile getirilen dağıtılan dilekçeleri bu gerici uygulamaları protesto etmek amacıyla yaptılar.

Ote yandan, devletle işbirliği yapan kişilerin, "Elbistan esnafı ve halkı" adına topladıkları 33 milyon lirayı halka maletme ve halkı bu

şehit komiser Muhammet Zenginpolat'ın Eş ve Çocuklarına 3 Çocuklarına Esnafımızdan 33 Milyon TL Yardım

Sofist mekhanizma için memnundur. Davayı da Allah, Elbistan Halkına coşerter ve iştir. Bunun emellerini zorlenseye işçilerimiz yeterlidir.

Bunun son örneğini Nazım'ın an Tazminatı 18 PKK'lıları öldürülmesi sırasında şehit düşen - Özel Hamitler Tm. Esnek mtr. Muharrem Zenginpolat'ın Eş ve 3 Çocuklarının açılan yardım kampanyasında gösterdi.

Ticaret ve Sanayi Odası Bek. Kurumu Kararları, Faruk Gürbüz, resmi gün Oda Meclis Bek. Kürşat Babaoğlu, Mhltler Derneği'nin İsmi Günah Akb. Muhtar, Nuri Taphasanoglu, Oda Sekreteri Hacı Köker'dan oluşan yardım komitesine; başta olmak üzere Elbistan esnafı 23 milyon TL yardımda bulundu.

Güncel, aynı esnafın gündünde alan T. ceme Sanayi Odasının da 10 milyon TL katkıda bulunup 33 milyon TL'ne, kesilerek 200 Emisyon Mh. Süleyman Çel'ke yapıldı. Bu teyle teslim etti. Ancak Çel'ke aynı anda, bu teyle geçirdi. Nuri Taphasanoglu'nun Banka hesabına yatırılmaması risk etti ve bildirildi.

Elbistan'ın Sesi gazetesi 13 Eylül 1993, Yıl 32, Sayı 3050, Sayfa 4.

baksız savaşa ortak etme çabaları, Elbistan esnafının da tepkisine neden oldu. Kendileriyle konuştuğumuz esnaf: "Bizden toplanan paralar yine bize hizmet için harcandı. Oğullarımızı, kızlarımızı vuranlar için bizim verecek paramız yok. Bu savaş baksız savaştır. Bizler haklı olanların yanındayız" dediler. Esnafın, devlete bu konuda yardım eden kişilerin kimliklerini açıklamayı bir görev bildiklerini belirttik, bölge gazetesi olan Elbistan'ın Sesi gazetesi de protesto ettiler. Esnafın açıklaması şöyle:

1. Meclis Kararları:
  - a) Elbistan Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı,
  - b) Karabaşak Elmek Fabrikaları Ortaklığı (Sendikası, sigortasız işçi çalıştırmakta),
  - c) MHP Belediye Encümen Başkanı,
  - d) Beric çiftlikleri sahibi.

2. Faruk Gürbüz:
  - a) Eski MHP milletvekili,
  - b) Mobilya mağazası var,
  - c) Arçelik bayii var.

3. Kürşat Babaoğlu:
  - a) Eski ve yeni MHP militanlarından,
  - b) Belediye'de memur,
  - c) Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı.

4. Nuri Taphasanoglu:
  - a) Eskiden beri muhtarlık yapıyor. Güneşli mahallesi muhtarıdır. 12 Eylül'de insanları tek tek evlerinden aldırarak muhbirlerdir.

5. Hacı Köker:
  - a) Elbistan Ticaret ve Sanayi Odası Sekreteri,
  - b) Köker mobilya ve halı mağazaları var.

İşçi tüm bu halk düşmanı kişiler, halk adına beyaz teröre ışık yak kan namussuzlardan gün gelecek hesap sorulacaktır. Bizleri, kendi suçlarına ortak etmeye çalışmasınlar."

Eminönü Belediyesi işçileri pasif

Haber Merkezi- Birleşik alacakları 14 milyar bulan 886 Eminönü Belediye İşçisi Ekim ayı başından bu yana iş bırakma eylemi yapıyor.

Belediye işçileri ödenmeyen Haziran ve Temmuz ayları için iki buçuk ay önce bir hafta iş bırakmış, 1 maaş tutarı ödenince eylemlerini durdurmışlardı. Şimdi belediye işçisinin alamadığı Temmuz ayı maaşına Ağustos ve Eylül ayları da eklendi. 15 gün boyunca çeşitli uyarılar yapan ancak belediyeden yanıt alamayan işçiler işi durdurdular ve vızne kıymığı yaparak para beklemeğe başladılar.

Eminönü Belediyesi işçilerinin eylemleri başından beri pasif bir hat izlemeye devam ediyor. Örneğin, uyarı eylemlerinden biri de, çöp kamyonlarının önüne pankart asarak "Maaş almadığımız halde halka hizmet ediyoruz" ibaresini kullanmaları burjuvaziyi sadece gültürmeye yetmiştir. İş durdurmayı ekonomik taleplerle sınırlamak ise işçilere pek bir yarar sağlamayacaktır.

11 bin Etibank işçisi eylemde

Haber Merkezi- Etibank ve Karadeniz Bakır İşletmeleri işçilerinde 2 aydır toplu sözleşme farklarını alamayan işçiler 7 Ekim'de "ücret kuyruklarında bekleme" eylemi yaptılar. Türkiye Maden-İş Sendikası yetkilileri, "Önemi doğrudan etkileyen ve durdurulan eylem biçimlerinin farkları ödene kadar aşınmalı olarak sürecek" açıklamasını yaparken, Etibank'ın özelleştirilmesine de karşı çıktıklarını belirttiler.

Sendikaya üye 11 bin işçinin, 230 milyar lira tutarındaki toplu sözleşme alacakları ödenmediği için yapılan kuyruk eylemi, işçilere hedef yapılmaktadır. Stokları erime kaygısıyla grevi tetikleyen sendikacılar aslında durumdan memnundur. Bu yüzden işçilerin eylemleri işletmelerden mal çıkarılmasını da hedefledikleri pek anlam ifade etmeyeceği benziyor.

Plaspen eylemi sürüyor

İstanbul/Özgür Gelecek- İktidari ve Kurulu Plaspen fabrikasında 21 Eylül'de başlayan direniş sürüyor. İşçilerin "Hiç fire vermeden devam ediyoruz" dediği direniş, 68 işçi katılıyor. Plastik kapı, pencere ve panjur üreten Plaspen emekçileri DISK'e bağlı Laspetkim-İş Sendikası'nda örgütlendikleri için istenirtilmişlerdir. 21 Eylül'de 4 işçi öldüğü için iş bırakan işçilerden patron, ertesi gün kapıyı açmayarak intikam almak istedi. Bunun üzerine işçiler fabrika önüne yerleşti.

7 Ekim'de işçileri 2. kez ziyaret ettiğimizde eylemin 17. günü idi ve Plaspen'de 1 kilometre uzaklıkta olan tekstil fabrikasında bir eylem daha yaşanmıştı. Bu fabrika Trabzon Tekstil'di. 7 Ekim günü Trabzon Tekstil direnişçileri Plaspen'e ziyarette geldiler. İki fabrikanın eylemlerde olmaması çevrede patronlara korku saldı. Bu arada baskılar da artmaya başladı.

Laspetkim-İş Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi Naci Çelikköylü işverenden görüşme talebi istediklerini, işverenin ise bunu reddettiğini söylüyor. "Biz fabrikada çoğunluğu aldık. Şimdi bakanlıktan yetki tesbitini bekliyoruz" diyor.

Krizin faturası emekçilere yüklendi

Haber Merkezi- Tarım-İş Kolu Kamu Çalışanları Sendikası Tarım-Sen 28-29 Ağustos tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirdiği Başkanlar Kurulu toplantısında ülke genelinde değerlendirmeler yaptı ve bu toplantının sonuçlarının bildiri halinde yayınladı. Başkanlar Kurulu'nda "Yeni Dünya Düzeni" denilen düzenliliğin yaratıldığı siyasi iktidarsızlık ve ekonomik tıkanıklığın ülkemize yansımalarının sonuçları tartışıldı.

Ayrıca Genel Başkanı Vahit Genç'in imzasının bulunduğu Sonuç Bildirgesi'nde özellikle şu görüşlere yer veriliyor: "Sermayenin kedisine krizi atlamak için hiçbir şekilde üzeride bulunmazken, işçi sınıfına saldırıyor, sınıf temeline dayalı örgütlenmelere yaşama hakkı tanıyıyor. İşsizlik, fasonlaştırma, özelleştirme, sendikalaştırma ya saldırıların bariz görüntüsüdür. Sermaye sınıfının emekçilerin örgütlenmesine karşı, tahammülsüzlüğün ve yürü-

melen planlı saldırının bir göstergesidir.

Tarım-Sen ve diğer Kamu Çalışanları Sendikaları üye ve yöneticilerine yönelik idari baskılar ve yoldurma politikaları, sürgünler yoğunlaştırılıyor.

Bütçe açıklarına taze yama yapmak için, kamunun alın ıeri ve vergileriyle gelişmiş, büyümüş ve hülle fonksiyonunu ıera eden KİT'ler yok pahasına satılmak isteniyor, peşkeş çekiliyor.

Türkiye'nin T'si kadar önemli PTT'nin T'si yabancı sermayeye bütüncülüne ve döviz girdisi sağlama amacıyla satılıyor. Bu özelleştirme politikasının çok açık bir göstergesidir. Yapılan iş, yabancı sermaye adına evimizdeki telefonlara el koymaktır."

Ölkemizde, şiddet ve akan kan gittikçe hızlanıyor. Militarizm ve güvençizlik körükleniyor. Kışkırtmaya ve yalana dayalı politikalar üretme medyasıyla ülkeyi yönetmeye çalışıyorlar.

Kırklareli Valisi'nin keyfi tutumu

Haber Merkezi- Tarım-Sen Kırklareli Şubesi, aradan 5 ay geçmesine rağmen Genel Kuruluna gerçekleştirilmiyor. Kırklareli Valisi Kamuran Erbuğa, bu kongreyi "Siz yasal değilsiniz" diyerek engelledi. Bu olay Kırklareli'de diğer kamu sendikalarını şakalandırıldı. Yapılan protestolara rağmen yasakçı vali, emekçilerin aleyhinde olan yasalara güvenerek hareket ediyor.

Kırklareli'de bundan 5 ay önce gerçekleştirilen yasaklama şöyle gelişti: Sendika 5.5.1993 tarihinde kongre kararı aldı. Bu kongre Vali

tarafından yasaklandı. Yasaklamadan sonra Tarım-Sen, Edime Bölge İdare Mahkemesi'ne yürütmenin durdurulması için başvurdu. Ancak 30.6.1993 günü, Bölge İdare Mahkemesi 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesini geçerken göstererek yürütmeyi durdurma istemini reddetti.

Tarım-Sen Genel Sekreteri Hakan Küçükünal, kongrenin keyfi olarak engellenmesini şöyle yorumladı:

"Bu olay Türkiye'de demokrasinin nasıl işlediğinin göstergesidir.

Devlet bir yandan da memurlara sendika Yasası çıkarmaya uğraşiyor. Bu yasa taslağını biz inceledik. Grevsiz toplu sözleşmesiz bir yasa çıkarmak istiyorlar. Biz buna kabul etmiyoruz. Kırklareli Valisi'nin gubernizim kongresini engellemesi Türkiye'de hukukun da nasıl işlediğini göstermesi. Ancak mücedelemizi kösteklemek için elerinden geleni yapmaya çalışanlardan biz haklarımızı alacağız. Toplu sözleşme hakkımızı Bakanlığın önüne masa kurarak alacağız. Grev hakkımızı da fiili grev yaparak alacağız."

Bir çatışmanın içinden

Munzurun zirvelerine kor bir ateş gibi düştüğü günün. Karşı tepedeki ağaçlar hiç bir zaman böyle bir kıza tanık olmamıştı.

Duru ve sakin gökyüzünde bir grup göçmen kuşu kuzeye doğru kanat çırpıyordu. Bir yılın kavrılıyordu sararım otların arasından yuvasına. Ve toprakta durmanın, bükülmüş deryasından akıp gelen bir karınca trafiği işliyordu.

Komutan yakınındaki kayaya sertini dayanmış günlük notlarını tutuyordu. Kimbiris belkide sonbahar eylemleri için planlar yapıyordu. Ya da buluşacağımız müfreze kolona ulaştıkları ve ilk elden görüşmelerini yapıyorlardı.

Müfrezedeki yoldaşlarla yeniden birlikte olmanın heyecanını daha şimdiden yaşıyorduk, oyleki yola koyulmak için kararlılığı beklemeye sabırlı bile gösteremiyorduk, en sonu istatimize dayanmayan komutan çevreyi ve yolu önceden denetlemesi için klavuzla yola çıkardı. Bu arada biz de bir kor sofrası kurduk. Ve vakit kaybetmeden arazide kamufle olabilmek için gerekli hazırlığı yaptık. Ortalığın karamasıyla birlikte harekete geçtik. Yol güzergahında eğrilir çizerek klavuzla buluşma noktasına geldik. Ancak klavuz ortalıkta yoktu, en ufak bir izine bile rastlayamadık. Başına bir işi geldi diye endişelendik. Belki yakınızdadır diye değişik sesler çıkararak bizi tanıması için, ancak bir yanıt alamadık. Çevreyi kolaçan ettik, çalılar, kayaların dibine kulak kabarttık. Olağanüstü bir durum yoktu. Sonuçta köye girmiş olabileceği kanasına vardık ve önceden saptamış olduğumuz patika bir yoldan köyün alt kısmına kavriıldik.

Ay ışığının olmadığı gecede sert bir hava hakim hale geliyordu. Önümüzü göremememizin zorluğunu çekiyorduk. Aklım hala klavuzdaydı. Neşeye gitti ne yapı bir anlam veremiyordum. Ansızın önümden fırlayan taşlara takıldı gözlerim ve yoldaşı sıcak bir sofranın başında

çay yudumlarken düşündüm, hayırlıydım, bu acemiliği nasıl yapar diye. Sonra vaz geçtim hayıflanmaktan. Tüm dikkatimi yola verdim. Bir taraftan ışınlarla burun buruna gelindiğinde karşı koyuş vaziyetine kendimi hazırlarken, bir taraftan da müfreze kolomuzla rastlama sevincine hazırlıyordum kendimi.

Artık köye iyiden iyie yaklaşıyorduk. Ortalıkta ne bir köpek havlaması ne de hayvan kığnemesi vardı. Köy gayet sakin ve sükunet içindeydi ve bu hiç de hoş bir görünüm değildi. Ve bizim her an bir yerden çıkacak düşman güçleriyle cezağ tutuşabilecek temsillilikteydik.

Durumu değerlendiren komutan köye girmeden önce konuşlanmamızı söyledi. Söylenenin hemen yaptık.

Aklımdan hala klavuzun ortalıkta görünmemesi geçti. Çünkü klavuzsuz köye giremeyeceğini bilen tecrübeli biriydi. Bunu bildiği halde bizden önce köye girmiş olabileceğine ihtimal veremiyordum. Böyle bir hareketin vahim bir hata olacağını bilirdim.

Bu arada silah sesleri çaldı kulaklarıma. Emin olmak için yanbaşında yürüyen komutanı sordum, o da aynı sesi duyduğumu söyledi. Olabilecekler bir film serisi gibi sıralandı kafamda ve klavuzun düşman pususuna düştüğüne kanaat getirdim. Hepimizle de bakın olan buydu şimdi. Köye girmenin ne derecede doğru olup olmadığı konusunda fikir yürütüyordum. Ancak kesin karar veremiyordum. Birden komutanın kesin ve kararlı bir şekilde: "köye gireceğiz" dediğini duydum. Kararsızlığımı üstümden atamamıştım. Ancak komutanın köye ne şekilde, hangi taktikle gireceğimizi hakkındaki net ve kararlı açıklaması beni bocalamaktan kurtardı. Konuşlanmamız hakkındaki karara göre komutan yardımcılığı ve arıcılık görevimin yanısıra klavuzluğa da benim yapmam gerekiyordu. Bu duruma göre en önce ben gidecektim. Arkamdan komutan beni korumak için gelecekti ve diğer iki yoldaşı her hangi bir durum

"Ölüncekte bir TIKKO'cu gibi ölünmeliydi. Korkaklık ve cesaretsizlik ölüme çare değildi."

olduğunda bizi geri çekmek ya da korumak için yerlerini alacaktı, yeni konuşlanmaya göre yol durumunu ve köy girişine incelemek için grubun önünde yer aldım. Köye doğru onlardan daha hızlı yürümeye başladım. Grubu saldırlardan ve pusudan korumak, olanı bir çatışmada mevzilenmek gibi can alıcı hususları iyi gözlemleyebilmek için dikkatimi çevreye ve olası duruma karşı tetikte olmaya verdim. Çünkü bir gerilla için eylem anındaki dikkatsizlik ve kafa karışıklığı ölümdür. Ağır ve temkinli adımlarla en ufak bir titreşimi duyacak hassasiyetle hareket ediyordum. Neredeyse köyün içine giriyordum. Köyde hala bir ölü sessizliği vardı. Sanki bir köşeden, bir dereden, bir çalılıktan üzerine bilerleri saldıracak gibi gizemli bir sessizlik bu. Halbuki bu köy her zaman civil civil insanlarla, koyun, keçi sesleriyle doluydu. Komutan ve diğerleri ile aramızdaki msafe epey açılmıştı, onları gerilerde bırakmıştım. Bu karanlıkta beni görececek durumda değillerdi. Sadece seslere göre hareket ediyordular. Ve ben her hangi bir olumsuzluk durumunda nasıl geri çekileceğimi de hesaplayarak köyün içine girdim. Şimdi bir derenin iki-üç metre yakınıydım.

Çok yakınımda bazı sesler duydum. Çöküp neier konuşulduğuna kulak kabarttım. Ben daha konuşanları ve kim olduklarını seçemedim sanki beni fark etmişler gibi birden konuşma kesildi. Bu kez üst taraftan gelen fısıltıya kulak kabarttım. Onlar da şıp diye kestiler. Bu durum beni oldukça şaşırttı. Fakırsı varmadan nasıl da düşman çemberine düşmüştüm. Yeniden yan taraflara kulak kabarttım. Kimdi acaba bunlar, dost mu, düşman mı? O yönden gelirken nasıl fark edemedim? Acaba halktan insanlar olabilir miydi bunlar? Çünkü bir milisimizin, arazide odun kesen köylülerin olduğunu bunu dikkate almamız, ve bir yanlı yapmamamız konusundaki uyarısı aklıma geldi. Kimdi acaba bunlar?

Kim olduklarını bilme isteği içinde kabanyor, beni sübarsızlandırıyor. Bulduğum yeri düşünüyordum. Çatışmaya hiçte elverişli değildi. Seslenmem durumunda beni farkedecek ve silahlarını tik meslemeleriyle vurulmam bir olacak. Ancak onlardan atak davranmam durumunda ben vurabilirdim. Ya halktan insanlara bunun altından nasıl kalkarım... Bir türlü ne yapacağımı kestiremiyordum. Gerçi onlar henüz varlığımdan habersizdi,

ama farkedilmem halinde işim bitik. Ve burada uzun süre çaresiz bir şekilde daha fazla durmamın doğru olmadığını düşündüm. Kim olduklarını sormadan ateş edersem bu da doğru olmaz, ikelerimize ters düşmüş olurum. Hava sert olmasına rağmen terliyordum. Bu durum karşısında bu tavır belirlemem gerekiyordu. Kararsızlık ölüm demekti. Ölüncekte bir TIKKO'cu gibi ölünmeliydi. Korkaklık ve cesaretsizlik ölüme çare değildi. Artık işin içinde ölümde olsa kim olduklarını sormaya karar verdim ve silahı her an atabileceğim şekilde sıkı kavrayarak Kürçe "sıma kane" dedim. "Bu yana gel" diye Türkçe yanıttı aldım. Emin olabilmek için aynı soruyu yineledim. "de, tekrar Türkçe "bu yana doğru gel" yanıtını aldım. Birden bunların düşman askeri olduğunu anladım. Çünkü bu çevre insanı gece böylesi durumlarda Kürçe konuşulacağı bilirdi. Bu bir bakıma şifrede sayılır. Düşmanın ilk elden tanıma taktiğidir. Gerilla için bu çok nettir. Artık halktan olmadıklarını anlamış ve rahatsızmıştım. Şimdi silaha, vakit kaybetmeden davranmamın zamanıydı. Aksi takdirde onlar beni haklıyacaklar. Anında G-3'ü ateşledim. Artık açtığım çarpıştıyorduk. Karşı taraftan kurşun yağmuruna tutulduk. Kurşunlar sağdamdan-soldamdan vurularak geçiyordu. Yerde takla ata ata derenin kenarlarına geldim. Süretilerek ateş hattından sıyrılmaya çalışıyordum. Sıkı sıkı kavradığım G-3'ü susturmadan düşmanın üzerine boşaltıyordum.

Önce acı bir ses duydum. Ve iki gülgünü yere yağdığı gördüm. Bunu fırsat bilerek kendimi sağlam bir mevziye attım. Köye girerken tesbit ettiğim noktaları kullanarak düşmandan uzaklaşmaya başladım. Derenin ucunda olduğumu hissedince hemen derenin içine yuvarlandım. Boğazan sarjörü burda deşirdim.

Derede ilerletmekte zorluk çekiyordum. Köylülerin kestigi ağaç dalları hareket alanımı kısıtlıyordu. Dereden çıkmayı ve sürünerek ateş hattından uzaklaşmayı uygun gördüm. Sürünerek yeni bir yere mevziledim. Ancak hala yoğun ateş altındaydım. Yer değiştirdim.

Üzğünden geçen kurşunlardan düşmanın yerini tam tesbit edemedim. Bunu fırsat bilerek karşılık vermektan vaz geçtim, zira ateş etmem halinde yerimi tesbit etmeleri daha kolaylaşacaktı, bu da geri çekilmemi zorlaştıracaktı. Kısa bir suskunluk oldu ve yerimden hiçbir tereddütte meydan vermeden

zikzaklar çizerek geriye doğru çekildim. Sanırım fark edilmediğim için kurşuna tutulmadım...

Yoldaşları bulabileceğim noktaya geldiğim de kimseyle karşılaşmadığım için fazla bir tereddütte düşmeden hemen onları bulabileceğim ikinci randevu yerine hareket ettim.

Yolda nefes nefeseydim. Acele-den yönümü tayin edemiyordum, bazan kaybediyor bazan buluyordum. Gerçi böylesi hallerde yol boyu gitmek oldukça tehlikeli ve risklidir. Ancak ben düşman çemberini yarmış olmanın sarhoşluğunu hala üzerimden atmış değildim ve dikkatli davranmıyordum.

Yoldaşları düşünüyordum. Ya beni geçip köye girdi, ve düşman pususuna düştülerse? Düşman güçlerinin pesime düşmemelerinin nedeni bu olamaz mı? Sonra bu düşünceden vaz geçtim. Bu kez randevu yerinde bulamazsam yarın dağın taşı saracak asker çemberinden nasıl kurtulacağım? Kafamda yoğun bir düşünce yumağı oluşmuştu, biri gidiyor, biri geliyordu. Nasıl oldu da pusuya düştüm? Düşmanın avucuna düşmeyi hazmedemiyordum, dikkatsizliğime hayıflanıyordum.

Çatışma anını düşünürdüm. Vurulmadan çemberi yapı çıkışına hayret ettim...

Sonra bunu eylem alanında uyguladığım doğru taktiklere borçlu olduğumu, TIKKO'ya layık biri olduğumu düşününce sevincimden havalara uçur gibiydim. Düşman pususuna düşmememe rağmen iki kayıp verdimem doğrusu övünülecek yandı.

Gecce karanlığı artık silmek, şafak atrak üzereydi. Göğün yere yakın olduğu taraftan üç karartı gördüm. Silaha sarılır sonlmaz işe geçti yaptım. Aynı yanıtı alınca tarif edilemeyecek derecede sevindim. Bunlar yoldaşlarımdı. Komutanın sıcak kucaklayışı beni çok duygulandırdı. Sonra diğer yoldaşlar.

Yaram olup olmadığını sordular. Sapasağlam olduğumu görünce, tekrar tekrar kucakladılar. Sevinçlerini paylaştım yeniden.

Olavy inceden inceye sordular. Anlattıklarına can kulağıyla dirliliyorlardı. Yol boyunca hep sordular... Arada bir "sen iyi bir TIKKO'cusun artık" diyorlardı...

Açıklama: 1 Eylül 1991 tarihinde Övacek civarında meydana gelen bu eylemde sonradan edinilen bilgiye göre iki düşman askeri yaralanmıştır.

Bir ay sonra kaybolan klavuz yine aynı bölgede milis vasıtasıyla bulduğuna kavuşmuştur.

"... bir gerilla için eylem anındaki dikkatsizlik ve kafa karışıklığı ölümdür"

V. I. LENİN

17 Ekim Devrimi

Çarlık Rusyası'nda kapitalist üretim belli bir düzeye kadar gelişmiş olmasına rağmen, toplumsal örütlenme ve toplumsal ilişkiler bu duruma uygun değildi. Ve kapitalist üretim ilişkileri önünde engel teşkil ediyordu.

Rus Çarlığı giderek artan bir bunalımın içine giriyordu. Bu bunalımların ağır yükünü çeken Rusya halkı bu durumdan hoşnut değildi. İşçilerin, öğrencilerin, köylülerin grev ve gösteri eylemleri, siyasallaşarak yaygınlaşıyordu. Toplumsal çelişkiler giderek derinleşiyordu.

1914'te başlayan I. Emperyalist Talan Savaşı'nda, Japonya ile savaşa giren Rusya içeride bir yurtseverlik dalgası yayarak, sosyal çelişkileri küllen-diriyordu. Rusya'daki halk muhalofetin seviyesi ciddi boyutlarda bir gelişmenin içine girmişti. Çarlık Rusyası savaş kararı almış ve bu durumda, aralarında Bolşevik yayını olan Pravda'nın da bulunduğu tüm savaş karşıtı yayınları yasaklamıştı.

Milli duyguları kamçılanan halk, savaş karşıtı propagandalara önceleri tepkiyle bakıyordu. Avrupalı Enternasyonal Uyesi Partiler de "anavatan savunması" adına savşatana yana ve ulusal devletlerinin yanında tavır belirle-mişlerdi. Bu durum savaş karşıtı propa-gandalar üzerinde olumsuz yönde bir etki bırakıyordu.

Lenin için savaş karşısında takını-lacak tavır, tartışmayı gerektirmeyecek kadar açık ve netti. II. Enternasyonal'in 1907'de yapılan Stuttgart'taki kongre-sinde "işçi sınıfının ve parlamentodaki temsilcilerinin görevinin, 'savaşın pat-lak vermesi halinde işçi sınıfının ve parlamentodaki temsilcilerinin görevi-nin, süratle savaşa son vermesi, sa-

Kavganın Güncesi

yaşın yol açtığı ekonomik ve siyasal bu-halimi, halkların ayağa kalkması ve ka-pitalist sınıf egemenliğinin sona erdiril-mesini sağlamak için kullanmakta olle-rinden gelen her şeyi yapmak" olarak belirlenmişti. Savaş patlak vermiş oldu-ğuna göre, bu karara uygun hareket et-mekten başka bir şey yapılamazdı. Bu-na uymayan II. Enternasyonal Uyesi Partiler, işçi sınıfının uluslararası birli-ğine ağır bir darbe indirerek onun varlık ve yaşama koşullarını ortadan kaldırdılar...

Savaşla birlikte eylemlerinde cid-di düşüşler olan işçi sınıfı 1915'in ortala-rından itibaren yeniden hareketlendi. Bu kez yapılan grevler -katılımcı işçi sayısı az olmasına rağmen- daha radikal. Ekonomik taleplerle başlayan grevler, giderek siyasal grevlere dönü-şüyordu. 1917'ye gelindiğinde yapılan grevlerin yüzde 85'i siyasal grevlereydi. Zira, savaş dönemi ve sonrasındaki koşullar, işçi sınıfında bilinç sızması yaratmıştı. Bolşeviklerin savaş sırasında-ki etkinlikleri, işçi sınıfı eylemlerinin yükselişi üzerinde büyük etki yapmıştı.

Çarlık rejiminin bunalımları. Rus-Ja-pon savaşıyla daha da derinleşmişti. Yönetenler artık eskisi gibi yönetemi-yordu. Eskisi gibi yönetilmek isteme-yenler ise, her gün sokaklarda ve çeşit-li kitleli eylemlerin içindeydiler. Devlet kurumları adeta felç olmuş, işleyemez hale gelmişti. Başbakan ve bakanlar, baş döndürücü bir hızla değiştiriliyordu. Devletin kökleri çürümüşü.

Yokluk ve yoksulluk had safhaya çıkmış, ekmeğe kameye bağlanmıştı. Açlık hemen hemen tüm Rusya halkını, sa-vaş aleyhtarı siyasal gösterilere itmisti. Göstericilerle Çarlık güçleri arasında yaygın olarak çatışmalar olmasına rağmen, işçi semtlerinden halk akın akın şehir merkezine yürüyor, devlet kurum-larını kuşatıp işgal edilmesine rağmen bazı polis grupları, göstericileri vahşice kurşun yağmuruna tutuyor, kit-lesel katliamlar yapıyordu. Halk çocuk-larından oluşan askerlerin büyük bölü-mü artık tavır belirleyerek, halkla birlik-te çarlığa karşı savaşılmaya başladı. Bir yandan halkı tarayan polisleri kurşunlu-yor, bir yandan kışlalardaki silahları iş-çilere dağıtıyor, bir yandan da Çar yan-lısı askerlerle savaşıyordu.

Ordunun bölünmesi karşısında Du-ma kapatıldı. Ancak, halkın taleplerini karşılayarak sükunet sağlamak ve yeni

bir Duma hükümeti kurmak üzere bir Duma Komitesi kuruldu. Öte yandan işçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti'de kurulmuştu. Halk, sovyet otoritesine uyuyor, onu tanıyordu.

1917 ŞUBAT DEVRİMİ

Şubat devrimi, grevlerle başlayarak ayaklanmaya kadar uzanan beş günlük bir süreci kapsamıştı. Lenin, Şubat dev-rimini değerlendirirken onun bir burjuva devrimi olduğunu ve yeni iktidarın kar-şı-devrimci öze sahip olduğunu belirt-iyordu. Bu yüzden işçilere ve halka hiç-bir şey veremeyeceğini; işçilerin ve yoksul halkın kendi öz gücüne, kendi örgütüne ve kendi silahlarına güven-mesi gerektiğini açıklıyordu.

Aynı dönemde Lenin, burjuva Şubat devrimi'nden sosyalist devrime geçebilmenin ön koşulu olarak, işçilerin yok-sul köylülerle kuracakları işçi-köylü itti-fakını öngörüyordu. Yoksul köylülerin işçi sınıfının en yakın dostu ve müttefi-ki olduğuna bilince çıkararak Lenin, ön-derliğini yürüttüğü SBKP'nin örgütlen-mesi ve mücadelesini bu temel üzeri-nde şekillendirmişti.

Lenin, Şubat Devrimi'yle kurulan bur-juva iktidarın emperyalist karakterini tahlil etmişti. Bu bilinçle kaleme aldığı ve Şubat devrimi'nden Ekim Devri-mi'ne giden yolda tayin edici önemdeki SBKP'nin Nisan 1917'deki Konferan-sı'nda kabul edilen Nisan Tezleri'nde; daha önce savunduğu işçiler ve köylü-lerin devrimci-demokratik diktatörlü-ğünü derinleştirerek, kesintisiz devrim-le sosyalizme geçmeyi formüle ederek somutlaştırmıştı. Tüm Bolşevikler, Ni-san Konferansında benimsenen "Tüm İktidar Sovyetlere!" şiarıyla harekete geçtiler.

Lenin önderliğindeki, SBKP; "Tüm İk-tidar Sovyetlere!" şiarıyla harekete geçirdiği işçiler, yoksul köylüler ve diğer halk sınıflarını ayaklandırarak 17 Ekim 1917'de genici burjuva iktidarını yıkarak tüm iktidara el koydu. Dünyadaki ilk Sosyalist Devrimi gerçekleştirdi.

17 Ekim 1917 Sosyalist Devrimi'nde proletarya, kendiliğinden bir sınıf ol-maktan çıkıp kendisi için bir sınıf haline gelmiş ve ilk defa kendi devletine sahip olmuştu. 17 Ekim Devrimi, ilk proleter devrimi olmakla beraber, Sosyalist Devrimin yapıldığı SSCB, sosyalist toplumun da ilk anayurduydur. Bu zafer salt SSCB ile sınırlı da değildir. Bu dev-rimle "Emperyalizm ve Proleter Dev-rimleri Çağı" açılmıştır. 17 Ekim 1917, Emperyalizmin ve her türden dünya gericiliğinin sonunun başlangıç tarihi-dir. Bu anlamda bu zafer, tüm dünya proletaryası ve ezilen halklarının zaferi-dir!

Cigerxwin

Bir Kürt şair ve ozan, edebiyatçı, ta-rihçi ve filozofu olan CIGERXWIN, 1900 yılında Mardin ili, Amude nahiye-si, Hesare köyünde doğdu. Asıl adı Yexmus Hesare olan şair, yazılarında kendi imzası olarak kullandığı CE-GERXWIN adını aldı.

Küçük yaşta anne ve babasını yitiren şair-yazarın çocukluk ve gençlik yılları yoksulluk ve acılar içinde geçti. TC'nin Kürtlere uyguladığı milli zulümden o da nasibini aldı. Gözlemlediği ve yaşadığı milli zulüm, O'nu Kürt halkına karşı da-ha duyurlu hale getirdi. CIGERXWIN yaşamını idame ettirebilmek için çocukluk ve gençlik dönemlerinde çeşitli ağaların ve boyaların işlerinde işçilik ve çöbanlık yaptı.

18 yaşındayken bir Kürt medresesin-de on yıl dini eğitim gördü. Mezuniye-tinden sonra Kürdistan'ları kanç-kanç dolaşarak tanımaya ve öğrenmeye ça-ıştı. Şiir yazmaya, 1924'te başladı. Şi-irlerinde daha çok feodal baskı, zor ve zulmü işledi. Halkı bu zulümlere karşı koymaya yöneltti şiirleriyle ünlendi.

1927'de evlenen CIGERXWIN, aynı yıl Bedirhan kardeşlerle XOYBUM ör-gütünün kuruluş çalışmalarında yer-aldı. Hekar dergisinin yayınlanmasında öncülük etti ve yazılar yazdı. 1937'de Amude nahiyesinde kurduğu Kürtçe okuma-yazma kursunda birçok gençce okuma-yazmanın yanı sıra, onlara si-yasal bilgi aktarımı da yaptı.

CIGERXWIN

2. Emperyalist Talan Savaşı'ndan sonra Dr. Ahmet Nazif bey ile birlikte (bazı Kürt şahsiyetlerini de yanlarına alarak) Cizre'de Şazumana Azadi u Yekitiya Kurd'u (Kürt Özgürlük ve Birlik Hareketi) kurdular. Hareketin başkanlı-ğına Dr. Ahmet Nazif bey getirilirken; CIGERXWIN sekreterliğe getirildi. Bu örgütlenme daha sonraları, Kürdistan Demokrat Partisi'nin T. Kürdistan şub-esine dönüştü.

1949-57 yıllarında Suriye Komünist Partisi üyesi olan CIGERXWIN, 1957'de kurulan Suriye-Kürdistan De-mokrat Partisi'nin kuruluşunda aktif rol alarak Merkez Komitesinde yer aldı. 1959'da Bağdat Üniversitesi'nde öğre-tim üyeliği yapan CIGERXWIN, Kür-doloji bölümünde Kürtçe dersler verdi. CIGERXWIN'in MK üyeliğini yaptığı parti, daha sonra ismini değiştirerek Partiya Demokratek Pêwerûyan Kurdî, Suriye (Suriye-Kürdistan İlerici De-mokrat Kürt Partisi) adını aldı. CE-GERXWIN öldüğünde halen bu parti-nin MK üyeliği ve Avrupa temsilciliğini yapıyordu.

Kürt dili ve edebiyatına yaptığı katkı-larla Kürtlere malolan CIGERXWIN, defalarca işkencelerden geçirilip tutuk-landı. CIGERXWIN'in mücadeleye geçen yaşamı 22 Ekim 1984'te İsveç'in başkenti Stockholm'de noktalandı. Kürt edebiyatına yaptığı katkıları ve bir-aktığı eserleriyle, mücadelecisi bir Kürt edebiyatçısı olarak yaşayacaktır.

Mussolini iktidarda

II Duce (İtalyanca'da "Önder") lakap-lı Benito Mussolini, 31 Ekim 1922'de iktidara geldi. Kendisini yalnızca faşist rejimin değil, bütün İtalya'nın önderi olarak gösterebilmek için hükümet üyelerinin çoğunluğunu Fasist Parti'nin dışındaki kişilerden oluşturdu. Ancak bir yıl için olağanüstü yetkiler kullanma hakkını değerlendirerek mecliste faşistlerin çoğunluğu ele geçirmelerini sağlayacak bir seçim yasası çıkardı ve hıleli 1924 seçimleriyle iktidarını pekiş-tirdi.

Mussolini, İtalya'nın içinde bulundu-ğu karmaşadan çıkabilmesi için acıma-sız ve enerjik bir diktatörün gerekli ol-duğunu sürekli vurguluyordu. İtalyan halkının, ekonomik istemlerini ve ulu-sal onun duygularını çok iyi kullanarak iktidara gelen Mussolini, dış politika olarak Akdeniz'i İtalyan gölüne çevir-me hedefini ortaya koydu. Ekim 1935'te Etiyopya'yı işgal etti.

II. Dünya savaşı sırasında Balkan-larda da saldırılara girişti. Arnavutluk üzerinden Yunanistan'a saldırdı ancak devrimci/yurtsever Yunan direnişçileri-nin karşısında büyük bir yenilgiye uğ-rayarak Hitler hükümetinden yardım is-temek zorunda kaldı.

Afrika'da ve Balkanlarda yenilgilere sebep olduğu için Yüksek Faşist Kon-sey'ce 24 Temmuz 1943'te görevden alındı.

Lenin: Rusya penceresinden Enternasyonal proletaryanın iktidar yolunu açtı.

CİNSEL TACİZ-TECAVÜZ VE KADIN

"İnsanlık onuru tecavüzü yenecek"

Kadının ikinci sınıf insan olarak görüldüğü, cinselliğinin pazarlandığı sömürü toplumlarında cinsellik derince akla ilk gelen hemen kadın oluyor. Neredeyse her türlü cinsellik kadını başlatıp kadınla biliyor. Öyleki insanın zaman zaman erkeklerin cinselliği yok mudur diye düşüncesi geliyor.

İnsan olmanın bir parçası olan, insan yaşamında önemli bir yere ve insani güzelliğe sahip olan cinsellik sömürü toplumlarında özellikle kadınlar açısından zulme, vahşete, aşağılanmaya ve ezilmeye dönmüşüyor. Öyleki, çoğu kadın "anam beni kız doğuracağına taş doğursaydı!" diye hayıflanmaya vardiıyor işi. Ya da aileler "kızın var mı, derdin var!" diye hep erkek çocukta yana tavır benimserler.

Peki, sömürücüler kadınların cinselliğini ön plana çıkarmakla neyi hedefliyorlar? Elbetteki bu öne çıkarmanın sömürü düzenlerinin devam etmesinde önemli katkıları vardır. Birincisi; toplumu kadın ve erkek diye ikiye ayırıp birini diğerine karşı kullanır. Erkek egemen ideolojiye kadınları erkeklerle karşı karşıya durumuna ya da en azından kirgin duruma düşürerek sömürüye karşı birlikte mücadelelerine darbe indirir. İkincisi; sömürünün devamına yardımcı olan "namus" anlayışıyla toplumu meşgul eder. Gerici-feodal ya da yoz burjuva değer yargılarıyla hallaç pamuğuna çeviren halk, başını kaldırıp da düzeni sorgulamada, olayların nedenini, niçinini kavramada zorlanır. Kısır bir döngü içinde dolanıp durur.

Namusu genelde iki bacak arasına, özde de kadın cinselliğine indirgeyen egemen sınıflar en çok da kadınları bu noktada cendere içinde tutmakta, erkekleri de kadınların "namus bekçisi" olarak görevlendirmekte ve bu vesileyle onları da bu çarkın içine çekmektedirler.

Özellikle feodal değer yargılarının yaygın olduğu toplumlar da bu namus anlayışı yaşamın kendisi olarak kanıksatılmakta, namusuna halel gelen birini artık toplumda hiçbir değer kalmamakta, ya tecrit bir yaşama tahammül edecek, ya canına kıyacak ya da herhangi bir yakını "namusu" temizlemek için onu öldürecekler. Ülkemiz de bu tür ölümlerin ya da öldürülmelerin yaşadığı bir ülke konumundadır.

Cinselliğin insanca yaşanacak bir duygu değil de, baştan çıkarıcı ve insani erdemsiz kılabacak bir olgu olarak değerlendirilen bazı müslüman toplumlarında (örneğin Etiopya) iş daha da ileri götürölecek kadınlar sünet edilmektedirler. Haz duyusunu yok olsun diye küçük yaşta ilkel metodlarla klitoris kesilmekte ya da kızlık zarına bir halel gelmesin diye cinsel organı dikilmektedir. Ve ne yazık ki yirminci yüzyılda dahi bu tür vahşane uygulamalar olmaktadır. Bu, ortaçağda yaşanan, savaşa giden erkeklerin kadınların cinsel organlarına bakaret kemiği takıp anahtarını yanında götürmesinin günümüzdeki yansımasından başka birşey değildir.

Cinselliği ya da ona dayalı namus anlayışını yaşamın tek gayesi gören bir toplumda bu durum sürekli bir tehdit aracı görevini görmektedir. Bu nedenle kim ki karşıdakine zarar vermek ya da dize getirmek istiyorsa, bu durum tek tek bireylerden tutun da devlete kadar uzanır- "kutsal" sayılan şeye saldırır ve karşıdakini manevi olarak çökertip teslim almak ister. Bu tehdit ülkemizde özellikle feodal değer yargılarının olması nedeniyle

daha da etkin olarak kullanılmaktadır.

İrzina kaçılan bir kadın artık kendini kirlenmiş hisseder ve insan içine çıkamaz konuma gelir. Buna da tecavüze uğrayan kadının mazlum konumda olmasına rağmen yine de toplum tarafından suçlu bulunup aşağılanır.

YARI-FEODAL, YARI-SÖMÜRGE ÜLKEMİZDE DURUM

Bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde cinsellik çok daha çarpık ve çok daha karmaşık yaşanmaktadır. Toplum bir yandan feodal değer yargılarının kıskacında kıvrılırken bir yandan da cinselliğinin pazarlandığı burjuva değer yargısı altında ezilir ve cinselliğini kendi doğallığı içinde yaşama olanağı bulamaz. Görücü usulü evlilikler ya da haremlik-selamlık anlayışı buna engel olur. Dini duygularına etkinliği bunu daha da vahim hale getirir. İmam Hatip okullarının fazlalığı, kız ya da erkek okullarının varlığı yeni yetişen gençlik için sorun yaratmaktadır. Karşı cinsle aynı "dünyalarda" yaşama ya da birbirini için gizemli hale gelme gençleri bunalıma sürüklemekte, en sorunlu gençler de buralarda yetişmektedir. Oysa daha küçük yaşta beri kız ve erkekleri aynı ortamı paylaşması, dost arkadaş olması, insan olmalarının ön planda tutulması, sağlıklı ve daha akıcı bir duygu dünyasının oluşmasına, zaman ve yer geldiğinde de cinselliğini kendi doğallığı içinde yaşamasına olanak sağlar.

Çarpıklığın bir başka yanı da burjuva yandır. Burada da karşılıklı sevgi, saygı, anlayış ve ortak ideallerin yerini çıkar ilişkileri ve kariyer duyguları alır. Bu da cinsel yaşamın tüm güzelliğini ve insanlığını öldürür.

Devlet bir yandan her türlü yol ve yöntemi uygulayarak (medya aracılığıyla, toplumu cinsel yönden sürekli tahrik ederken, başka şeyler düşünmesin diye cinselliği çekim merkezi haline getirirken, bir yandan da insanları, cinselliğini insan tadında yaşayacak ortamdan mahrum bırakır. Mevcut kültür anlayışı ya da ekonomik sıkıntılar sağlıklı kadın-erkek ilişkisinin önünde engel olur. Cinselliğini insani ilişkiler içinde yaşayamayan ama her an, her vesileyle tahrik edilen insanlarda çeşitli sapkınlıkların ya da çarpık ilişkilerin ortaya çıkması da kaçınılmaz oluyor. Kadınlar genelde bu tür duygularını bastırırken erkekler de laf atarak ya da sarfıntılık yaparak "latmin" yoluna gidiyor. Zaten yenemediğinde de fırsatını bulduğu kadına tecavüze yelteniyor. Doktor Erdal Atabek'in deyişleriyle "bastırılmış kadınlık, kıskırtılmış erkeklik" topluma damgasını vuruyor. Fuhusun ya da genelevlerin bölüşüne yaygın olmasının bir nedeni de budur. Bu çarpıklığın bir başka yansıması da kendini lezbiyenlikte, homoseksüellikte ya da hayvanlarla ilişki kurmakta gösterebilir.

Egemen sınıflar bir yandan halkı bu tür namus anlayışı içinde kıvrandırırken, bir yandan da kendisi büyük bir ahlaki çöküntü örneği sergilemekte, cinselliğin her türlü yol ve yöntemle pazarlanmasını gündeme getirmektedir. Bugün fuhuş sektörü en kârlı sektörlerden biri durumuna gelmiştir. Özellikle küçük yaşta kızların pazarlanması daha da yaygınlaşmıştır. Sosyal kesiminde "kimin elinin kimin cebinde" olduğu bilinmemekte, seks skandalları hergün ayyuka çıkmakta, medya aracılığıyla bir yoz ilişkiler toplama empoze

edilmeye çalışılmaktadır.

METROPOLLERDE DURUM

Metropol ülkelerdeki ahlaki çöküntü uyandırıcı bağımlılığın paralel olarak daha da yoğun yaşanmaktadır. Aynı yoğunluk erkek cinselliğinin pazarlanmasında da görülmektedir. Kendilerini zengin kadınlara satan erkeklerin (Jigolo) sayısı gün geçtikçe artmakta ve yine erkeklerin stripiz yaptıkları çavların sayısı çoğalmaktadır.

Metropollerde yaşanan bir başka çarpıklık da şudur; emperyalizm her şeye sömürü ya da kâr gözlüğüyle bakar. Onun için insanın hiçbir değeri yoktur. İnsan ancak ona kâr sağlayan bir nesne konumundadır. Ve bu nedenle emperyalizm insani ilişkilerden, ideallerden, duygu ve davranıştan korkar ve mümkün olduğunca insanlarıencilileştirir ve yarıtılaştırır. Elektronik aletlerle insanları başbaşa bırakır. Bu yalnızlık doğallıkla cinselliğe de yansır. En doğal ve en insani yanıyla karşı cinsle yaşaması gereken bu duyguları insanlar bir takım teknolojik aygıtlarla "gidermeye" çalışır. Burjuvazi bununla bir taşla iki kuş vurmaya hedefler. Birincisi, seks aletleri pazarından kâr sağlar, ikincisi, insanları yalnızlığa itererek bunalımlı bir hale getirir. Dolayısıyla da diğer insanlarla birlikte muhalofat olmasının önüne set çeker.

DEVLET VE TECAVÜZ

Devlet, halkın değer yargılarını iyi bildiği için işkenceci cinsel taciz ya da tecavüz yöntemlerini oldukça yoğun kullanır. Hele de bundan sonuç alacağını bilirse hemen uygulamaya geçer.

Cinsel taciz, sarfıntılık zaten gözaltına alınır alınmaz yapılmaya çalışılır. İşkenceciler cinselliğe yönelik ağza alınmaya ca küfürleri hiç durmadan tekrarlarlar. Bu tavır, onların yaşamlarıyla bütünleşmiştir. Kendi aralarında konuşurken bile aynı sözleri sarfatabilirler.

Disar da saygın bir yaşantı içindeyken orada birden bire bölüşüne aşağılayıcı bir ortamda bulunmak belli bir moral bozukluğu, mide bulantısı yaratsa da asla yıkıma uğramamak gerekir. Zira bu onların kendi acızlıklarının, kendi çürümüşlüklerinin bir göstergesidir.

Sarfıntılık yaptıklarında çekingen davranıp köşeye büzülmek yerine tavır alınmalı, ahlaksızlıkları yüzlerine haykırılmalıdır. "Tüm bu yaptıklarınızla asil onursuz sizlersiniz" deyip onları diken diken edenizi göstermeniz gerekir. Çünkü işkencecinin mantığı insanları en çok etkilediği, zaaf durumunda olan şeylerin üstüne üstüne gitmek ve onu silah olarak kullanmaktır. İşkenceyle yeneemediğini manevi değerlere saldırmakla altetmeye çalışırlar. Eğer tecavüz tehditi sökmüyorsa bu defa da sevdiklerimize işkence yapacakları tehditleri yaparlar ve uygulayabilirler de.

Sınıf bilincini yeterince almayan insanlarda bu durum yıkım haline gelebilir. Bu tür durumlar da akılda tutulması gereken şey "altın çamura düşse de değerinden hiçbir şey kaybetmez" anlayışı olmalıdır. Burada onursuz olan, tecavüze ya da cinsel tacize uğrayan insan değil, onu yapan ya da yapmaya yeltenen insandır. Tam da bu tehdit ve uygulamalar karşısında direnen, düşmanın istediğini yapmayan insan onurludur. İşkenceci insanları bu tehdit ve uygulamaları teslim almak isteyen devlet, dışarda da halkın gerici değer yargılarına hitap ederek,

Tecavüzün utancı kimin

Haber Merkezi- 7 Temmuz günü kayıvalıdesini ziyaretten dönerken Sarıgazi'de "baldır dağıttığı" gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınan Sibel Yıldız ve eşi Oğun Yıldız savcılık sorgusundan sonra tutuklandılar.

Sibel Yıldız ve Oğun Yıldız polisler tarafından gözaltına alındıktan sonra Sarıgazi Jandarma Karakolu'na götürülerek iki gün bir gece boyunca ara ara işkence gördüler ve "infaza götürüyoruz" diyerek Maslak Asker Komutanlığı'na götürüldüler. Daha sonra Sibel Yıldız, örgüt üyesi olduğuna dair ibare bulunan kağıdı imzalamadığı gerekçesiyle talakaya yatırıldığı ve askıya alındığını belirtiyor. İşkence süresi içerisinde kendisine tecavüz edildi, Oğun Yıldız da cinsel tacize uğratıldı.

Eren Keskin, kadın tutsaklara yapılan saldırının delilini gösteriyor.

Sibel Yıldız olayı şöyle anlattı: "Peşmerge lakaplı birisi tarafından tecavüze uğradım. Bu işi yaparken biimsellik adına celvel de kullanmayı ihmal etmedim. Kanama geçirmeme rağmen hiçbir tıbbi müdahalede bulunulmadığı gibi dalga geçildi. Oradaki jandarmadan Peşmerge'nin daha önce getirilen bayanlara da aynı şeyi yaptığını öğrendim."

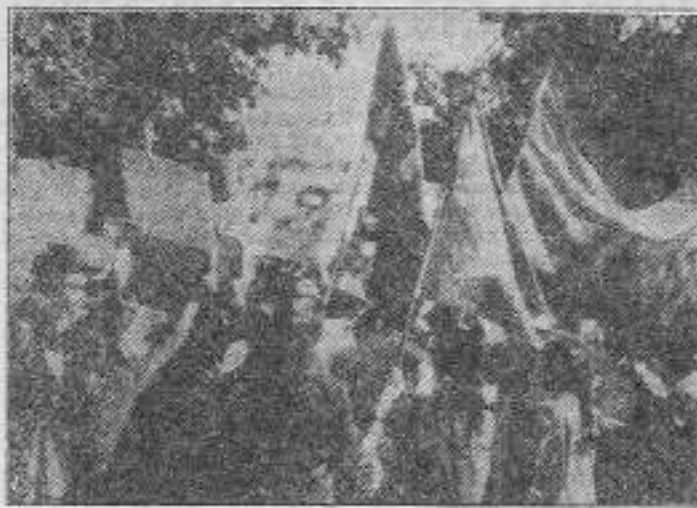
Yıldızların avukatı Şerif Turgut, Ekim 1993 günü İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na yaptığı suç duyurusunda; Peşmerge kod isimli polis, müvekkilini sorgulayan subay ve jandarma erleri ile, Sarıgazi Jandarma Karakolu'nda görevli Köksal Çınar'ın "İşkence, ırza geçme ve öldürme tehdit" suçlarından yargılanarak cezalandırılmasını istedi.

Bu konuda İnsan Hakları Derneği Kadın Komisyonu Üyesi Avukat Eren Keskin, 9 Ekim'de yaptığı basın açıklamasında Sibel Yıldız'ın gözaltında uğradığı tecavüz olayıyla birlikte Bayrampaşa Cezaevi'ndeki kadın tutsaklara yapılan baskılara da değinerek "Bir kadın Başbakanı sahip olmakla övünen Türkiye'de kadınlar gözaltında tecavüze uğrayıp cezaevlerinde de tecavüz tehdidine maruz kalıyorlar. Kadın tutukulara getirilen külotların arç kısımları arama sırasındaki parçalanarak delinmiştir" dedi.

Kendi feodal, gerici, yoz mantık silsilesi içinde insanlara tecavüz ederek onları rezil ettiklerini, toplumdaki soyutladıklarını sarfın sömürücü sınıfların silahı uşakları yapıyorlar. Namus ve şeref insanlarını bacak aralarında değil, kafalarında. Sorgulanması gereken tecavüze uğrayanlar değil, her türlü zulmü reva görenlerin namus ve şeref anlayışlarıdır.

Onbinlerce insandan Peru devrimine destek

Haber Merkezi- 1980 yılının 17 Mayıs'ında küçük bir kıvılcım Ayacucho kırlarını tutuşturuyordu Peru'da. Bundan 13 yıl sonra bugün alev alev yanan Peru kırları ve kısmen şehirleri halk savaşının zaferini simdiyen müjdelere, 11 Eylül'de Avrupa Türkiye İşçiler Konfederasyonu (ATİK) Almanya'nın Frankfurt kentinde yaklaşık bin kişinin katıldığı görkemli bir yürüyüş ve miting düzenledi. Mitingin, hem Peru Halk Savaşının 13. yıldönümüyle hem de Başkan Gonzalo'nun esir edilmesini protesto eden kampanyayla çatışması oldukça anlamlıydı. "Peru Devrimiyle Dayanışma ve Gonzalo" mitingine Peru Halk Hareketi (MPP), Acil Enternasyonal Komite (IEC), çeşitli Almanya ve Türkiye'deki siyasi parti ve gruplar destek oldular. Mitingin sonunda Avrupa Türkiye İşçiler Federasyonu'nun Frankfurt'taki binasında yapılan toplantıya IEC Almanya Komitesi ve MPP temsilcileri de katıldı.

24 Eylül, Yeni Delhi'de Gonzalo'yu sahiplenen Nepal'i kadınlar Peru büyükelçiliğinin önünde taşıdıkları Peru rejimini protesto ederken.

Amaç, Peru devriminiyle dayanışmak ve PKP lideri Dr. Abimael Guzman'ın yaşamını savunmak olan IEC, 12-24 Eylül tarihleri arasında dünya çapında bir kampanya yürüttü. Bu kampanya sırasında, dünyanın birçok yerinde dayanışma eylemleri gerçekleştirildi.

Meksika'nın başkenti Mexico City'de, 9 Eylül günü, Dr. Abimael Guzman'la ilgili bir radyo programı yapıldı. 13 Eylül'de ise geniş katılımlı bir kitlesel gösteri düzenlendi. Almanya'nın Berlin, Köln ve Hamburg kentlerinde Abimael Guzman ve Peru'daki siyasi tutsaklarla dayanışma gösterileri ve toplantıları düzenlendi. Guzman'la

dayanışma bakımından en yoğun ilgilenen halklardan Nepal halkı, başkent Katmandu'da büyük bir gösteri düzenledi. Bangladeş'te, Kolombiya'nın başkenti Bogota'da, Hollanda'da konuyla ilgili toplantılar yapıldı. Londra'da, San Francisco'da, New York'ta da gösteriler ve toplantılar düzenlendi. İspanya'da, Barcelona ve Katalonya'da dayanışma gösterileri ve sokak tiyatroları sergilendi.

Türkiye'de ise İzmir'de Avukat Şenmur Akkaya tarafından bir basın toplantısı yapıldı. Adana'da CHD ve İHD üye ve temsilcilerinden oluşan bir grup, ABD Konsolosluk

u'nun önünde bir protesto konuşması yaptılar. Konuşmada, Amerika'nın Fujimori diktatörlüğünü destekleyen tavırları eleştirildi. Urta Cezaevi'ndeki siyasi tutsaklar iki günlük bir açlık grevi yaptılar. Çankırı Cezaevi'nden Sezai Solmaz adlı bir tutsak 4 günlük açlık grevi yaptı. Nevşehir ve Aydın Cezaevi'ndeki tutsaklar dayanışma mesajları yayınladılar. Elazığ'da Avukat Süleyman Yeter'le birlikte 4 avukat bir mesaj yayımlayarak, Amerika'daki Ulusal Avukatlar Birliği'nin (UNL) taleplerini desteklediler.

UNL, Amerika'da 5.000 üyeye

sahip bir demokratik kuruluşur. Birlik, Eylül ayının ortalarında yaptığı Genel Kurul toplantısında Peru devletinin uygulamalarını kınayan kararlar aldı ve Peru'daki hak ihalleriyle ilgili bir dosyayı oluşturarak Amerika Kıtası Devletleri Örgütü (OAS) İnsan Hakları Komisyonu'na şikayette bulundu.

UNL'nin "Peru'daki Siyasi Tutukluların ve Avukatlarının Savunma ve ABD Müdahalelerine Karşı Çıkma Gerekliği" başlıklı kararları şöyle:

1. Dr. Guzman'ın, Peru Komünist Partisi'nin sözcü üye ve taraftarlarının ve Peru hükümetinin diğer muhaliflerinin takibet, mahkeme ve hükümete Peru kanunlarının ihlal örneklerini mahkum eder.

2. Peru'daki tüm siyasi tutukluların tıbbi bakıma, yasal dayanışma, avukat tutma, akrabaları ziyaretleri ve yeterli yemek ve yaşam şartlarına sahip olmasını talep eder.

3. Dr. Alfredo Crespo, Dr. Marta Huatay, Dr. Cartagena ve siyasi tutsakların savunmasını üstlendikleri için hapis cezasına çarptırılan diğer avukatların derhal serbest bırakılmasını talep eder.

4. Fujimori rejiminin 1986 ve 1992'de olduğu gibi cezaevlerinde yeni bir siyasi tutuklu katliamına girişme doğrultusundaki her harekete karşı çıkar.

5. Peru'da ölümlü cezasının yürürlüğe girmesine karşı çıkar.

6. ABD'nin, Fujimori rejimine askerî ve ekonomik desteğine karşı çıkar.

7. Yukarıda belirtilen tavırların Peru ve Amerika hükümetlerine resmen bildirilecektir.

8. Peru'da siyasi tutukluların ve avukatlarının savunmaları hakkındaki bilgileri dağıtılmaları ve ABD müdahalesine ve Fujimori rejimine desteğine karşı çıkılması konusunda örgütümüz Ulusal Avukatlar Birliği'nin şubelerini teşvik eder.

Ulusal Avukatlar Birliği'nin oybirliğiyle kararıdır."

Eylül ayının ortalarında, ABD'deki insan hakları örgütlerinden American Watch ilginç bir rapor yayınladı. Kampanya çerçevesinde yayımlanan raporda, Peru Gizli Servisi'nde (DINCOTE) çalışan iki ajanın, Guzman'ın savunma avukatı Crespo hakkında sahte ifade verdikleri ve bu ifadeleri vermeleri için yüksek miktarlarda para verilmesi ile Peru'ya terketmeleri için olanak tanıması yolunda faşist Peru rejimince teklifler yapıldığına itiraz edilir. Sahte ifadeye göre Dr. Crespo'ya bir liste verilmiş. Bu listede Peru polis yetkililerinin isimleri ve adresleri varmış. Liste Crespo tarafından örgüte iletilecekti. Ajanlar, yargılamalar sırasında kendilerine verilen sözleri yerine getirilmediği ve üstelik yargılamalar sonucu mahkum oldukları için bu oyunları kamuya açıkladılar. Ote yandan yine Eylül ayında bir katliam ortaya çıkmıştı. 9 kayıp üniversite öğrencisi ve bir profesör faşist ordu tarafından öldürülmüş ancak bu suçun PKP'nin işlediği hükümet tarafından defalarca tekrar edilmişti. Geçen yıl kaybolan bu kişilerin faşist rejimce katıldığı, Arjantin'e kaçan bir generalin açıklamalarıyla ortaya çıktı. Bunun bunlar, Peru devletinin aczinin ifadeleridir. Peru devleti çatırdamaktadır.

Birleşmiş Milletler Örgütü akbabadan farksız

Haber Merkezi- Eylül ayı sonlarında 48. dönem toplantısına başlayan BM, "Yeni Dünya Düzeni" çerçevesinde yeniden yapılanmaya gitme kararı aldı. Açılış toplantısında bir konuşma yapan Genel Sekreter Butros Butros-Gali, kimselere hizmet ettiklerini unutturmaya çalışarak "184 ülkeden tam olarak borcunu ödeyen 10 ülke var. bunların dışındaki tüm ülkelerin BM'ye borçları var. ABD ve Rusya en borçlu ülkeler konumundalar" derken bile açık verdiğinin farkında değildi. Toplantıda Almanya ve Japonya'nın daha rahat yaşama yapabilecek için BM Güvenlik Konseyi'ne dâimi üye olarak katılma yönündeki çabaları da dikkat çekti.

Çocukların belleklerine Amerikan kovboy filmleriyle yerleştirilen en önemli sahnelerden biri, dar zandaki mazlumları vahşi saldırılarından kurtaran atlı süvariler sahnesidir. İşte Birleşmiş Milletler

denilen örgüt de, atlı süvariler misali: "Barış Gücü" askerleri oluşturarak, açlık, sefalet, eğitim vb. bir dizi konuda dünyanın mazlum halklarına "imam" olma çabası içerisinde. Gerici medya da, BM'nin bu görünümünün insanlığı olmasın için elinden geleni fazlasıyla yapmış olduğunu belirtiyor.

Nedir BM? Uzun ve sıkıcı tanıtımlara girmeye gerek yok. Bu örgütü kısaca, emperyalistlerin çıkarlarına "katilimci", "demokratik" ve "barışçı" bir biçimde hizmet eden bir örgüt şeklinde tanımlayabiliriz.

Harıl harıl çalışıyor mu gibi medya pozisyonu veren BM personeli aslında yapıyor. Örneğin yıllık 150.000 dolarlık ücret alan Nöelam Merani'nin işi sadece evinde oturmak. "Ben işimi yapıyorum. Bana evde oturup tahminatın beklememi söylediler" diye kendisini savunmaya çalışan Merani gibi 39 personel evde oturmakla "meşgul" ve bunların ezilen halklara maliyeti

yılda 3 milyon dolar.

Bir de hırsızlar var. BM Müfettişler Yüksek Komisyonu (UNCHR) Uganda ve Cibuti özel temsilcisi Shinga Vele-Lukika, 1991 yılında Uganda'daki "gıda yardımı operasyonuna" yönelttiği, bir depodan 250.000 pound değerinde gıda malzemesi ve yaklaşık 160.000 poundluk hububat "yok oldu". Yapılan araştırmada 300.000 pound tutarındaki BM araçlarının satıldığı, gıda yardımı, inşaat projesi ve bir BM üçağının kullanımında Lukika'nın hırsızlıkta ortaya çıktı. Lukika toplam 1 milyon pounddan fazla hırsızlık yaptı. Yine yaklaşık 38 milyar lira, bir başka hırsızlık da, BM Özgür İnsanlar Örgütü (İnan edilen 1988 yılında, Hans Hoega tarafından gerçekleştirildi. Hoega, özürü insanlar için bir fon oluşturmayla görevlendirilmişti. Ancak, fon toplamak için açılan ofis giderleri 1.5 milyon dolar geçtiği halde nasılsa fon oluşturulmadı (!).

1984'te Etiyopya'nın açlıktan kurtulduğu bol bol TV'lerde gösterilen, BM bu ülke için "ekonomik bir komisyon kurmayı" kararlaştırdı. 75 milyon dolar ödemek ayıldı. 9 yıl içerisinde 100 milyon dolar harcandı ama proje tamamlanamadı (!). Aynı şekilde BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü UNESCO'nun bütçesinin % 80'i talan edildi. 1.700 çalışanıyla BM'nin en büyük örgütü FAD (Gıda ve Tarım Örgütü), yıllık 650 milyon dolarlık bütçesinin altıda birini amaçları için harcadı, geride kalanla "giderlerini karşıladı".

Ya "çaresizlerin atlı süvarileri" BM Barış Gücü? BM askerlerinin Saraybosna'da yaptıklarına şöyle bir bakmak yeterli. Güya gaddar Sırp ordusuna "ambargo" uygulayan BM askerleri, gelen gıda yardımının 1/3'ünü faşist Sırp ordusuna veriyorlar. Kalanını ise karaborsa olarak satıyorlar. Parası olmayan ve evlerindeki çocukları doyurmaya çalışan Saraybosna'lı kadınlara "yalma karşılığı" gıda maddesi vererek "hayır" istiyorlar. Saraybosna'da menkul ve gayrimenkulleri "alınlarıyla" kazanan BM askerleri, kentin kaçınmak isteyenlere sahte kimlik çıkarmakla da uğraşıyorlar.

Emperyalistlerin mazlum halklardan topladığı paraları oluşturulan fonlar, BM'li beylere emperyalistlerin şirin göstermenin diyeti olarak peşkeş çekiliyor. "Barış Gücü", kendi sınıfsal özine uygun emperyalist çıkarları beklilik temelinde görevini yapıyor. BM, zavif düşen avına inceden önceye slüdülecek saldırı bir akbabadan farkı değildir.

İrlanda Cumhuriyet Ordusu uzlaşıyor

IRA'nın silahlanma pazarlık için konuşuyor.

Haber Merkezi- Kuzey İrlanda'nın bağımsızlığı için mücadele eden İrlanda Cumhuriyet Ordusu'nun (IRA) yasal kolu olarak tanınan Sinn Fein'in lideri Gerry Adams, "Cumhuriyetçiler olarak çözüme ulaşmak konusunda istekli ve hazırız. İngiliz hükümetinden istediğimiz, kendilerinin de bu şansı iyi değerlendirip olumlu bir girişimde bulunmalarıdır. Aksini yaparlarsa bu sonu olmayan çatışmaların sorumluluğuna taahhüs olurlar" dedi. Adams'ın, milliyetçi çizgideki Sosyal Demokrat İşçi Partisi (SDLP) lideri John Hume ile 5 aydır devam eden gizli görüşmeler yaptığı ve ikisinin beraberce bir öneriler paketi hazırladıkları ortaya çıktı. İngiliz ve İrlanda hükümetlerine sunulan sözkonusu paket IRA'nın ateşkes koşullarını içeriyordu.

30 Eylül günü IRA'nın Kuzey İrlanda'da Markethill kentinde bir otelde bomba patlatmasından hemen sonra yine Sinn Fein üyesi Mc Guinness'in "sovağı sona erdirme" önerisi dikkat çekiyordu. 2 Eylül'de IRA 5 kişinin yaralandığı üç parlamenter sorumluluğuna da üstlendi.

Bütün eylemlere rağmen İngiliz egemen sınıfların IRA'dan daha fazla ödün almadan uzlaşmayacağı belli oldu. İngiltere'nin Kuzey İrlanda'dan sorumlu Devlet Bakanı Sir Patrick Mayhew, Belfast'ta

meydana gelen iki patlamadan sonra IRA'nın ikiyüzlü davrandığını savunarak, bir yandan zeytin dalı uzatıldığını diğer yandan ise eylemlere devam edildiğini, delaysiyin IRA ile görüşme yapmaya-çaklarını belirtti. Mayhew, Adams'la görüşen Hume'nin de teröristleri desteklediğini ve Hume ile de görüşmeyeceğini açıkladı. Ote yandan İrlanda Protestan Demokratik Birlik Partisi (DUP) lideri Paisley, İngiltere hükümetinin, IRA'dan gelecek barış tekliflerini dikkate almamasını istedi. DUP, halkan dini duygularını kullanarak İngiltere'nin tahakkümünü destekleyen bir partidir. İngiliz egemen sınıfların bağımsızlık yanlısı İrlandalıların çoğunun Katolik olmasından faydalanarak Protestanları bu partide örgütüyor ve halkı bölme politikalarını sürdürüyor.

IRA, İngiltere hükümetine gönderdiği öneri paketinde İrlanda halkının kendi kaderini tayin hakkını istiyor. Halkın kendi kaderini tayin hakkı istenmez, alınır. Çünkü bu hak, çağımızın özelliği gereği bir proletar devrimin yarpına hakkı demektir. IRA ulusal temelinde yükselmekte, halk arasındaki Katolik-Protestan çelişkilerine yanlış yaklaşmakta ve emperyalist İngiltere hükümetiyle uzlaşmaya çalışmaktadır. Parlasyan bombalar ise silah pazarlığın göstergesidir.

BM'nin "Barış Melekleri" fuhuşun, karaborsanın soygununun ve uşaklığın bayrağını taşıyor.

Faik Bulut

Rusya'da Eylül Faşizmi

Rusya Federasyonu Başkanı Boris Yeltsin ile Rutskoy-Hasbulatov klikleri arasındaki çatışmanın başlangıcı ve sonuçları şimdiki. Bu, üçüncü kompöratör burjuvazinin (Yeltsin Klığı) ülkeyi domadığın kapitalizme sürüklenmek isteyen mantığı ile ülkedeki milli servetin yabancılara emperyalist güçlere peşkes çekilmesine karşı çıkan ve kapitalizme gidisatın ağırından alınmasını isteyen milli burjuvazinin (Rutskoy-Hasbulatov Klığı) mantığı arasındaki mücadeledir.

Birinci klik, çemi anıya olarak kapitalizm bataklığına doğru yol alırken şu noktadan hareket etmektedir: "Sırtımız Batılı emperyalistlere verirssek, onların sermaye akışı ve serbest pazar kuralları sayesinde yeniden kendimizi toparlarız. Bir zaman sonra yeniden emperyalist bir güç olarak sahneye çıkarak, eskiden yardımını aldığımız Batılı emperyalistlerle rekabet için gireriz. Buna yetecek kapasitemiz vardır; ülkedeki ekonomik potansiyel de yaramaz bir unsurdur." Yeltsin klığı, bir zamanlar Çar Petro'nun Rus İmparatorluğunu yaratmak için Batı teknolojisinden yararlanma siyasetini götürmektedir. Çünkü Çar, başlangıçta sadece bulunan bir plına başvurarak önce Batı teknolojisini ülkesine aktardı. Ardından ülkenin varolan ekonomik potansiyelini iyi kullandı. Derken büyük devlet siyaseti izleyerek çevredeki halkları (Orta Asya, Kafkasya, Balkanlar, Baltık ülkeleri vs.) boyunduruk altına aldı. Sonuçta uluslararası sahneye, zamanın büyük devletleri olan Fransa ve İngiltere'ye rakip olarak çıktı. Bu siyaset, 1917 Ekim Devrimine kadar sürdü. İşte Yeltsin, Ekim Devriminde kostüme uğrayan, Çar siyasetini yeniden sahneye koyarak ilerlemek istiyor. Bir farkla; Çar ülkesi, feodalizmden kapitalizme geçişin sancılarını yaşarken, günümüz Birleşik Devlet Topuluğu (özellikle de Rusya Federasyonu) devlet kapitalizminden vahşi liberal kapitalizme geçişin sancılarını yaşıyor.

Bu geçişin kurallarıma uygun olarak, parlamento vahşi yöntemlerle kapatılıyor; medice binası topa tutuluyor, yüzlerce binlerce insan öldürülüp tutuluyor. Vahşi kapitalizmin temsilcisi Yeltsin, sermayenin hatasına "diktatörlük" ilan etmekten çekinmiyor. "Demokrasi savunucusu" rolündeki Batılı emperyalistler, bu barbar yöntemleri alkışlıyor ve "demokrasiye geçebilmek için şimdilik diktatörlük uygulanması"nın kaçınılmazından dem vuruyorlar. Görüldüğü gibi, Yeltsin'in uyguladığı siyasi baskı yöntemleri, Ekim Devriminde olduğu gibi, Çar siyasetine çok benziyor. Zaten 18 Eylül Cuntabaşı Evren ve savaçkadaşları da, "demokrasiye geçebilmek için şimdilik Sıkıyönetim ilan ettiklerini" açıklamamışlar mıydı? Ondan sonra da milletin canına okunmuş-

lardı. Ne farkla ki tuzlu karu aydınlar ve Babısalı basını, emendillerinin de dürtüklemesiyle, Yeltsin diktatörlüğünü alkışlama ve destekleme yarışına girdiler. Öns karşı verilen halk mücadelesini, elverdilerince küçük göstermeye çalıştılar.

Ashında Yeltsin'in yeni nizamı sadece diktatörlük olarak da tanımlanamaz. Buna "Eylül Faşizmi" demek daha doğru olur. Neden? Çünkü Yeltsin faşist klik ile mafya ortası Rus generaliler sadece parlamento ve milli burjuvaziyi hedef almıyorlar. Halkın devrimci kalelerini ve savunma mevzilerini de yıkmayı hedeflediler. Komünistlerin ardi ara tutuklanması ve komünist partilerinin faaliyetlerinin yasaklanması da bunun başka bir kanıtı.

Bakınız, haftalık komünist dergi *Revolution*'un (Devrim) yazarlarından *Edonard Limonov* olayı na'sıl değerlendiyor: "Genelde, Yeltsin'in Rus parlamento binasına saldırısının üzerinde duruldu. Oysa Yeltsin saldırısının birincil hedefi, yerel Sovyet yönetimleriydi. Ve bu Sovyetik birimleri, sanıldığının tersine, mevcut yönetimin körne kalıntılarını değildi; halkın günlük hayatının son savunma mevzileriydi. Kitlelerin somut faaliyetlerinin ve istikrarın en önemli dayanağı idi. Ülkeyi vahşi kapitalizme sürüklemek için, öncelikle bu halk barajının yıkılması gerekiyordu. İşte Yeltsin saldırısı, bu barikata aşmayı hedefliyordu."

Aynı yazar, Yeltsin faşizmini de şöyle tanımlıyor:

"Batılı basın organları, 'Rusya'da faşizm tehdidi'nden dem vuruyor. Fakat bizim şu anda tenik olduğumuz şey, 'folklorik bir faşizm' türüdür. Oyle ki; çıkımsız ve programsızlığı ortbas edebilmek için, sürekli olarak köhnemiş sembol ve şemalardan medet unuyor. Bu faşizm, yeni türden, rüsvetçi, çirkinmiş bir faşizmdir. Görünüşte demokrat, pratikte iktidar tekelini elde tutmak için gayet barbardır. Son derece tehlikelidir. Yüzde 80'nin yoksul, yüzde 15'in orta tabaka ve sadece yüzde 5'in tekelci olduğu bir ülkede iktidarın tekelde bulundurulması, ülkeyi iç savaça götürür. Biz yortasaverler, ölkemizin Batılı emperyalistlere özellikle de Amerika'ya peşkes çekilip sömürgeleştirilmesine karşı çıkıyoruz."

Siyasal planda ise Yeltsin açısından Parlamento, devlet başkanının elinde sadece bir araçtır. Oysa milli burjuvaziyi temsil eden Rutskoy-Hasbulatov ekibi açısından ise Nomenklatura'nın yessama organı ve iktidar gereksinimlerinin tartışıldığı bir alandır.

Bunun doğal uzantısı, Moskova'daki merkezi yönetimin Sibirya'daki federal yönetimden farkının olmamasıdır. Böyle de denilebilir: Yeltsin ülkeyi sadece ve sadece Moskova'dan yönetip yüzde 5'lik bir tekelci azınlığın çıkarılması açısından karar vermez düşündükten; Rutskoy-Hasbulatov ekibi, deyim yerindeyse taşra burjuvazisinin (Kazakistan, Novosibirsk, Estonya, Moldavya gibi) çıkarlarını korumaktadır. Onların ağır temposuna göre hareket etmekte ve güreşe halkın çıkarlarının da düşünülmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Nitekim, parlamentonun kapatılıp bombalandığı günlerde Sibirya'yı temsil eden Novosibirsk yönetiminin "federal ve özerk bir hükümet kurma" yolunda talep öne sürmesi dikkat çekicidir.

Özcesi, Rusya'da sınıflar mücadelesi yeni bir ivme kazanmış; yepyeni bir mecraya girmiştir. Yeltsin'in Eylül Faşizmi'ne karşı, başta milli burjuvalar olmak üzere geniş halk kitlelerinin mücadelesinin önemi bağlanmıştır. İlk aşamada milli burjuvazinin hedeflediği "demokrasi ve yasallık" gerçekleştirilmeye çalışılacak, ardından emekçilerin talepleri gündeme gelecektir. Mücadelemin diyalektiği budur. Ama emekçilerin yeniden iktidara yurmesi ve tarih sahnesine bütün gövdeleriyle çıkması ise, nesnel ve özeel şartlara bağlıdır.

AÇIKLAMA: Köşe yazılarımız, Faik Bulut, yeni çalışmalarından dolayı bir süre yurt dışında meslemlerde bulunacağından yazıları elimize ulaştıkça bu köşede siz okuyucularımıza sunacağız.

Deprem kader değildir

Haber Merkezi- 866 milyonluk nüfusuyla dünyanın Çin'den sonra en kalabalık ülkesi olan Hindistan'da 29 Eylül günü son 58 yılın en büyük deprem facialarından biri yaşandı. Bu faciada 28.000 kişi ölümlen, yüzbinlerce kişi yaralandı, birçok yerleşim birimi yerle bir oldu ve adeta haritada silindi. Hindistan yarımadasının güneybatısını iki kez beşer saniyelik arıyla

sarsan şiddetli sarsıntılar sabaha karşı saat 3.56'larında halkı uyku da yakaladı.

Merkezi Latur, Killari ve Umarga kentleri arasında olan deprem, bu üç kenti harabeye döndürürken Hindistan Birleşik Haber Ajansı 28.000 kişinin öldüğünü bildirdi. Depremden en fazla etkilenen Maharaştra eyaleti civarında yaralı sayısı 30.000'in üzerinde.

Hastanelerde ilaç, sargı ve tıbbi malzemenin yeterli olmaması, ölü sayısını artıran bir başka etken.

En şiddetli depremler gurubunu, Richter ölçeğine göre 6 veya 7 şiddetinde olan depremler oluşturmakta. Kısa bir zaman önce Amerika ve Ermenistan'da, Hindistan'dakinden daha şiddetli, 6.9 şiddetinde depremler yaşandı. Amerika'da 67, Ermenistan'da ise 30.000 kişi öldü. Bu rakamları karşılık Hindistan'da meydana gelen depremin şiddeti 6.4'tür ve 28.000 ölü var. Rakamlar arası uçurumun sebebi nedir? Deprem, sel, toprak kayması gibi nedenler, işbirlikçi Hindistan egemen sınıfları tarafından "doğal felaket" olarak nitelendiriliyor. Emperyalistler ise Birleşmiş Milletler gibi örgütler de hemen "insani yardımlar" a koşuyorlar. Hindistan'da esas sorun depremler ve seller değildir. Örneğin, toplam işgücünün % 60'ı tarım sektöründe çalışır ve feodal üretim tarzı geçerlidir. Kırsal nüfusun çoğu yoksul köylüdür ve ilkel tarım yapar. Tefecilik yaygındır. Ekonomik ve siyasi güç, aile şirketlerinin elindedir. Halkı bölmek amacıyla egemen sınıflar tarafından pompalanan Hindu-Müslüman çatışmalarında her yıl yüzlerce kişi ölmektedir.

"Felaket!", "Doğal afet!" diye bağırarak, "yardım" isteyen Hindistan egemen sınıfları ile "yardım" a koşan emperyalistler ve onların maşası örgütler, yıllardır süren bu sosyal, ekonomik ve dolayısıyla doğal faciaların sebepleridir. Kendi mantıkları içinde olayı "doğal felaket" olarak nitelensek bile, Hindistan'da depreme karşı radarlar, ölçü aletleri ve çağdaş inşaat malzemeleri ya yoktur veya en ilkel düzeydedir. Emperyalizme bağımlılık gibi bir felaket altdilmedikçe, deprem-sel gibi felaketlerin yamsıra irkçilik ve kavurucu yoksulluk mazlum Hindistan halkını kemirmeye devam edecek.

Somali'de serhildan

Haber Merkezi- Somali'de General Aaidid yanlıları ile BM "Barış Gücü" askerleri arasında Mogadişu'da Ekim ayı başlarında çıkan çatışmalarda iki Amerikan Blackhawk tipi helikopterin düşürülmesi ve en az 12 ABD askerinin öldürülmesinin hemen ardından, 14 BM askernin öldürülmesi ve 70 askerinin yaralanması emperyalistlerin telaşını artırdı. Bir kısım ABD askerinin Aaidid yanlılarınca kaybedilmesi (ortada sağ olup olmadıklarına dair kesin veri yok) ise ABD ve BM'nin kaygılarını doruğa çıkardı. Amerikan ABC Televizyonu, ülke çapında bir anket yaparak Amerikalıların %64'ünün Somali'deki ABD birliklerinin geri çekilmesini istediğini ortaya koydu. Oysa daha 4 ay önce yapılan aynı tipte bir ankette Amerikalıların %62'sinin Clinton'un müdahalesini desteklemesi yapıyor değildi. Amerika halkının gözünü boyayan Clinton'u, Somali direnişinin yıpratması çok açık.

Somali'ye gönderilen 28.000 BM askerinin Mogadişu'yu bile kontrol edememesi parabolün başlangıcı için önemli bir gerilemeydi. Yaz başından bu yana Clinton ve BM Genel Sekreteri Gali, toplam 56 mavi berelini öldürülmesi karşısında Aaidid'in tutuklanmasında ısrarlıydılar. Fakat son olaylarla beraber Clinton zür durumunda kaldı. Bir yandan oy potansiyelini yitirenken, diğer yandan Somali'yi malzeme yapan muhalifleri Kongre'yi karıştırmaya başladılar. Camp David'in mimarı Jimmy Carter, Clinton tarafından silacelle devreye sokuldu. Carter, Afrika Birliği Örgütü ya da Etiyopya Cumhurbaşkanı Meles Zinawi'nin arabuluculuğuyla Aaidid'e bir çıkış kapısı (söz tuzak anlayın) açılmaya çalıştı ancak başarısız oldu. Bu sırada Gali hâlâ Aaidid'in tutuklanmasını istediği için ABD tarafından sert bir dille uyarıldı. Tüm bu çelişkiler ABD ve diğer işgalcilerin gerçek yüzlerinin dünya halkları tarafından görülmesine kolaylaştırdı.

Gali'nin planlarında bugün için

Buras Gali kınığına uygun kıyafetlere sahnedir.

bir değişiklik yok. Kendisi, 1 yıl önce Somali'de açlıktan 300.000 kişinin öldüğünü ve bugün tek bir kişiyi bile aç öldürdüğü sık sık ve büyük bir utanmazlıkla vurguluyor. Gali iki nedenden ötürü yalancıdır. Birincisi, Somali halkını açlıktan ölüme mahkum eden bizzat Gali'nin emperyalist efendileridir. İkincisi Somali halkının büyük çoğunluğu hâlâ açtır. Belki açlıktan ölenlerin azaldığı doğrudur ama halkın hedef gözetilmesiz rakoketlerle topla olarak imha edildiği de doğrudur. Gali, Aaidid yanlılarıyla görüşüp onu safdışı etmekten yana ve bu işi ülkede bulunan 4.500 ABD askerini Kongre çekmeden önce bitirmek istiyor.

Clinton ise son zamanı denemektedir. Bugünlerde yoğun olarak binlerce ABD askerini daha Somali'ye göndererek Bush'tan sonra "2. Körfez Fatih"ni sıfatını almaya çalışıyor. Böylece daha rahat tulum yaparak dışarda ABD'nin diğer emperyalist rakiplerine karşı kozlar elde etmeyi ve içinde kendisinin oy potansiyelini sağlamlaştırmayı düşünüyor.

Halkların başındaki esas felaket deprem değil emperyalist sömürü sistemidir.

Moskova'da neler oldu?

Herşey 21 Eylül'de Rusya Devlet Başkanı Boris Yeltsin'in Rusya Parlamentosu'nu feshetmesiyle başlamadı ama iki burjuva kliği arasındaki çelişkileri kökten alve dönüştüren adım bu oldu. Yeni Çar Yeltsin karşısında Gorbaçov neyse Devlet Başkanı Yardımcısı Aleksandr Rutskoy ile Parlamento Başkanı Ruslan Hasbulatov da oydu. İki kliğin temsilcileri, çelişkilerini ilk kez ve açık açık geçen sene, 10 Aralık 1992'de ortaya koydular. Yeni Çar, ülkeyi kendisinin mi yoksa Parlamentosun mu yöneteceğini karara bağlamak amacıyla bir "referandum" yapılmasını istiyordu. Aslında bu tip bir "halk oylaması", zamanlaması iyi seçilmiş bir ataktı. Çünkü Yeltsin'in elinde Çarlık bayrağıyla süzümüne tanklara meydan okuduğu günler, olayı yüzeysel algılayanların hafızalarında en büyükle akıncılığıyla tazeliğini koruyordu. Yeni Çar, Nisan '93'te yapılacak "referandum"u koparmayı başardı ancak "referandum" aslında bir güç denemesiydi ve daha fazlasını istiyordu. Halk Temsilcileri Kongresi'ni, kendisiyle tam uzlaşmaya varılmadığı takdirde "Tam yasal olmayan uygulamaları yürürlüğe koyacağım" sözleriyle tehdit etti. "Tam yasal olmayan" kavramı, parlamentoyu tanımama suçunun kibarı bir dile belirtilmesinden başka birşey değildi. Nihayet, 20 Nisan '93'te ülkeyi 5 gün kararnamelerle yöneteceğini açıkladı.

Bu arada açıktan açığa Amerika'ya yaklaşmakta olan Yeltsin, Kanada'nın Vancouver kentinde görüştüğü Clinton'la ortak planlarını geliştirirken, önce kendisinin sadık adamı sonra Dışişleri Bakanı Kozyrev bu görüşmeye "Bizi yalnız bırakırsanız komünizm gelir" türkülerini fon müziği yapıyordu. Oysa parlamentosun komünizmi getireceği falan yoktu ve olmazdı da! Yeni Çar'ın sınıf kökeni neyse parlamentosu oluştururların dediği de oydu. Yalnız Yeltsin "Yeni Dünya Düzeni" ile tamamen bütünleşmek perspektifiyle yönelimini ifade ederken, parlamento bürokratik konumuna uygun davranarak Kruşçevci anlayışla hareket ediyordu. Parlamento "Komünist" Parti'nin bölge şefleri, sendika ağaları ve devlet fabrikaları ile kolektif çiftlik yöneticilerinde oluşmuştu.

Hasbulatov, bu planda Yeltsin'in karşısına çıktığı zaman, gerici medya olayı iki baslık adanın, reformcularla radikallerin ve hatta iki rakip ideolojinin çatışması olarak yansıttı. Gerçek hiçbirisi değildi ama yalnız ve yalnız iki burjuva klik arasındaki çatışmanın ta kendisiydi.

Rus ekonomisi tam anlamıyla iflastaydı. "Muhafazakarlar" olarak lanse edilen Hasbulatov-Rutskoy kliği taraftarı Mevedev durumu şöyle açıklıyordu: "Orneğin 1983'te Sovyetler Birliği'nin altın rezervi 1800 ton idi. Yani 70 milyar dolar. Bugün ise elimizdeki nakit rezerv yaklaşık olarak sıfırdır. Batılı bankalara olan borcumuz 80 milyar dolardır. Rekabet edebilir zenginliklerimiz olmaksızın, bizim ekonomimiz gerek üretiminiz mallarda gerekse hammaddede muazzam bir kan kaybına uğrayacaktır. Bütün kâr Batılılara kalmaktadır. Batı yardımından bu koşullarda nasıl bahsedebilirsi-

Daha dün tankların karşısına çıkıp demokrasi havariliği yapan Yeni Çar, aynı tanklarla halkı ezmekten çekinmedi.

niz? Herşey ortada. Burada soğuk savaş bitti. Biz kaybettik ve hala tazminat ödüyoruz". Mevedev'in bu sözleri olağanüstü bir öneme sahiptir. Bu sözler, Kruşçev'in devlet kapitalizmini Yeltsin'e rağmen oturtmaya çalışan bürokratik klik'in "reketbet", "kâr" ve "soğuk savaş" mantığının ürünüdür.

Darbe üstüne darbe gelecekti ve bu kaçınılmazdı. Taraflar 1 yılı aşkın bir süredir hazırlık içerisindeydiler çünkü Rutskoy, Yeltsin'i darbe yapmakla suçladı ve bürokratlar Beyaz Ev çevresinde metal yığınlarından, taşlardan barikatlar yapmaya başladılar. Rutskoy parlamento tarafından devlet başkanı olarak atandı. Artık sonu muhakkak kanlı olacak çatışmanın "meşruluk temelleri" yaratılmıyordu ve yaratıldı da. Anayasa Mahkemesi Yeltsin'in yetkilerini ihlal ettiğini ve mahkemeye verilmesini kararlaştırırken askerlerin sözcüsü Savunma Bakanı Graçov Yeltsin'i desteklediğini açıkladı. Parlamento da kendi Savunma Bakanını atadı. Ahalov. Artık iki burjuva klik de hareketlerini halk kitlelerine dayandırarak ilerlemek durumundaydılar. Bu, burjuvazinin iktidara gelişinin doğasında vardır ve yönetim tecrübesinin getirdiği eski bir alışkanlıktır. İki kliğin aldattığı kitleler Moskova sokaklarında birbirlerine karşı gösteriler düzenlediler. Bu arada iki dışişleri bakanı, ABD'den Christopher ve Yeni Çar'ın sadık adamı Kozyrev senaryonun son rötuşlarını Amerika'da yaptılar.

OK YAYDAN ÇIKTI

25 Eylül sabahı Yeni Çar dışişlerini göstermeye başladı. Parlamento binasının çevresine seçkin Djerzinski bölüğüne bağlı çelik yelekli ve joplu askerler yerleştirildi. Birlik binanın tüm giriş ve çıkışlarını denetim altına aldı. Askerlerin silah taşımadıkları Yeltsin tarafından delâlarca vurgulandı. Yeltsin şunu iyi biliyordu: Tek başına parlamentonun içinden önemli bir hareketin geliştirilmesi olasılığı yoktu. Rutskoy ve Hasbulatov içinde silahlanmışlardı ama otomatik silahlı 200 kişi kapalı bir yerden dışarıyla çatışmayı göze alamaz-

lardı. Zaten Beyaz Ev'i kuşatan polis ve askerlere silahlı bir müdahale içeridekilerin ölüm fermanını imzalamak demek olurdu. Bu durumdan yararlanan Yeni Çar içeridekilere defalarca "barışçı" yaklaşımlar gösterdi. Emperyalist ABD ise, Yeltsin'e şiddet kullanmaması ve silah kullanılmamasına özen göstermesi konusunda her zamanki gibi sahteکارca temennilerde bulundu.

Nihayet 3 Ekim günü Beyaz Ev'in önünde toplanan yaklaşık 15.000 kişi Yeltsin aleyhine gösteriler yapmaya başladı. Bu gösteriler sürerken bir ara balkondan göstericilere hitabeden Rutskoy, Yeltsin'e karşı ayaklanma çağrısında bulundu. Rutskoy, göstericilerin belediye binası ile televizyon merkezini işgal etmelerini istedi. Hasbulatov ise işgal edilecek hedeflerden birinin de Kremlin olduğunu söyledi. Rutskoy'un konuşmasından sonra Beyaz Ev'i kuşatan asker ve polisler saldıran göstericiler çemberi yarıldı ve gösterilen hedefleri işgal etmeye başladılar. Rutskoy ve Hasbulatov kollarını açmışlardı. Sıra Yeltsin'deydi. Moskova'nın Ostankino bölgesinde mitralyöz taşıyan zırhlı birlikler Rutskoy yanlılarına ateş açtılar. Tüm özel birlikler seferber edildi. Moskova'nın hemen çevresinde konuşlandırılmış tanklar şehre girdiler. Rязan'daki parasit birliği helikopterlerle önemli noktalara indirildi. KGB'nin Moskova banliyölerindeki 27. özel tugayı da harekete geçirildi. 5 Ekim sabahı gürleyen T-72 tank namınları Belediye Sarayı ve TV Merkezi'ni işgal eden göstericilere çevrilmişti. Tanklar yaklaşık üç saat boyunca Beyaz Ev'i top ateşine tuttular. Çatışmalardan geriye 500'den fazla ölü ile Yeni Çar'ın zaferi kaldı.

REVİZYONİZMİN ÇIĞLIĞI

Olay, özellikle Rutskoy yanlısı göstericilerin çemberleri yarmaları ve işgalleriyle beraber devrimci-demokrat insanların ilgi odağı haline gelirken gerçeklere aykırı sesler de kulakları doldurmaya başladı.

Parlamento binasının işgali sırasında metal yığınlarından ve

taşlardan barikatlar yapıldığını ve bu arada Rutskoy'un parlamento tarafından devlet başkanı olarak atandığını belirtmiştik. Revizyonizmin Türkiye temsilcileri hemen "Barikat savaşları"ndan ve "İkili iktidar"dan bahsetmeye başladılar. Olay, büyük manşetlerle halkın Yeltsin'i devirmesi, komünist bir öncünün halkı silahlı bir biçimde örgütleyerek iktidara oynaması, yüzlerce silahlı asker 1917 Ekim'ini anımsatmasına halkın saflarına katılması, halkın Stalin tipine demekse) komünizmi kurmak istediği vs. vs. şeklinde verildi. Göstericilerin orak-çekiçli kızıl bayraklarla işgallere girişmesi büyük boy fotoğraflarla ve adeta "işte size sosyalist devrim" dercesine verildi. Evet ortada kızıl bayraklarla yürüyenler vardı. Barikatlar, silahlı ve örgütlü direnişler, işgaller de vardı. Ama bütün bunları yazan-çizenlerin kafasında MLM temelinde sağlıklı bir zemine oturtulmuş sınıf tahilleri yoktu. Gorbaçov ne kadar komünistse Rutskoy-Hasbulatov ikilisi de o kadar komünisttir. İşin şiddete dökülmesinden hemen iki gün önce Mihail Gorbaçov'un Yeltsin'den parlamentoyu feshetme kararnameğini geri çekmesini istemesi bir rastlantı değildi. Hasbulatov-Rutskoy kliği, Yeltsin'in aksine asker desteğine sahip değillerdi ve daha çok halka dayanmak zorunda kalmışlardır. Bu, burjuvazinin doğumundan bu yana bilinen bir taktiktir. Bırakalım kapitalizmin en yüksek aşaması emperyalizmi, daha 1789'da ilk kez iktidarı ele geçiren Fransız burjuvazisi bile halkı peşine takmadan bir devrim yapamaz ve iktidarı alamazdı. Fransız devrimine yoksul işçilerin ve köylülerin katılımı çok yoğun olduğu halde iktidar burjuvazinin olmuştur. Kısacası kısmen Yeltsin kliği ve yoğunluklu olarak diğer klik halkı aldatarak kullandılar. Bu olaylar sırasında atılan "Sosyalizm geliyor!" çığlığı ise tüm çekicilik ve şatafatına rağmen işçi bakanların revizyonizmin yarasa körlüğünden kaynaklanmaktadır.

İKİ ÖNEMLİ OLGU

Clinton, daha 4 Ekim'de

"ABD'nin, Boris Yeltsin ile özgür ve adaletli seçimlere giden süreci desteklemesi gerektiğine hala inanıyorum. Yeltsin şiddetten kaçınmak için çok çaba sarfetti" derken, Fransa Hükümeti Sözcüsü Nicolas Sarkozy aynı gün France-3 televizyonundan "Özgür seçimleri yapmak konusundaki isteğini koruduğu sürece, Boris Yeltsin'i desteklemekten başka çare olmadığını inanıyorum" açıklamasını yapıyordu. Dikkat edilirse her iki konuşmanın ortak özelliği seçimlere gidilmesi "dileği"ni belirtmeleridir. Dün tankların karşısında Çarlık Rusyası'nın bayrağıyla "ordu karşıtı" şovlar yapan Yeltsin'i "demokrasi kahramanı" ilan eden emperyalist zihniyetin bugün bu sahte kahramanın orduyu arkasına alarak tanklarla yaptıklarını demokrasiye giden yol olarak göstermesi hiç de şaşırtıcı değildir.

Yeni Çar Pravda'yı ve Anayasa Mahkemesi'ni kapattı, yerel "Sovyetler"i feshetti, olağanüstü hal uygulamasını devam ettiriyor, bir çok tutuklamalar gerçekleştiriyor. Lenin'in kitaplarını toplattırıyor vs. vs. Şimdi gerici medya "Yeltsin'in dikta eğilim"lerinden, "Sığıcı tutum"larından bahsetmektedir. Daha önce mazlum Rusya halkları üzerinde diktatörlük yok muydu? Bu aynı bir tartışma konusudur ama Yeltsin'in yapacağı şeyler şimdiden bellidir. Kendi kliğinin iktidarı güvence altına alın bir anayasa yaparak seçimlere gitmek. Yani bu anlamda gerici medyanın "kaygılar"ı yersizdir. Zira geçen yılın Aralık ayında bu yana Yeltsin, ABD emperyalizminin perspektifiyle tam olarak çalkışan politikalar izlemiştir.

Son olaylarla beraber iki olgu fevkalade önem kazanmıştır: Birincisi, Kruşçev tipi devlet kapitalizmi gelişim seyri sonunda kendi burjuva muhaliflerini yaratmış ve bu muhalifler bugün tarih sahnesinde ABD emperyalizmiyle kolkola boy göstermişlerdir/göstermeye devam ediyorlar. İkincisi Kruşçev revizyonizmine cephe eden bayrak açan Mao Zedung, tarih tarafından bir kez daha, evet bir kez daha doğrulanmıştır.